

КВАРТАЛНИ ИЗВЕШТАЈ ЗА ТРЕЋИ КВАРТАЛ 2020.

Квартални извештај за трећи квартал 2020. године је веродостојан приказ делатности, развоја и резултата пословања НИС Групе остварених у трећем кварталу 2020. године. Извештај обухвата и приказује податке НИС Групе, која обухвата НИС а.д. Нови Сад и његова зависна друштва. Уколико подаци обухватају само одређена зависна друштва или само НИС а.д. Нови Сад, то је у Извештају посебно наглашено. Термини: „НИС а.д. Нови Сад” и „Друштво” означавају матично друштво НИС а.д. Нови Сад, док се термини „НИС” и „НИС Група” односе на НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима.

Квартални извештај за трећи квартал 2020. године је сачињен на српском, енглеском и руском језику. У случају било каквих одступања, меродавна је верзија на српском језику.

Квартални извештај за трећи квартал 2020. године је доступан и у електронској форми на корпоративном сајту. Све додатне информације о НИС Групи могу се наћи на корпоративном сајту www.nis.eu.

Садржај

Садржај	3
Увод.....	4
Извештај о пословању	6
Важни догађаји	6
НИС Група.....	7
Управљање ризицима.....	13
Пословно окружење	22
Анализа резултата.....	25
Хартије од вредности.....	47
Корпоративно управљање	50
Људски ресурси	62
Истраживање и развој	65
Финансијски извештаји	66
Изјава лица одговорних за састављање извештаја.....	116

Увод

Пословни модел за који се НИС определио у условима пандемије COVID-19 и кризе на нафтном тржишту дао је добре резултате у трећем кварталу текуће године. Ослањајући се на сопствене ресурсе, уз унапређење ефикасности пословања и мере уштеде на свим нивоима, НИС група је у периоду од јула до септембра, упркос неповољним макроекономским околностима, забележила нето добит од 1,9 милијарди динара. Овај резултат још је вреднији уколико се зна да је просечна вредност барела нафте типа Брент у овом периоду износила 43 долара, што је 31 одсто мање у односу на вредност нафте у трећем кварталу 2019. године. Међутим, резултати остварени у првом полугодишту текуће године, у условима наглог пада цена нафте и значајног смањења потражње услед пандемије корона вируса, утицали су на то да НИС у првих девет месеци 2020. забележи нето губитак од 8,3 милијарде динара. Од посебног је значаја што је упркос негативним тржишним трендовима НИС очувао показатељ ЕБИТДА на позитивном нивоу од 10,4 милијарде динара, као и позитиван оперативни новчани ток од 19,6 милијарди динара. Ови резултати остварени су уз одржање пуне стабилности на тржишту нафтних деривата, као и очување здравља запослених и потрошача.

Важно је истаћи да је НИС за девет месеци 2020. године реализовао и обиман инвестициони портфолио вредан 20,7 милијарди динара и тако остао међу водећим домаћим инвеститорима. Између осталог, завршена је реализација „Дубоке прераде“, кључног пројекта друге фазе модернизације Рафинерије нафте у Панчеву. Комерцијални рад овог постројења донеће бројне еколошке и пословне користи за НИС, Републику Србију и њене грађане. Пре свега, реч је о престанку производње мазута са високим садржајем сумпора, те смањењу емисија гасова и прашкастих материја у атмосферу. Поред тога, унапређена је енергетска ефикасност Рафинерије у којој ће бити додатно проширен асортиман производа почетком производње нафтног кокса, који је до сада увозен у Србију. Такође, ново постројење омогућиће производњу већих количина највреднијих горива – дизела, бензина и течног нафтног гаса. Поред модернизације Рафинерије, највише средстава у девет месеци 2020. године НИС је инвестирао у пројекте истраживања и производње нафте и гаса, као и у модернизацију и развој малопродајне мреже у Србији и региону. У извештајном периоду обавезе НИС групе по основу јавних прихода износиле су 131,8 милијарди динара.

Када је реч о оперативним показатељима, у периоду јануар-септембар укупно је произведено 952 хиљаде условних тона нафте и гаса, односно један одсто мање у односу на девет месеци претходне године. Обим прераде сирове нафте и полупроизвода износи 2,6 милиона тона што је 14 одсто више у односу на упоредни период 2019. године. Укупан промет нафтних деривата био је 2,5 милиона тона што представља три одсто мање у поређењу са девет месеци прошле године, али и добар резултат имајући у виду велики пад потражње за горивима услед рестрикција током борбе са корона вирусом. Поред тога, НИС је наставио са модернизацијом малопродајне мреже и пустио у рад најсавременију станицу за снабдевање горивом „Нови Сад 16“ на аутопуту Нови Сад-Београд. Истовремено је настављен развој мреже у региону почетком рада станице за снабдевање горивом у Прњавору (Република Српска, БиХ). И у наставку године, НИС ће се фокусирати на очување ликвидности и унапређење финансијских резултата и оперативних показатеља, уз очување здравља запослених и потрошача. Такође ће се инсистирати на спровођењу програма мера уштеда, као и на додатном повећању ефикасности у свим сегментима пословања.

Поред пословних активности, НИС је наставио са снажном подршком заједници. Тако су у оквиру конкурса програма „Заједници заједно“ изабрана 72 пројекта вредна 114,5 милиона динара којима ће НИС подржати процес дигитализације у школама и допринети безбедности професора и ученика. Такође, у сарадњи са УНИЦЕФ-ом, НИС је здравственим установама у Београду поклонио 50 протокомера и тиме додатно допринео борби против COVID-19. Настављена је и сарадња са водећим домаћим образовним установама па је на Електронском факултету у Нишу отворен заједнички простор у ком ће представници НИС-а заједнички радити на пројектима из области дигитализације са студентима и професорима овог факултета. Од посебне важности за НИС је чињеница да је у истраживању специјализованог портала „Инфостуд“, у коме је учествовало више од 10.000 испитаника, изабран за најпожељнијег послодавца у Србији. Ово признање за НИС је нова потврда политике коју води у области управљања људским ресурсима, али и обавеза да се настави са унапређењем задовољства и мотивације више од 11.000 запослених.

Извештај о пословању

Важни догађаји

Јануар – септембар

ПРЕУЗМИТЕ АПЛИКАЦИЈУ

СКЕНИРАЈТЕ QR КОД НА ТОЧИЛИЦИ

НАТОЧИТЕ ГОРИВО

ПЛАТИТЕ

GO!

- Завршено бушење 34 разрадне и 4 истражне бушотине (3 у Србији и 1 у Румунији)
- Пуштено је у рад 36 разрадних бушотина и 3 истражне бушотине
- Завршени радови на пројекту 3D сеизмике „ЕХ-12” у Румунији
- Завршени радови на реконструкцији ССГ „Нови Сад 16”
- Крајем марта НИС је постао 100% власник Јадран Нафтагаса
- Извршен редован годишњи капитални ремонт у производном комплексу Погона за ПиТНиГ у Елемиру
- Спроведена је трећа научно-техничка конференција Upstream
- Ремонт постројења битумена
- Активности на чишћењу СО бојлера
- Активности на планским обуставама С-2400 и С-2450
- Старт свих процесних постројења након санације пећи БА-44501
- Током маја 2020. године спровођене су активности на постројењу DCU, у делу pre commissioning Delayed Coker (С-5300) и commissioning стрипер киселе воде (С-5900)/регенерација амина III (С-595)
- У јуну месецу спроведен ремонт постројења за производњу сумора – Clauss (С-2450) и достигнута је механичка готовост (Mechanical Completion) постројења DCU
- Хидромеханичко чишћење цевне змије пећи ВА-2101
- Примопредаја „Потврде за пробни рад постројења Дубока прерада” од стране Комисије за технички пријем
- Извршено функционално тестирање постројења DCU и произведена је прва количина нафтног кокса – висококалоричног горива
- Након завршених радова ушле су у експлоатацију следеће ССГ у Србији: Коцељева 2, Лесковац 6, Подунавци, Лесковац 4, Сента 1, Бор 4 и Нови Сад 16. Такође враћена је у мрежу ССГ Катићева
- Пуштена је у рад ССГ Отопени у Румунији
- У Босни и Херцеговини новоотворене и уведене су у експлоатацију 5 ССГ
- У околностима ванредног стања и несташици средстава за дезинфекцију не само у Србију, већ и у свету, Департаман за мазива је успешно развио формулацију и започео производњу новог производа, дезинфекционог средства под називом NISOTEC Antisepsol, за потребе целе Компаније
- Лансирано је 9 нових производа (scu): микс свежег воћа (3 scu), Drive Cafe ice coffee Caffe latte i Drive Cafe ice coffee Carruccino и још четири у оквиру Drive Cafe snacks
- Промотивна кампања нове услуге мобилне апликације Drive GO, помоћу које је могуће плаћање без одласка на касу, скенирањем QR кода.
- Пуштање у рад нове ЦНГ инсталације на ССГ Блок 45

- Одржан састанак Кирила Тјурдењева, генералног директора НИС-а и министра финансија Србије Синише Малог
- Генерални директор НИС-а дао је интервју за дневни лист „Политика“
- Научно-технолошки центар НИС-а стекао је статус Јавно признатог организатора активности образовања одраслих
- У истраживању специјализованог портала Poslovi.infostud.com, у ком је учествовало више од 10.000 анкетираних, НИС је проглашен за најпожељнијег послодавца у Србији
- На конкурс програма „Заједници заједно“ изабрана су 72 пројекта из области дигитализације наставног процеса и безбедности у школама које ће НИС подржати са 114,5 милиона динара
- Караван „Заједници заједно“ обишао је здравствене установе које је НИС подржао у партнерским општинама и градовима, а волонтери НИС-а уредили су и улепшали простор ових институција
- НИС и UNICEF су заједнички поклонили 50 протокомера здравственим установама у Србији. Поред тога НИС је донирао пијаћу воду ковид болницама у Београду и Зрењанину, као и становницима општина Блаце и Ивањица, угроженим у поплавама
- Електронски факултет у Нишу и НИС заједнички су на овом факултету отворили простор за реализацију пројеката на пољу дигитализације и нових технологија. Такође, НИС је потписао Меморандум о сарадњи са Факултетом технички наука у Новом Саду.

НИС Група

НИС Група је један од највећих вертикално интегрисаних енергетских система у југоисточној Европи. У Србији и земљама региона, НИС ангажује више од 11.000 радника. Основне делатности НИС Групе јесу истраживање, производња и прерада нафте и природног гаса, промет широког асортимана нафтних и гасних деривата, као и реализација пројеката у области енергетике и петрохемије.

Седиште НИС-а и главне активне Групе су у Републици Србији, док су зависна друштва и представништва отворена у неколико земаља света. Циљ НИС-а је да у изазовним макроекономским околностима обезбеди нове вредности за своје акционаре, запослене и заједницу у којој послује.

Делатности

Пословне активности НИС Групе организоване су у оквиру матичног друштва НИС а.д. Нови Сад кроз Блок Истраживање и производња¹ и дивизију *DOWNSTREAM*².

Блок Истраживање и производња

Истраживање и производња

НИС је једина компанија у Републици Србији која се бави истраживањем и производњом нафте и гаса. Активности НИС-а у том сегменту обухватају још и оперативну подршку производње, управљање резервама нафте и гаса, управљање разрадом лежишта нафте и гаса, као и велике пројекте у области истраживања и производње. Већина НИС-ових нафтних лежишта се налази у Србији, док компанија истражне радове изводи и у Босни и Херцеговини и Румунији, где је започета и експериментална производња. Најстарија концесија НИС-а се налази у Анголи, где је експлоатација нафте започета још 1985. године.

У оквиру „Истраживања и производње” послује и погон за припрему природног гаса, производњу ТНГ-а и газолена и уклањање CO₂ у Елемиру, чији је пројектовани капацитет 65.000 тона ТНГ-а и газолена годишње. У Елемиру је смештено и аминско постројење за пречишћавање природног гаса, у ком се примењује HiPACT технологија (High Pressure Acidgas Capture Technology). Постојење у Елемиру је прво HiPACT постројење у Европи, а начин прераде гаса је такав да у потпуности спречава емисију угљен диоксида у атмосферу. Производни погони „Истраживања и производње” баве се и производњом геотермалне, електричне, и топлотне енергије, као и производњом компримованог гаса.

Од 2013. године на нафтним и гасним пољима, на осам локација у Србији, НИС је пустио у рад мале електране чија је максимална снага 14 MWe. Еколошка предност коришћења овог извора енергије огледа се у производњи електричне и топлотне енергије из гаса, који није био искоришћен због велике количине угљен-диоксида и азота, или није могао бити валоризован, услед непостојања гасне инфраструктуре.

У току 2020. године, НИС је наставио са производњом електричне енергије на гасном пољу Жомбољ, у Румунији. Тренутна дневна производња је преко 4 MWh. Електрична енергија из Жомбоља се продаје на румунском тржишту. Такође, настављено је са пробном производњом нафте на пољу Теремија Север.

НИС је у свим сегментима пословања опредељен за стални технолошки развој и увођење иновација у пословању, па је модернизација један од приоритета у сегменту истраживања и производње. У области истраживања и производње научно-технолошку подршку обезбеђује НТЦ „НИС-Нафтагас” д.о.о. Нови Сад.

¹Истраживање и производња и зависна друштва – НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад.

²Блок Прерада, Блок Промет, Дирекција Енергетика и зависно друштво Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин.

Сервиси

НИС поседује сопствене сервисне капацитете, који задовољавају потребе Групе у сфери истраживања и производње нафте и гаса и пружају услуге трећим лицима. Сервиси пружају услуге геофизичких испитивања, израде, опремања и ремонта бушотина, као и спровођења специјалних операција и мерења на бушотинама.

Поред тога, пружају и услуге одржавања нафтно-гасне опреме и средстава за рад, изградње, реконструкције и одржавања нафтно-гасних система и објеката, превоза терета и путника и ангажовања радних машина.

Захваљујући савременој опреми, континуираном улагању у модернизацију опреме и искусним кадровима, изводили су радове у многим земљама широм света (Египат, Туркменистан, УАЕ, Русија и друге). Тренутно су ангажовани у Босни и Херцеговини и Румунији.

Циљ у овом сегменту пословања јесте јачање присуства у окружењу и на међународном тржишту, због чега је приоритет модернизација опреме, обезбеђење што бољег квалитета пружених услуга, повећање техничко-технолошке ефикасности и раст упослености у НИС-у и другим компанијама.

Дивизија DOWNSTREAM

Дивизију DOWNSTREAM чине Блок Прерада, Блок Промет и област енергетике.

Прерада

НИС управља Рафинеријом нафте у Панчеву, чији је максимални пројектовани капацитет 4,8 милиона тона сирове нафте годишње. Након почетка рада комплекса МНС/DHT у 2012. години, Рафинерија у Панчеву производи: моторна горива евро-5 стандарда³, млазно-гориво, течни нафтни гас, сировине за петрохемијску индустрију, уље за ложење, битумене и остале нафтне деривате. Стална модернизација прерађивачких капацитета НИС-а омогућила је домаћу производњу горива европског стандарда квалитета, а НИС Групи је обезбедила стратешки важну позицију лидера на регионалном тржишту нафтних деривата.

У Рафинерији нафте Панчево су завршене операције пред пуштање и активности на пуштању у рад постројења за дубоку прераду с технологијом одложеног коксовања, кључног пројекта друге фазе модернизације Рафинерије. Извршено је функционално тестирање постројења дубоке прераде с технологијом одложеног коксовања и произведена је прва количина нафтног кокса – висококалоричног горива. Након завршетка овог пројекта, Рафинерија у Панчеву ће производити веће количине најквалитетнијих деривата, пре свега дизела, а такође је тестирана производња нафтног кокса, производа који се сада увози у Србију.

Промет

Структура промета НИС-а обухвата извозне и домаће велепродајне испоруке сирове нафте, гаса и нафтних деривата, као и малопродају готових нафтних деривата, течног нафтног гаса и низа пратећих производа. Све врсте горива пролазе строгу и редовну лабораторијску контролу и одговарају захтевима националних и међународних стандарда.

НИС у Србији поседује највећу малопродајну мрежу на тржишту, а бензинске станице НИС-а активне су и у Босни и Херцеговини, Бугарској и Румунији. НИС у Србији и региону управља мрежом од преко 400 малопродајних објеката, а на тржишту наступа са два бренда: NIS PETROL и премијум брендом бензинских станица – GAZPROM. Као посебне пословне правце НИС развија снабдевање авио-горивима, снабдевање пловних објеката горивом, производњу и промет мазива и промет битумена.

³ Након завршетка изградње постројења за благи хидрокрекинг и хидрообраду (МНС/DHT) у 2012. години, НИС у потпуности прелази на производњу моторног горива европског стандарда квалитета.

Бизнис област мазива, једна од кључних области „non fuel” бизниса НИС-а је од великог значаја за повећање препознатљивости бренда и лојалности потрошача. Та област обухвата производњу, продају, развој и маркетинг мазива и техничких течности.

Енергетика

НИС се бави производњом електричне и топлотне енергије из конвенционалних и обновљивих извора, трговином електричном енергијом, набавком, продајом и управљањем портфолиом природног гаса, продајом компримованог природног гаса, развојем и увођењем стратешки важних енергетских пројеката, развојем и имплементацијом пројеката за повећање енергетске ефикасности.

НИС развија и трговину електричном енергијом и присутан је на тржиштима Србије, Босне и Херцеговине, Румуније и Бугарске, као и на граници са Мађарском, Хрватском, Словенијом, Северном Македонијом и Црном Гором.

Кључни задатак у овом сегменту пословања у наредном периоду биће изградња додатних капацитета за производњу електричне енергије. У сарадњи с компанијом „Гаспром енергохолдинг” НИС реализује пројекат изградње Термоелектране-топлане (ТЕ-ТО) „Панчево” на локацији Рафинерије нафте (оквирне електричне снаге до 200 MW). Ради се и на развоју нових пројеката производње електричне енергије из обновљивих извора енергије.

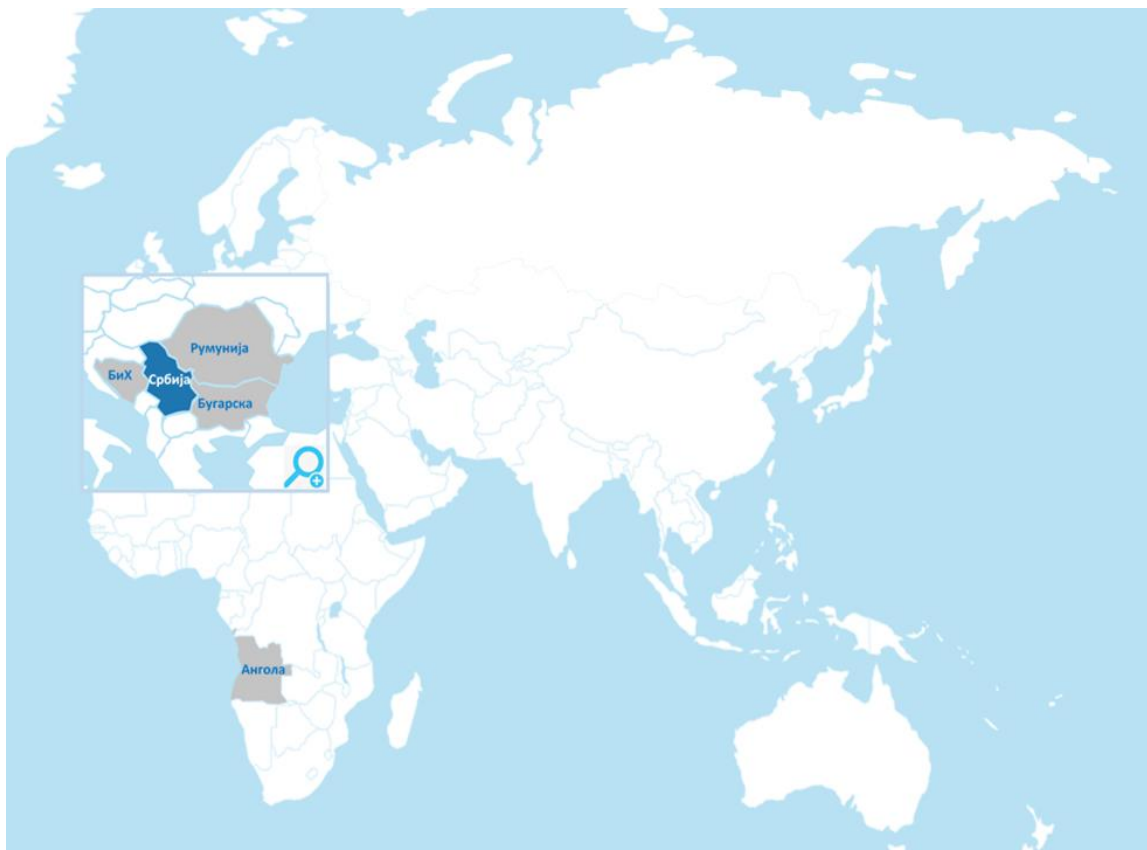
На енергетском тржишту природног гаса у Републици Србији НИС има улогу произвођача, великог потрошача као и снабдевача природним гасом. Управљање портфолијом природног гаса представља бизнис процес који се непрекидно одвија у циљу обезбеђења сигурности снабдевања НИС природним гасом.

Подршку основним делатностима пружа девет функција унутар матичног Друштва – НИС а.д. Нови Сад. То су: Функција за финансије, економику, планирање и рачуноводство, Функција за стратегију и инвестиције, Функција за набавку, Функција за организациона питања, Функција за HSE, Функција за правна и корпоративна питања, Функција за корпоративну заштиту, Функција за односе са државним органима и корпоративне комуникације и Функција за интерну ревизију⁴. Један од заменика генералног директора задужен је за петрохемијске послове.

⁴ Ова функција је подређена генералном директору, док лице одговорно за унутрашњи надзор подноси извештаје Комисији за ревизију Одбора директора.

Земље пословања

Развој пословања и јачање конкурентности на тржишту региона један је од стратешких циљева НИС-а. Регионална експанзија одвија се у два основна правца – на пољу истраживања и производње нафте и гаса (у Босни и Херцеговини и Румунији) и кроз развој малопродајне мреже (у Бугарској, Босни и Херцеговини и Румунији). Поред тога, НИС је активан и на пољу трговине електричном енергијом.

Пословна структура НИС Групе

Представништва и огранци

- Огранци у Србији⁵
- Представништво Ангола
- Представништво Руска Федерација
- Огранак Туркменистан⁶

Зависна друштва

- „Нафтагас – Технички сервиси” д.о.о. Зрењанин
- „Нафтагас – Нафтни сервиси” д.о.о. Нови Сад
- „Нафтагас – Транспорт” д.о.о. Нови Сад
- НТЦ „НИС Нафтагас” д.о.о. Нови Сад
- НИС Петрол а.д. Београд
 - „НИС МЕТ Енерговинд” д.о.о. Београд
- „НИС Оверсиз” о.о.о. Санкт Петербург
- „НИС Петрол” е.о.о.д. Софија
- „НИС Петрол” с.р.л. Букурешт
- „НИС Петрол” д.о.о. Бања Лука
 - „Г – Петрол” д.о.о. Сарајево
- „Панон Нафтагас” к.ф.т. Будимпешта у ликвидацији⁷
- „Јадран Нафтагас” д.о.о. Бања Лука⁸
- „НИС-Светлост” д.о.о. Бујановац

⁵ Према одредбама Закона о туризму Републике Србије, уколико привредно друштво не обавља угоститељску делатност као претежну делатност, ради обављања ове делатности дужно је да образује и у одговарајућем регистру региструје огранак, односно простор ван пословног седишта или да на други начин образује одговарајућу организациону јединицу која се евидентира у Регистру туризма. Из овог разлога Друштво је све бензинске станице на којима се обавља угоститељска делатност регистровало као засебне огранке. Списак бензинских станица које су регистроване као огранци налази се на веб адреси <http://ir.nis.eu/sr/korporativno-upravae/grupa/>.

⁶ Покренут је поступак ликвидације.

⁷ Друштво „Панон Нафтагас” к.ф.т. Будимпешта је брисано из регистра дана 14.10.2020. године

⁸ Даном 31.03.2020. године НИС а.д. Нови Сад је повећао учешће у капиталу са 66% на 100%.

Управљање ризицима

Интегрисани систем управљања ризицима

Ризик је вероватан будући догађај који може да изврши негативан или позитиван утицај на достизање постављених циљева Друштва на свим нивоима управљања. Управљање ризиком је континуиран и систематичан бизнис процес који пружа подршку при доношењу управљачких одлука и испуњавању циљева организације у условима изложености ризицима.

Пословање Друштва је повезано са различитим ризицима, чија реализација може да доведе до суштинских одступања од постављених циљева. Друштво признаје постојање ризика и настоји да активно управља ризицима на системској основи. Ефективно управљање ризицима обезбеђује Друштву континуитет пословања, а дефинисани оквир управљања ризицима представља начин на који се управља ризицима у Друштву и креира основу за доношење пословних одлука.

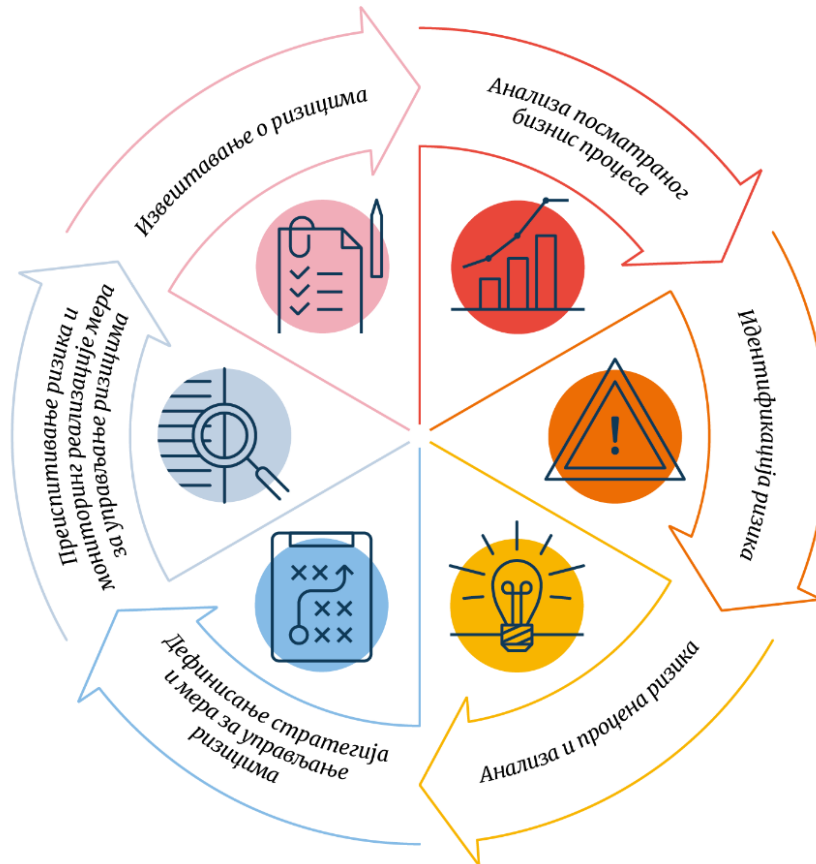
Друштво је дефинисало своје циљеве у области управљања ризицима и успоставило интегрисани систем управљања ризицима (ИСУР). Циљ Друштва у области управљања ризицима јесте повећање ефективности управљачких одлука посредством идентификације, анализе и процене ризика који их прате, дефинисања стратегија управљања ризицима, као и обезбеђење максималне ефективности мера за управљање ризицима у току реализације донетих одлука.

Циљеви Друштва у области управљања ризицима остварују се реализацијом следећих задатака:

- успостављањем културе управљања ризицима у Друштву ради достизања заједничког схватања основних принципа и приступа управљању ризицима од стране руководства и запослених;
- дефинисањем и успостављањем системског приступа идентификовању и процени ризика који постоје у пословању Друштва, како у целини, тако и у појединим областима пословања;
- подстицањем размене информација о ризицима између организационих делова Друштва и заједничког дефинисања мера за управљање ризицима и
- достављањем систематичних информација о ризицима органима управљања Друштва.

ИСУР је скуп фаза, методолошког оквира и инструмената који су усмерени на обезбеђивање ефективности процеса управљања ризицима у Друштву.

Шема активности бизнис-процеса ИСУР у Друштву

Основни принцип овог система подразумева да је одговорност за управљање ризицима додељена власницима ризика, односно власницима бизнис-процеса у Друштву. Овакав приступ омогућава да се у свим процесима Друштва дефинише одговорност за управљање и праћење ризика, као и да се осигура припрема одговарајућих стратегија и планова мера за управљање ризицима на нивоу бизнис процеса, односно Друштва као целине.

У Друштву је формирана Служба за мониторинг система управљања ризицима, која координира и континуирано развија овај бизнис процес.

Ризици се идентификују и процењују помоћу анализе извора података (интерних и екстерних база, кључних индикатора ризика), интервјуа, риск-сесија итд., а рангирају се према нивоима, у складу са матрицом ризика, дефинисаном на основу склоности ка ризицима. Процена се врши квантитативном или квалитативном методом.

У Друштву су имплементирани кључни индикатори ризика чија је сврха рано уочавање промена и потенцијалних узрока, који у будућности могу проузроковати неостваривање пословних циљева Друштва. Они показују степен изложености ризику за идентификоване кључне показатеље и дефинисани временски интервал праћења.

ИСУР у процесу пословног планирања

Кључне ризике, повезане са циљевима Друштва, потврђује Одбор директора кроз усвајање бизнис-планова. Процена ризика је саставни део процеса бизнис-планирања, а информације о кључним ризицима: процењени финансијски утицај ризика, стратегије и мере за управљање ризицима, као и потребни финансијски ресурси за реализацију мера - саставни су део усвојених бизнис планова.

У свом пословању Група је изложена следећим категоријама, односно групама ризика:

- Нефинансијски ризици:
 - Оперативни ризици,
 - Политички ризици,
 - Стратешки ризици,
 - Ризици усклађености,
 - Репутациони ризици,
- Финансијски ризици:
 - Кредитни ризици,
 - Ризици ликвидности,
 - Ценовни ризици,
 - Валутни ризици,
 - Каматни ризици.

Нефинансијски ризици	
ОПИС РИЗИКА	МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
Оперативни ризици	
Пројектни ризици	
Циљ НИС Групе у сегменту који се односи на геолошке истражне радове јесте повећање ресурсне базе и производње Друштва. Остварење циља у великој мери зависи од успеха геолошко-истражних радова, усмерених на развој бушотинског фонда у земљи и у иностранству.	Мере које се примењују у циљу смањења ризика су извођење нових 3D сеизмичких испитивања уз примену најсавременије <i>wireless</i> технологије, одабир кандидата за истражно бушење на основу комплексне интерпретације сеизмичких података, експертиза програма геолошко-истражних радова од стране највећег акционара и одабир најперспективнијих бушотина уз примену најсавременијих метода истраживања. У циљу смањења ризика посебна пажња се посвећује доброј припреми пројеката за реализацију и квалитетном мониторингу у току извођења геолошко-истражних радова.
Главни ризик у области истраживања и производње нафте и гаса представља непотврђивање процењених резерви и, као последица тога, неостваривање планираног раста ресурсне базе НИС-а.	У циљу смањења лиценцих ризика геолошко-истражни радови се изводе у складу са динамиком, дефинисаном пројектима геолошких истраживања и одредбама Закона о рударству и геолошким истраживањима који, између осталог, регулише и област истраживања и производње нафте и гаса.
HSE ризици	
Природа пословања Друштва излаже нас широком спектру ризика по здравље, безбедност и	Друштво континуирано спроводи мониторинг радних процеса, запослених, средстава за рад, услова радне и животне околине у циљу заштите запослених, опреме и постројења, животне средине као и испуњења законских обавеза и правовремено

животну средину, попут инцидената приликом бушења бушотина, оперативног рада постројења и транспорта нафте и нафтних деривата.

усаглашава НМД-ове са насталим променама у Законодавству Републике Србије и контролише поступање у складу са истим. Спроводи правовремену реализацију корективних мера наложених из истрага HSE догађаја, кроз систем опсервирања, корпоративног надзора и екстерних инспекција. Континуирано се спроводе обуке за HSE оспособљавање запослених из области: законске регулативе, за оспособљавање на радном месту и управљања HSE менаџмент система, као и за реаговање у ванредним ситуацијама. Кампање и образовне активности, форуми и тренинзи о здравом начину живота, физичке и рекреативне активности за побољшање здравља запослених су се обављале у складу са Планом до проглашења ванредног стања. Услед ванредног стања које је наступило због пандемије вирусом COVID-19 у држави и свету, у Компанији је формиран Кризни тим, као и тимови за приправност и реаговање на ванредне догађаје у организационим деловима НИС Групе. Израђен је и усаглашен Оперативни план реаговања на ситуацију изазвану вирусом COVID-19 као и План примене мера и постављање баријера за контролу ризика од COVID-19 на нивоу Компаније.

Због пандемије COVID-19 и кризног сценарија, организују се искључиво законом обавезни здравствени прегледи запослених. У складу са Одлуком Кризног штаба покренута је набавка за лекарске прегледе за ризичне групе запослених.

Свакодневно се прати реализација свих мера и здравствено стање запослених који су позитивни на вирус, као и њихових контаката и извештава се на састанцима Кризног тима о статусу. НИС Група улаже огромна средства и напоре у циљу заштите запослених и у сузбијања последица коронавируса.

HR ризици

Високо квалификован кадар је кључан за ефикасно пословање предузећа.

Друштво спроводи широк спектар мера како би привукао и задржао квалификован кадар у Друштву. Неке од мера за привлачење су: програм ране регрутације (сарадња са образовним установама, стипендирање студената), програм NIS Calling, програм Повратак у Србију.

Поред система за мотивацију запослених као што су систем управљања циљевима, систем кварталних и годишњих бонуса, бонуси у производно-техничким организационим јединицама, продајни подстицаји, специјални и пројектни бонуси, спровођење и унапређење програма нематеријалне мотивације, спровођење програма дугорочне мотивације, Друштво унапређује имиџ уз програм „Employer branding“.

Програми који се спроводе за задржавање запослених су Програм управљања талентима, Програм развоја талената, професионалне/ стручне обуке запослених, тренинзи за менаџмент и увођење јединственог система за управљање талентима.

ИТ ризици

Друштво се све више суочава са растућом зависношћу пословних процеса од квалитета ИТ, аутоматизације и телекомуникација. Поред тога, нафтна и гасна индустрија изложена је ризицима сајбер претњи.

Друштво управља овим ризицима помоћу низа мера, које укључују ИТ безбедносне стандарде, алате за заштиту безбедности, мониторинг система за откривање и праћење претњи и тестирање поступака за опоравак. Спровode се континуиране обуке запослених са циљем да се изгради свест о ризицима, размењују се информације о инцидентима са руководством ради континуираног учења.

Ризици информационе безбедности

Друштво је изложено пословним ризицима услед могућег нарушавања интегритета, тајности (поверљивости) и расположивости (доступности) информација.

Заштита информација у Друштву подразумева активности које, кроз начин рада са информацијама, позитивно утичу на пословање у циљу одржавања континуитета пословних процеса и свођења пословних ризика на најмању могућу меру.

Систем заштите информација Друштва је целина коју чине правила прописана налогодавним и нормативно-методолошким документима, одговарајућа организационо-техничка решења и активности у циљу имплементације и контроле примене прописаних и имплементираних мера заштите.

Политички ризици**Ризик увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД „Гаспром њефт” Групи**

Као резултат увођења економских рестриктивних мера ЕУ и САД „Гаспром њефт” Групи Друштво се суочава са ограниченим могућностима дугорочног задуживања код пословних банака које припадају банкарским групацијама са седиштем у ЕУ и САД.

Поред тога, Друштво је такође изложено индиректним последицама санкција, односно потенцијалној немогућности набавке материјала, опреме и услуга од иностраних добављача.

Друштво врши континуирану анализу евентуалних политичко-економских ризика и оцењује последице по Друштво. У складу са дозвољеним изузецима санкционог режима (дугорочно задуживање је могуће искључиво ако је намењено финансирању увоза роба и услуга из ЕУ), пословање Друштва се континуирано прилагођава кроз повећање обима увоза роба и услуга од ЕУ добављача. На тај начин се обезбеђују средства за финансирање дугорочног развоја НИС-а и поред ограничења санкционог режима.

Како би се ризиком управљало, Друштво креира стратешке залихе за кључне материјално техничке ресурсе, идентификује алтернативне добављаче у односу на већ постојеће и разматра алтернативне технологије које одговарају за испуњење циљева Друштва.

Финансијски ризици	
ОПИС РИЗИКА	МЕРЕ ЗА УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА
Кредитни ризици	
<p>Настаје код новчаних средстава, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима, као и приликом продаје нафтних деривата са одложеним плаћањем.</p>	<p>Управљање кредитним ризиком је успостављено на нивоу НИС Групе. У погледу кредитних лимита, банке се рангирају према утврђеним методологијама за кључне и остале банке, у сврху одређивања максималног износа изложености НИС а.д. Нови Сад према банци у било ком моменту (кроз депозите, инструменте документарног пословања: банкарске гаранције, акредитиве, итд. – издате у корист НИС а.д. Нови Сад).</p> <p>По питању потраживања од купаца, развијена је методологија кредитних лимита на основу које се дефинише ниво изложености према одређеним купцима, у зависности од њихових финансијских показатеља.</p>
Ризици ликвидности	
<p>Ризик ликвидности је ризик да ће НИС Група имати потешкоћа у испуњавању својих обавеза. Реч је о ризику непостојања одговарајућих извора финансирања пословних активности НИС Групе.</p>	<p>НИС Група континуирано прати ликвидност у циљу обезбеђења довољно готовине за потребе оперативног, инвестиционог и финансијског пословања. У ову сврху врши се континуирано уговарање и обезбеђивање довољно расположивих кредитних и документарних линија уз истовремено поштовање максималног дозвољеног нивоа кредитног дуга (лимит поставља матично Друштво), као и испуњење обавеза из уговора са пословним банкама (ковенанте).</p> <p>Од половине септембра 2014. године, НИС а.д. Нови Сад је изложен ризику ограничених могућности екстерног финансирања, због увођења секторских санкција ЕУ и САД према највећим енергетским компанијама у руском власништву, као и њиховим зависним друштвима, основаним ван ЕУ. Наиме, санкције не дозвољавају задуживање НИС а.д. Нови Сад код ЕУ или САД банака на рок дужи од 30 дана. Изузетак, предвиђен санкцијама ЕУ се односи на могућност задуживања на рок дужи од 30 дана код банака из Европске уније, искључиво уколико је кредит намењен плаћању увоза несанкционисаних роба и услуга из ЕУ.</p> <p>У циљу прибављања неопходних финансијских средстава за наредни период Друштво је у току претходне две године преговарао/уговорио преко 700 милиона EUR нових кредитних линија са српским, руским и арапским банкама, за финансирање неограничених намена, као и са европским банкама са седиштем у Србији, за финансирање увоза из ЕУ (финансирање на рок дужи од 30 дана је дозвољено уколико је предмет финансирања увоз несанкционисаних роба или услуга из ЕУ), и на тај начин обезбедио потребна средства за редовне отплате кредита у 2018. и 2019. години, али и превремене отплате неповољних кредита у циљу побољшања карактеристика кредитног портфеља (снижење просечне цене финансирања уз одржавање оптималне просечне рочности портфеља). Поред побољшаних карактеристика портфеља,</p>

реструктурирање кредитног портфеља, омогућило је да се у наредне четири године умањи оптерећење обавезних отплата кредита и новчани ток усмери на реализацију планираних инвестиционих улагања и нормално оперативно пословање Друштва.

И поред тога, а у циљу даљег побољшавања карактеристика кредитног портфеља и обезбеђења додатних лимита за финансирање у 2020. и 2021. години, Друштво је током првог квартала 2020. године спровело тендер и обезбедило побољшање услова (снижење каматне стопе) код три кредита који су у стању у укупном износу од 194,6 милиона EUR, као и нове кредитне лимите по повољним условима у висини од око 85 милиона EUR за кредите од ЕУ банака, док су код домаћих банака одобрени лимити за финансирање на кратак и дуги рок у валути EUR и RSD у износ ЕУР 94,3 млн EUR. Коришћење ових извора финансирања омогућиће превремене отплате неповољних кредита и снижење просечне цене портфеља у односу на крај 2019. године, као и одржавање просечне преостале рочности кредитног портфеља у циљаном распону између 2,5 и 3,42 године на крају 2020. године.

У току другог и трећег квартала 2020. године Друштво је било изложено ризицима повезаним са падом цена нафте, ванредним стањем у Републици Србији и драстичним падом ликвидности услед утицаја пандемије вируса Ковид 19 на пословање привреде. Друштво је захваљујући активним мерама као што су: израде различитих сценарија прогноза ликвидности, реално смањење обавеза, пролонгирање плаћања обавеза, повлачење краткорочних динарских кредита од пословних банака које не примењују санкције, успело да обезбеди довољно ликвидности за одржавање стабилности финансијских токова компаније.

Ценовни ризици

НИС Група је због своје основне активности изложена ризицима промене цена, и то цена сирове нафте и нафтних деривата, које утичу на вредност залиха и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.

Део ових ризика се елиминише кроз прилагођавање продајних цена нафтних деривата променама цена нафте и деривата. На нивоу Групе „Гаспром њефт” врши се процена потреба за коришћењем одређених инструмената робног хеџинга за зависна друштва у оквиру Групе, укључујући и НИС а.д. Нови Сад као зависно друштво.

Осим тога, у циљу смањења потенцијалног негативног утицаја овог ризика, спроводе се следеће мере:

- годишње планирање, засновано на изради више сценарија, праћење планова и благовремено кориговање оперативних планова набавке сирове нафте;
- редовна заседања Комисије НИС а.д. Нови Сад за набавку/продају сирове нафте ради разматрања свих најзначајнијих питања, како у процесу набавке, тако и у процесу продаје сирове нафте (продаја нафте из Анголе – *Palanca* сирове нафта);

- тенденција закључења дугорочних уговора за набавку сирове нафте по што повољнијим комерцијалним условима, са дужим роковима плаћања на бази отвореног рачуна, као и закључења купопродајних уговора, по основу којих би Друштво у складу са закљученим међудржавним споразумима, био ослобођен обавезе плаћања царине при увозу, а по основу остварења преференцијалног статуса;
 - проширење круга испоручилаца, успешна сарадња са компанијама из ЕУ, све већа конкурентност у тендерској процедури набавке из увоза и све видљивији резултати помака у погледу набавних цена;
 - проширење/диверсификација корпе нафте за потенцијалну набавку из увоза, обезбеђење узорака оних типова нафте који се до сада нису прерађивали у Рафинерији нафте Панчево;
 - стална настојања да се оптимизују процеси и тежња ка што бољим економским ефектима и показатељима;
 - повремено спровођење бенчмаркинг-процедуре ради испитивања тржишта и кретања цена, односно сагледавања комерцијалних капацитета најзначајнијих потенцијалних испоручилаца сирове нафте, реномираних компанија које су доминантне и поуздане у трговини сировом нафтом.
-

Валутни/девизни ризици

Друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промене курса страних валута, који проистиче из пословања различитим валутама, првенствено *EUR* и *USD*. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Део ризика који се односи на утицај промене курса националне валуте према *USD* и утицај овог фактора на цене нафтних деривата се неутралише кроз природни хеџинг продајних цена нафтних деривата које се прилагођавају променама курса. Осим тога, користе се и инструменти управљања ризицима као што су форвард трансакције на девизном тржишту, које доприносе смањењу ефекта негативних курсних разлика у ситуацији депресијације националне валуте према *EUR* (валута у којој се измирује највећи део девизних обавеза Друштва, након увођења санкционих ограничења). У остале мере спадају и уравнотежавање девизног подбиланса, у смислу уједначавања валута наплате извоза са валутама девизних обавеза, управљање валутном структуром кредитног портфолија и сл.

Каматни ризици

Друштво је изложено ризику промене каматне стопе – и са аспекта задуживања код банака, и са аспекта пласирања средстава.

Друштво се задужује код пословних банака по променљивим или фиксним каматним стопама, у зависности од пројекција промена базних каматних стопа на тржишту новца и могућности пословних банака да нуде фиксне каматне стопе за кредите. Пласирање новчаних средстава у виду интеркомпанијских кредита/зајмова датих трећим лицима се врши по променљивим или фиксним каматним стопама, док се пласирање новчаних средстава у виду орочених или *a vista* депозита врши углавном по фиксним каматним стопама. Пласирање новчаних средстава у виду депозита се врши у

складу са методологијом кредитних лимита пословних банака (средства се по реципроцитету пласирају само код кључних пословних банака код којих се Друштво задужује по основу кредита, односно кредитних/документарних линија). У том смислу, приход и новчани токови по основу банкарских депозита и делом датих интеркомпанијских кредита у највећој мери не зависе од промена базних каматних стопа.

Пословно окружење ⁹

Свет

ОПЕК + треба да крајем године поново смањи редукацију производње, у складу са договором из маја када је ОПЕК + најавио агресиван трофазни план смањења производње: прво и највеће смањење од скоро 10 милиона барела дневно, од августа је смањење око 8 милиона барела дневно, док би се од јануара редукација требала смањити на само 6 милиона барела на дан.

Глобална потрошња је расла константно, са 84,3 у 2009. до 100,1 милион барела на дан на светском нивоу у 2019. (рачунајући ту и биогорива). Међународна агенција за енергетику IEA процењује да ће потрошња у овој години пасти на 91,7 милиона барела на дан. Аналитичари Goldman Sachs –а очекују да ће ове године потрошња пасти за око 8 %, следеће пораста за 6 %, и да ће се 2022. године опоравити у потпуности и достићи пре-пандемијски ниво. Највећу непознаницу представља потрошња млазног горива (у туристичком пиксу су комерцијални летови смањени за 90 %) и страх од евентуалне заразе до момента проналаска заиста ефикасне вакцине.

Нафтни гиганти одлажу и своје одлуке због неизвесности око глобалне потражње за нафтом и последично, ниске цене нафте: Petrobras још није објавио рокове за примање обавезујућих понуда за продају седам рафинерија и постројења за обраду шкриљаца SIX (међу највећим светским резервама шкриљаца); Saudi Aramco је „замрзнуо“ одлуку у улагању 10 милијарди долара у рафинеријски и петрохемијски комплекс у Кини; BP ће проблем надокнаде прихода од нафте због ниже производње решити коришћењем постојећих ресурса, без нових истраживања и пословних пројеката у новим земљама и тако ће смањити своје трошкове истраживања, фокусирајући се на постојећа подручја.

Глобална енергетска криза намеће целом ланцу снабдевања а нарочито „downstream“ сектору прелазак на нови начин снабдевања: потребно је да без стварања високих залиха задовоље потребе тржишта у ситуацији кад се раст или пад активности привреде и транспорта разликују не само на нивоу држава већ на нивоу региона унутар држава.

У односу на просек маржи у последњих пет година, ова година бележи значајан пад рафинеријских маржи због већ наведеног утицаја COVID -19.

Нагли пад потражње за енергијом и нестабилност цена нафте изазвали су превирања на финансијским тржиштима и погоршање економских пројекција, приморавши индустрију да смањи капиталне и оперативне трошкове за милијарде долара. Стручњаци IEA проценили су да ће ове године глобалне енергетске инвестиције бити смањене за 20 % или скоро 400 милијарди долара (нпр. Капитална улагања у нафтном и гасном сектору Канаде опала су за 54% у другом кварталу 2020.).

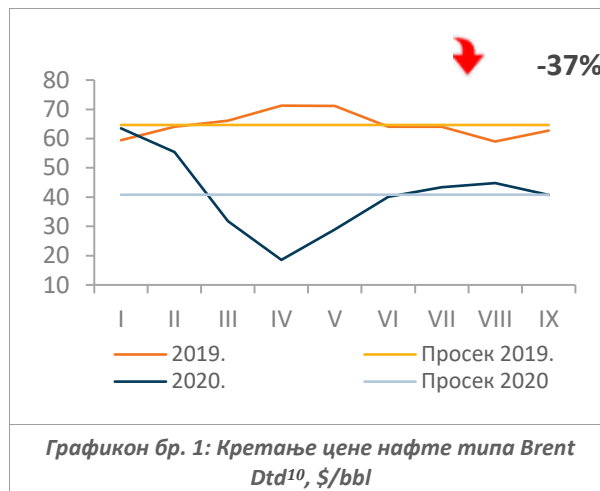
Смањење оперативних трошкова приморало је бројне нафтне компаније да смање број запослених. Нова студија компаније Deloitte предвиђа да се 7 од 10 радних места изгубљених ове године као резултат пада тржишта нафте у САД неће вратити до краја идуће године, сугеришући да ће неки губици посла бити трајни. Амерички сектор нафте, гаса и петрохемије укинуо је око 107.000 радних места између марта и августа. Као део глобалне ревизије трошкова пословања Exxon Mobil је саопштио да планира да до краја 2021. године отпусти до 1.600 запослених у свим његовим подфирмама у Европи а свим запосленима у Аустралији је понуђен споразумни прекид радног односа. И друге нафтне компаније, погођене последицама пандемије, започињу редукацију радних места, смањују потрошњу и ограничавају дивиденде како би уштеделе новац усред суморних изгледа за цене енергената за које се очекује да ће годинама остати нестабилне па ће и норвешки Equinor отпустити 20% запослених у САД. У оквиру организационих промена, INA Група ће отпустити до 250 радника и то углавном из Сисачке рафинерије.

⁹ Извори података за Свет, Цену нафте и Макропараметре: Извештаји Wood Mackenzie, IHS, Bloomberg, Reuters, Национални нафтни комитет Србије, ЕУ комисија,

Извори података за Србију: Извештаји НБС, новински чланци: Данас, Bizlife, Блиц Бизнис

Цена нафте

Цене нафте у протеклом кварталу балансирале су између назнака опоравка тражње од последица корона вируса и извештаја који су показивали да су водећи произвођачи почели да повећавају понуду али је сама цене осциловала око просека од нешто више од 40 долара по барелу. Историјски посматрано, цене нафте по правилу су падале услед превелике понуде, али је овај пут потражња срезана пандемијом, и док се авио саобраћај не опорави, потражња за нафтом не може се вратити на нивое пре пандемије. По мишљењу Oilprice.com, у постојећим околностима тешко може да се предвиди раст потрошње нафте, што јача притисак на цене.

Графикон бр. 1: Кретање цене нафте типа Brent Dtd¹⁰, \$/bbl

Goldman Sachs очекује да ће до четвртог квартала тржиште нафте имати дефицит од око 3 милиона барела дневно, а цена нафте Брент ће се опоравити до краја ове године на 49 долара по барелу. Сличну процену да ће тржиште нафте остати у дефициту има и Vitol Group, највећи светски независни трговац нафтом.

Goldman Sachs пројектује цену Брент нафте од 58 долара по барелу до краја 2021, док још оптимистичнији очекују цену од 60 долара. Истовремено, Ирак очекује да ће се притисак на цене нафте наставити барем током првог квартала 2021. године и да ће просек Брента током јануара-марта 2021. бити 45 долара за барел.

Макропараметри

Према прогнози Светске банке, ове године ће скоро све економије ослабити, док ће се по први пут од Азијске финансијске кризе, која се догодила пре више од два деценија, повећати екстремно сиромаштво на глобалном нивоу.

ММФ и Светска здравствена организација процењују да ће опоравак бити дужи и тежи у односу на иницијална предвиђања. У октобарском издању ММФ наводи да се глобална економија опоравља из депресије у којој је била током „великог закључавања“ у априлу. Истовремено COVID-19 наставља да се шири, па многе земље имају успорено поновно отварање, а неке обнављају делимично закључавања ради заштите осетљиве популације.

Према подацима Eurostat-а, 2020. је најгора година у економији од 1995. Према званично доступним подацима овог завода за статистику, у другом кварталу ове године забележен је пад БДП у 27 земаља ЕУ од 11,4 %, док је у првом кварталу тај пад био 3,3%.

Међу државама чланицама, најоштрији пад у другом кварталу је забележила Шпанија (-18,5 %) у односу на претходни квартал, затим Хрватска (-14,9%), Мађарска (-14,5 %), Грчка (-14,0%), Португалија (-13,9%) и Француска (-13,8%), док је најмањи пад БДП-а забележен је у Финској (-4,5%). У поређењу с другим кварталом прошле године, БДП у ЕУ је у другом овогодишњем кварталу пао за 14,4 %.

Србија

Ефекти пандемије на макроекономску ситуацију у Србији су били највећи у другом кварталу, када је забележен пад БДП-а од 6,4%, док су јул и август имали значајан раст показатеља, па је НБС ревидирала пројекцију стопе раста БДП за трећи квартал на -2,5% и укупан пад на нивоу 2020. од -1,5%. Истовремено у најновијој пројекцији (октобар 2020) ММФ предвиђа годишњи пад БДП у Србији од -2,5% а Светска банка чак -3%. Међутим и друга економска стручна тела (Фискални савет, Економски

¹⁰ Извор: Platts.

институт) подржавају прогнозе НБС уз напомену да би поновно погоршање здравствене ситуације ипак довело до већег пада БДП.

Пад БДП је претежно условљен падом услужних сектора и индустрије, а затим и падом нето пореза. Државна потрошња је с друге стране забележила значајан раст, услед високих расхода за медицинску опрему и плате у здравству. Додатни мањак у буџету потиче и од додатног пакет мера: уплата 60% минималне зараде предузетницима, микро, малим и средњим предузећима за јул и август 2020, одлагање плаћања пореза и доприноса за један месец и мораторијум НБС на кредите још два месеца. Позитиван допринос потекао је од бржег пада увоза у односу на пад извоза.

Народна банка Србије наводи и да је стабилност банкарског сектора очувана. Захваљујући мерама, удео NPL је у јулу смањен на 3,6%. Кредитна активност наставила је тренд стабилног и одрживог раста, укупни домаћи кредити у јулу забележили су раст од 13,6%, при чему је структура кредита остала повољна са становишта доприноса расту економске активности. Наставак позитивних тенденција у кредитној активности очекује се и у наредном периоду. На седници у септембру одлучено је да се референтна каматна стопа задржи на непромењеном нивоу од 1,25%.

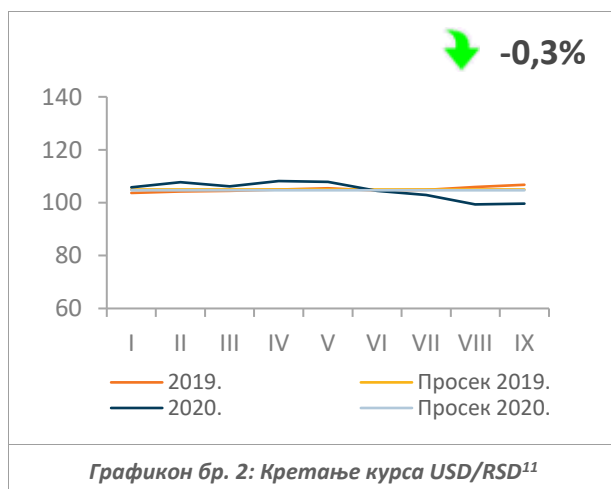
Истовремено, ММФ указује и на проблеме и као један од четири кључна показатеља ситуацију у Србији издваја и дефицит текућег рачуна. Као што је било и очекивано због великог пада увоза ове године условљеног кризом, дефицит текућег рачуна ће бити смањен, са 6,9 % прошле на 6,4 % БДП-а ове године.

Инфлација се у трећем кварталу кретала у складу са очекивањима и у августу је износила 1,9%, а за септембар је процењена на 1,8%. На ниске инфлаторне притиске указује и базна инфлација од 1,9%, као и стабилна инфлациона очекивања.

Након кумулативног пада од 38% у марту-априлу, увоз роба је такође повећан у мају-јулу (+36% кумулативно), вођен интермедијарном и капиталном робом. Највеће смањење увоза на нивоу целе године очекује се код енергије и других индустријских инпута, као и код увоза услуга услед смањене укупне економске активности. Опоравио се и извоз робе па је након пада у марту-априлу (-36% кумулативно) у периоду мај-јул је забележен раст (+40% кумулативно), вођен растом извоза прерађивачке индустрије.

Формална запосленост је благо повећана у периоду јануар – јул 2020., упркос пандемији а захваљујући мерама државе, тек незнатно успорила раст на 1,7% (са 2,0% у 2019.).

Индустријска производња у Републици Србији у августу 2020. године већа је за 4,2% у односу на август 2019. године.

- Просечна вредност курса USD/RSD у првих девет месеци 2020. године нижа је за 0,30 динара, што је за 0,3% ниже у односу на просечну вредност курса у истом периоду 2019. године.
- Током првих девет месеци 2020. године курс USD/RSD опао је за 4,7 динара или за 4,5%.
- Током првих девет месеци 2019. године курс USD/RSD порастао је за 4,04 динара или за 3,9%.

¹¹ Извор: НБС.

Анализа резултата

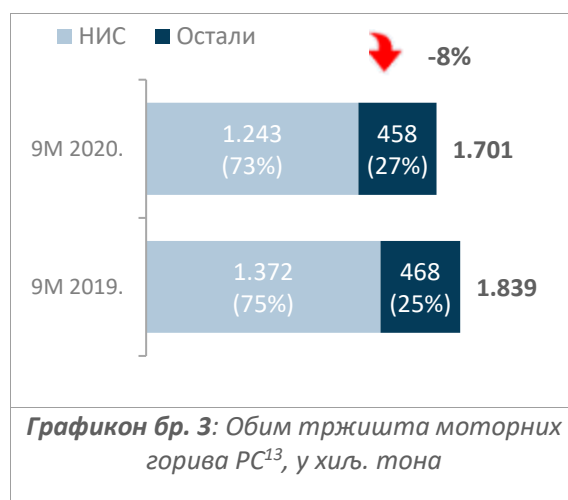
Положај на тржишту¹²

Потрошња моторних горива је и даље у паду:

- Негативни ефекти пандемије условили су пад потрошње моторних горива
- Након ублажавања мера потрошња је почела благо да се опоравља што за последицу има нешто блажи пад него у првих шест месеци ове године

Као и у региону, и у Србији након раста у прва два месеца са позитивним трендом креће период пандемије у коме је у периоду од марта до маја био значајан пад потрошње након чега следи период постепеног опоравка.

Положај на тржишту Србије

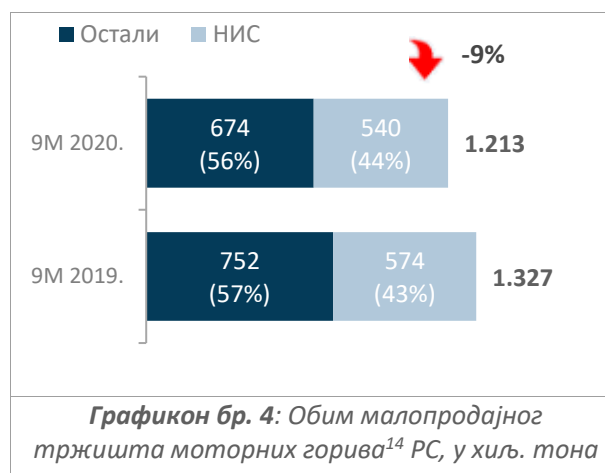

Последица пандемије има исти ефекат и на тржиште моторних горива – у првих девет месеци тржиште пада, али је тренд снижења нешто блажи него у првих шест месеци.

Шпекулативне залихе које су одређени привредни субјекти направили током периода ниских цена (доминантно мај и јун) имају у структури нешто веће учешће робе из увоза што јевдовело до снижења учешћа у тржишту моторних горива за период.

НИС-ово тржишно учешће на тржишту малопродаје бележи раст, а томе доприноси раст учешћа у сва три сегмента – дизел, бензин и ТНГ.

Услед пандемије, тржиште малопродаје у првих девет месеци бележи пад од 9% у односу на исти период претходне године.

¹² Извори информација на основу којих су креиране пројекције: за Србију – интерне анализе и процене Блока Промет; за процену потрошње у Бугарској и Румунији – PFC и Еуростат и за Босну и Херцеговину – PFC и интерне процене.

¹³ Подаци за Q3 2020. годину су дати на основу процене. Укључен је и КПГ.

¹⁴ Промет НИС-а и осталих конкурената укључује моторна горива (аутогас, КПГ, бензин, и дизел). ТНГ боце нису укључене. Подаци за Q3 2020. годину су дати на основу процене.

Положај на тржиштима Босне и Херцеговине, Бугарске и Румуније

Босна и Херцеговина

Постојећи стандарди за оцену квалитета нафтних деривата на бензинским станицама у БиХ су застарели и морају се мењати због услова Европске енергетске заједнице. Недавно је затражено усвајање нове одлуке о квалитету течних нафтних горива што је услов за окончање преговора за приступ Светској трговинској организацији.

Терминали Федерације Босне и Херцеговине отворили су новоизграђени терминал течних нафтних деривата у Живиницама, што представља почетак обнављања обавезних резерви нафте и нафтних деривата. На терминалу у Живиницама завршена је прва фаза радова, а капацитет за складиштење је око 6 милиона литара нафте и нафтних деривата. Терминал би до краја године требало да буде комплетиран, са капацитетом од око 46 милиона литара.

Зарубежнефт (Zarubezneft) је најавио градњу соларних електрана. Паралелно са градњом соларних електрана траје и процес гасификације, који је према тврдњама из управе предузећа у завршној фази. У плану је и ширење пословања кроз пројекте аутономне гасификације рафинерије, проширења мреже бензинских станица, изградње електрана на гас и производње водоника.

Након шест година у Рафинерију уља Модрича сировина се поново допрема путем железнице. Рафинерија уља Модрича добила је озбиљну финансијску подршку за набавку неопходних количина сировина из матичне компаније из Русије и ускоро ће максимално напунити складишни капацитет сировином неопходном за континуитет рада Рафинерије уља Модрича, све до краја ове године.

Влада Федерације БиХ је донела је Уредбу о прописивању мере непосредне контроле цена одређивањем маржи у трговини нафтних деривата. Уредбом је утврђено постојање услова за прописивање мера непосредне контроле цена на начин да је за трговце на велико нафтним дериватима одређена максимална veleпродајна маржа у висини од 0,06 KM по литри деривата, док је за трговце на мало нафтним дериватима одређена максимална малопродајна маржа у висини од 0,25 KM по литри деривата.

Услед епидемије корона вируса и примене мера за спречавање ширења корона вируса у Босни и Херцеговини забележен је значајан пад потрошње моторних горива као и пад промета у малопродаји у првих 9 месеци ове године у односу на исти период претходне године.

НИС у Босни и Херцеговини има 40 бензинских станица (и 2 бензинске станице у ДОДО режиму), а у трећем кварталу је отворио 5 бензинских станица на подручју БиХ (Прњавор, Груде, Вељаци, Габела, Дољани).

Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива износи 24,3%, док је учешће на малопродајном тржишту 10,6%.

Бугарска

У Бугарској је усвојен Закон о гориву - очекује се да овај документ гарантује тржишну конкуренцију, ограничавајући сиви сектор и повећавајући приходе државног буџета. Прописан је ниво минималног капитала veleпродајних компанија у износу од 1% нето прихода компаније. Запрећене су казне забране рада за бензинске станице и складишта горива уколико продају нелегално гориво а цистерне које га превозе биће искључене из саобраћаја на годину дана. Пољопривредници такође подлежу санкцијама уколико се баве трговином горивом без регистрације за ту делатност.

Бугарски парламент усвојио је измене Закона о државним резервама и складиштењу, којима се ствара нова Државна нафтна компанија, која треба да одржава резерве нафте и деривата и да управља мрежом бензинских станица у земљи. Нова компанија ће преузети складишта Државне агенције за резерве и управљати обавезним резервама државе у складу са захтевима Европске Уније. Компанија неће бити комерцијална, али може да оснива комерцијалне подружнице. Очекује се да ће једна таква подружница бити компанија која ће управљати бензинским станицама на главним путевима и аутопутевима. Планира се отварање око 100 бензинских станица широм Бугарске у наредних годину

дана. Те станице би имале и инфраструктуру за пуњење електричних возила, у складу са стратегијом заштите животне средине Бугарске. Утицај мреже државних бензинских станица на тржиште малопродаје је споран с обзиром да се процењује да Бугарска има више од 3.000 бензинских станица у функцији. Према Министарству финансија државне бензинске станице ће понудити најнижу цену, што ће побољшати конкуренцију на тржишту. Државна нафтна компанија такође треба да пружи могућност складиштења горива за мање компаније, а приватна складишта ће вишак капацитета морати да ставе на располагање трећим лицима или ће се суочити са новчаним казнама.

Бугарска Комисија за заштиту конкуренције покренула је истрагу против рафинерије Лукоил у Бургасу (Lukoil Neftochim Burgas) сумњајући у нелојалну конкуренцију коју наводно спроводи ова компанија као и да по неоправдано високим ценама продаје дистрибуерима бензин и дизел у односу на постојеће цене сирове нафте у свету. Регулатор каже да ће проверити цео прерађивачки, као и складишни, велепродајни и малопродајни ланац компаније Лукоил Бугарска у целини, као и све остале ланце за дистрибуцију горива у земљи.

Због епидемије корона вируса у Бугарској као и у свим земљама окружења забелен је пад промета моторних горива и пад промета на малопродајном тржишту.

НИС у Бугарској има 34 бензинске станице и складиште нафтних деривата у Костином Броду. Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 4,6%, док учешће на малопродајном тржишту износи 4,2%.

Румунија

Након смањења акциза од 1. јануара 2020. године Румунија је постала земља са најнижим ценама горива у целој Европској Унији, према званичним статистикама. Смањење акциза за 32 бана (6,5 евроценти) по литри (укључујући ПДВ) у потпуности се одразило на цене горива на бензинским станицама закључио је Савет за конкурентност, након мониторинга који је спровео Price Monitoring.

Нацрт закона о продаји пољопривредног земљишта у Румунији, успоставља нове услове и погађа нафтну индустрију, пошто налаже да се пољопривредно земљиште продаје само компанијама и појединцима који су у последњих 5 година обављали пољопривредне активности. Румунско удружење нафтних компанија, РОПЕПКА (ROPERCA), захтева преиспитивање закона због онемогућава улагања у пројекте производње и развоја енергетских ресурса - нафтне компаније неће моћи да набаве или изнајме земљиште за нафтне операције нити да поштују уговоре о концесији које су потписале са Владом Румуније.

Парламент Румуније усвојио је законодавни предлог који утиче на око 1.000 велетрговаца дизелом, пошто од њих захтева посебна складишта, за која је потребан сертификат, а ово посредно погађа пољопривреднике који се снабдевају од њих. Влада и Савет за конкуренцију одбацили су закон уз оцену да ће нарушити велепродајно тржиште дизела. Представници румунског Клуба пољопривредника сматрају да ће пољопривреда у Румунији бити погођена пошто закон елиминише више од 980 компанија које препродају нафтне деривате.

Ромпетрол Рафинаре је имплементирао модеран систем за обнављање ТНГ-а у рафинерији Петромидиа, вредности 4,6 милиона долара, који обезбеђује побољшање производње и значајно смањење емисије сумпор диоксида. То је део стратегије компаније за модернизацију оперативних процеса у рафинеријама Петромидиа Наводари и Вега Плоешти и подржавање стратешког правца заштите животне средине и смањења утицаја на локалне заједнице.

Преговори о продаји рафинерије Арпехим (Arpechim Pitesti) нису успели и биће спроведена њена демонтажа и рушење. Рафинерија је прекинула производњу у марту 2011. због неефикасности, застареле технологије, недостатка приступа мору и потребе великих инвестиција.

У Румунији је у току ванредног стања била издата војна уредба бр. 4 којом се одређује горња граница цена одређених производа и услуга током ванредног стања, у које су укључена и горива чије се цене више не могу повећавати изнад нивоа на дан доношења ове војне уредбе, већ се цене могу само

смањити. Ограничења су важила у току ванредног стања и укинута су средином маја месеца, а односила су се само на малопродајне цене.

У Румунији је у првих девет месеци ове године забележен пад промета моторних горива и пад продаје моторних горива на малопродајном тржишту услед епидемије корона вируса и рестриктивних мера које су предузете ради сузбијања ширења епидемије.

НИС у Румунији има 19 бензинских станица. Тржишно учешће НИС-а на укупном тржишту моторних горива је 1,1%, док је учешће на малопродајном тржишту 1,3%.

Кључни показатељи пословања

Q3 2020.	Q3 2019.	Δ ¹⁵	Показатељ	Јединица мере	9М 2020.	9М 2019.	Δ ¹⁶
43,0	61,9	-31%	<i>Brent Dtd</i>	\$/bbl	40,8	64,7	-37%
49,4	78,7	-37%	Приходи од продаје ¹⁷	млрд. RSD	135,3	196,2	-31%
1,9	7,5	-74%	Нето добит/губитак	млрд. RSD	-8,3	10,7	-178%
8,0	15,3	-47%	ЕБИТДА ¹⁸	млрд. RSD	10,4	31,2	-67%
13,4	25,9	-48%	ОСФ	млрд. RSD	19,6	41,9	-53%
6,3	10,6	-41%	САРЕХ ¹⁹	млрд. RSD	20,7	29,0	-28%
47,9	56,8	-16%	Обрачунате обавезе по основу пореза и других јавних прихода ²⁰	млрд. RSD	131,8	136,6	-4%
636	574	+11%	Укупна задуженост према банкама ²¹	мил. ЕУР	636	574	+11%
1,7	1,7	-1%	LTIF ²²	број	1,7	1,7	-1%

¹⁵ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

¹⁶ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

¹⁷ Консолидовани пословни приходи.

¹⁸ ЕБИТДА = Приходи од продаје (без акцизе) – трошкови залиха (нафте, нафтних деривата и осталих производа) – оперативни трошкови пословања (ОРЕХ) – остали трошкови на које менаџмент може да утиче.

¹⁹ Износи за САРЕХ су износи без ПДВ-а.

²⁰ Порези, таксе, накнаде и остали јавни приходи обрачунати за посматрани период. Преглед укључује НИС-ове обавезе за порезе и друге јавне приходе у Србији и у другим земљама у којима послује.

²¹ Укупна задуженост према банкама (*total indebtedness*) = укупан дуг према банкама + акредитиви. На дан 30.09 2020. године то износи 636 милиона EUR укупног дуга по основу кредита.

²² *Lost Time Injury Frequency* – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Показатељ је дат за НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас –Технички сервиси д.о.о. Зрењанин и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09. и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

Оперативни показатељи

Истраживање и производња

Q3 2020.	Q3 2019.	Δ ²³	Показатељ	Јединица мере	9М 2020.	9М 2019.	Δ ²⁴
317	324	-2%	Производња нафте и гаса ²⁵	хиљ. т.е.н.	952	965	-1%
210	216	-3%	Производња домаће нафте ²⁶	хиљ. тона	631	646	-2%
2,2	2,9	-24%	LTIF ²⁷	број	2,2	2,9	-24%
4,6	8,5	-46%	ЕБИТДА	млрд. RSD	12,6	26,6	-52%
3,8	5,7	-35%	CAPEX ²⁸	млрд. RSD	13,0	15,1	-14%

Основни циљ у трећем кварталу 2020. године у Блоку Истраживање и производња је био на испуњењу плана производње угљоводоника, реализацији пројеката геолошко-истражних радова и повећању ефикасности геолошко-техничких активности.

За првих девет месеци ове године је остварен укупан обим производње од 916,7 хиљада условних тона на лежиштима у Србији, односно, укључујући и концесије 952,2 хиљада условних тона.

У области геологије и разраде лежишта акценат је на очувању високог квалитета изведених ГТА и примене технологија усмерених на увећање производње нафте и гаса.

Геолошко истражни радови и разрада лежишта

У оквиру разрадног бушења отворено је 5 нових лежишта у северном делу поља Кикинда, који ће омогућити бушење нових бушотина у наредном периоду.

На нафтном пољу Палић резултати бушења су показали позитиван ефекат на даљи развој нафтног поља.

У делу ремонтно-изолационих радова су извршене успешне операције на пољима Велебит, Кикинда, Кикинда Варош и Келебија.

Истражно бушење и испитивање бушотина

У оквиру реализације геолошко-истражних радова у Блоку Истраживање и производња у Србији од почетка године избушене су и пуштене су у производњу 2 истражне нафтне бушотине.

2/3D сеизмика

Завршена је комплексна сеизмогеолошка интерпретација 3D сеизмичких података снимљених на истражном простору Турија IV. Такође, завршена је обрада 3D сеизмичких података снимљених на истражном простору Ада и у току је комплексна сеизмогеолошка интерпретација. Завршена је реализација пројекта доистраживања нафте и гаса на делу истражног простора Северне Бачке-Палић, Жедник и Келебија. Почела је комплексна сеизмогеолошка интерпретација истражних простора Кикинда – Мокрин као и обједињавање 3D полигона Мајдан - Српски Крстур, Мартонош-Велебит и Чока.

²³ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²⁴ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²⁵ У производњу домаће нафте укључен је и газолин, а у производњи гаса узета је комерцијална производња гаса и лаки кондензат.

²⁶ Са газолином.

²⁷ *Lost Time Injury Frequency* – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Податак се односи на Блок Истраживање и производње (укључујући и Сервисе). Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09. и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

²⁸ Финансирање, без ПДВ-а.

Иностранни пројекти

Пословање Друштва у Румунији у делу Upstream-а се обавља ресурсима друштва „NIS Petrol” s.r.l. из Румуније (зависно друштво чији је једини власник НИС а.д. Нови Сад) на шест концесионих блокова. Оператер на блоковима је „NIS Petrol” s.r.l.

Кључни догађаји у Румунији у трећем кварталу 2020. године:

- Блок EX-2: Настављена обрада података 3D сеизмичких испитивања урађених у трећем кварталу прошле године на полигону укупне површине 170 км²;
- Блок EX-7 и 8: У току је експериментална производња из две бушотине на пољу Теремија;
- Блок EX-12: Започета обрада података 3D сеизмичких испитивања урађених у четвртм кварталу прошле године на полигону са укупном површином 165 км²;
- Блок Жомбољ: У току је експериментална производња природног гаса (у раду две бушотине) који се даље користи за производњу електричне енергије у генератору.

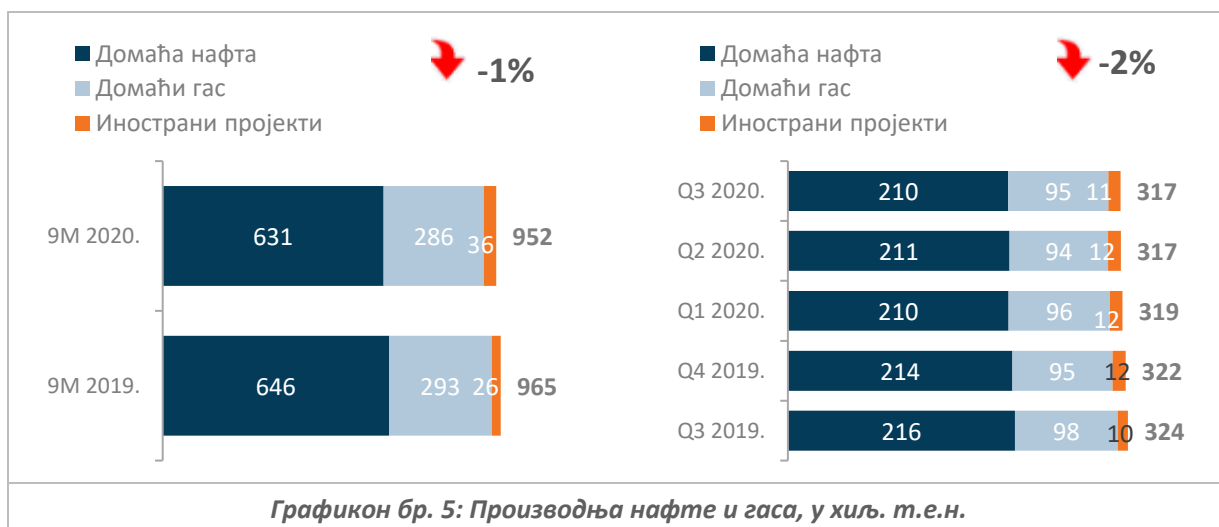
Пословање Друштва у Републици Српској (Босна и Херцеговина) у делу Upstream-а се обавља ресурсима друштва „Јадран Нафтагас” из Бања Луке.

Кључни догађаји у Босни и Херцеговини у трећем кварталу 2020. године:

- У марту 2020. године НИС је постао 100% власник Јадран Нафтагаса. Потписани су сви документи у Бања Луци и Зарубежњефт је и званично истог дана изашао из пројекта Јадран Нафтагас.
- Дефинисан програм геолошко-истражних радова

Оперативни показатељи

У првих девет месеци 2020. године је произведено укупно 952 хиљаде условних тона нафте и гаса.

Прерада

Q3 2020.	Q3 2019.	Δ ²⁹	Показатељ	Јединица мере	9М 2020.	9М 2019.	Δ ³⁰
1.007	1.115	-10%	Обим прераде нафте и полупроизвода	хиљ. тона	2.637	2.318	+14%
2,95	1,44	+105%	LTIF ³¹	број	2,95	1,44	+105%
-1,2	1,0	-211%	EBITDA ³²	млрд. RSD	-13,0	-0,6	-2046%
1,6	3,8	-59%	CAPEX ³³	млрд. RSD	6,0	11,7	-49%

Првих девет месеци 2020. године, обележило је пословање Блока Прерада у изузетно нестабилном окружењу, као последица драстичног пада цене нафте на светском тржишту и појаве корона вируса.

Током јануара 2020. године, спроведен је планирани ремонт постројења битумена. Урађена је ревизија норматива потрошње енергената. Спроведене су активности усаглашавања training book-ова за DCU комплекс.

У фебруару 2020. године акценат је био на чишћењу СО бојлера. Спроведене су активности на изради „Job” планова за опрему, као и упуства за рад и одржавање опреме на DCU комплексу. Настављене су обуке оператера од стране произвођача опреме, обуке на полупорталној дизалици за кокс, обуке на OTS. Фокус је био и на извођењу pre-commissioning на DCU. Припремљен је план прераде сирове нафте са повећаним садржајем хлорида. Спроведене су активности на електронским дневницима смене на тестном модулу, као и радови на превођењу структурних обилазака постројења у електронски модул преко таблета.

Током периода март-јун 2020. године, све активности Блока Прерада биле су усмерене на прилагођавање рада у условима ниске цене нафте и са актуелном здравствено безбедоносном ситуацијом изазваном пандемијом вируса Covid-19, који су се наставили и током трећег квартала 2020.године.

Предузете су све неопходне мере, услед појаве корона вируса, у циљу одржавања здравствено безбедносне ситуације - одржавање појачане хигијене, контакт са извођачким фирмама сведен је на минимум, запосленима је обезбеђена заштитна опрема уз непрекидно обавештавање запослених о правилима понашања у датим условима. Такође у овом периоду, разрађен је кризни сценарио о обављању оперативних и инвестиционих активности компаније у околностима ванредног стања и кризе ликвидности изазване пандемијом вируса Covid-19.

Због уочених неправилности у раду, 20. априла је започето обустављање рада постројења „Клаус” у склопу МНС/ДНТ комплекса. После санације на постројењу за производњу сумпора „Клаус”, почетком маја стартовала су сва процесна постројења у Рафинерији. Заједничким активностима запослених у Дирекцији Производња, Техничкој дирекцији, Сектору за HSE и „Нафтагас – Техничким сервисима”, санација је обављена брзо, по строго утврђеним процедурама и уз поштовање свих HSE стандарда. Такође, током радова на овим постројењима поштовале су се све мере заштите од корона вируса. За време застоја Рафинерије тржиште је било уредно снабдевано свим врстама деривата.

²⁹ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²⁷ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

²⁸ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09. и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

²⁹ EBITDA Блока Прерада укључује и Енергану у РНП.

³⁰ Финансирање, без ПДВ-а.

Током маја 2020. године спровођене су активности на постројењу DCU, у делу pre commissioning Delayed Coker (C-5300) и commissioning стрипер киселе воде (C-5900)/регенерација амина III (C-5950).

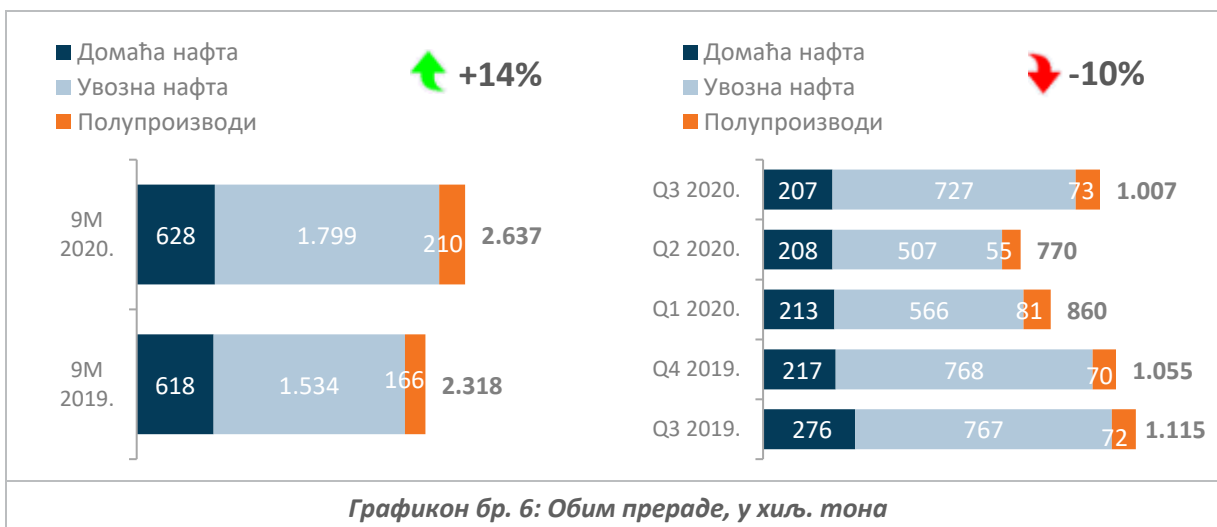
У јуну месецу 2020. године спроведен ремонт на постројења за производњу сумора – Clauss (C-2450) и достигнута је механичка готовост (Mechanical Completion) постројења DCU.

Крајем августа, у Рафинерији нафте Панчево, званично је извршена примопредаја „Потврде за пробни рад постројења Дубока прерада“. То значи да је наша компанија добила дозволу за пробни рад „Дубоке прераде“ у трајању од годину дана. Комисија за технички пријем, после вишемесечног рада наших колега у отежаним условима због коронавируса, завршила је преглед техничке документације и радова на објекту, на основу кога је констатовала да је пројекат „Дубока прерада“ спреман за пробни рад. Поред њих, технички преглед извршили су и стручњаци МУП-а Србије, који су Решењем потврдили да су спроведене све мере заштите од пожара. Такође, представници Покрајинског секретаријата из Новог Сада потврдили су да су спроведене све мере заштите животне средине предвиђене Студијом утицаја на животну средину.

Након добијања дозволе за пробни рад, на постројењу DCU је од 24. до 28. августа извршено функционално тестирање постројења и произведена је прва количина нафтног кокса – висококалоричног горива. Произведени кокс отпремаће се путем аутоматизованог система који обезбеђује ефикасан и безбедан утовар производа у камионе. Цео процес одвијаће се на Постојењу за транспорт, складиштење и отпрему које се налази у склопу постројења DCU . Приликом изградње новог објекта, посебна пажња посвећена је заштити животне средине тако да је постројење опремљено посебним колекторима за прикупљање прашине и јединицом за прање камиона.

Дефинисана је критична опрема на постројењу DCU, формиран су спискови резервних делова, а за систем обука, договорена је оптимална структура DCU и Техничких сервиса.

Активности и обим прераде

У првих девет месеци 2020. године повећана је производња нафтних деривата у односу на исти период 2019. године за 14% као резултат капиталног ремонта који је спроведен у првом полугодишту 2019. године.

Пројекат „Дубока прерада“

Реализација пројекта „Дубока прерада“ на дан 30.09.2020. године је следећа:

- Завршена изградња и достигнута механичка спремност DCU комплекса 22.06.2020.
- Завршено функционално испитивање DCU и свих помоћних објеката. У оквиру испитивања јединице су доведене до стабилног технолошког режима, добијени су први производи.
- Постигнута спремност за комерцијални рад DCU и читавог комплекса 24.08.2020.

Остали пројекти

Екологија је примарна у свим сегментима пословања Блока Прераде. Влада Србије усвојила је 30. јануара унапређени текст Националног плана за смањење емисија главних загађујућих материја које потичу из старих, великих постројења за сагоревање (NERP).

Постројења Блока Прерада као што су Енергана Панчево, Атмосферска дестилација II су укључена у NERP. У циљу смањења емисије загађујућих материја и достизања законом прописаних граничних вредности, у Рафинерији у Панчеву је током 2019. године реализован месечни план потрошње горива са повећаним уделом коришћења природног гаса у односу на течно гориво. Током првог квартала 2020. год поред коришћења природног гаса као претежног горива, реализује се низ пројеката чијом реализацијом се значајно утиче на унапређење квалитета ваздуха.

У оквиру инвестиционе делатности настављају се активности на пројектима Блока Прерада:

- Реконструкција FCC и изградња новог постројења ETBE
- „Усклађивање система млазног горива са захтевима стандарда JIG 153“, „Реконструкција система филтриране воде у РНП-у за потребе TE TO“, „Довођење природног гаса на C-2450“;
- Реконструкција резервоара ФБ-2003, ФБ-0711 и ФБ-0714.

У првих девет месеци 2020. године, у фокусу су и активности на пројектима дигитализације. Реализован је тендер и изабран извођач за реализацију пројекта Мониторинг APC контролера (APC – Advanced Process Control). Одржан је уводни састанак и (Kick off meeting) и започета реализација. Реализован је тендер за пилот пројекат Мониторинг активног времена (RTLS - Real Time Location System). Припремљен је пројектни задатак, усвојена стратегија набавке и објављен тендер за реализацију пројекта Предиктивно одржавање и Real Time Optimizer (Мастер APC). Започете активности на унапређењу и дигитализацији процеса извештавања КПИ у домену оперативне поузданости. Интензивно се ради на истраживању нових могућности примене дигиталних технологија као стални задатак.

У фебруару 2020. године, Рафинерија Нафте Панчево је била домаћин треће радионице о родној равноправности. Имали смо учешће у свечаном отварању Одељења дечје и превентивне стоматологије у Панчеву, чију комплетну реконструкцију и набавку савремене опреме је подржао НИС, у оквиру програма „Заједници заједно“.

Такође, уз активно учешће Блока Прерада, почетком марта је реализован пилот-програма „Job shadowing“, који је поникао из конкретне потребе за унапређењем резултата међусекторске сарадње.

Током овог периода настављена је имплементација трећег елемента OMS Еталона „Управљање производним процесима“ који је један је од приоритетнијих у нашој компанији, а његови кључни пројекти су „Структурни обиласци оператера“ и „Примопредаја смене“. Прошле године утврђени су методологија, обуке и примене, а сада се активирају и напредни алати – таблети и електронски дневници смена.

Промет

Q3 2020.	Q3 2019.	Δ ³⁴	Показатељ	Јединица мере	9М 2020.	9М 2019.	Δ ³⁵
984	1.101	-11%	Укупан промет нафтних деривата ³⁶	хиљ.тона	2.540	2.621	-3%
108	134	-19%	Промет–иноактиве ³⁷	хиљ.тона	283	311	-9%
698	785	-11%	Промет нафтних деривата на домаћем тржишту ³⁸	хиљ.тона	1.847	1.965	-6%
178	182	-2%	Извоз	хиљ.тона	410	345	19%
614	710	-14%	Промет моторних горива ³⁹	хиљ.тона	1.622	1.781	-9%
255	273	-7%	Малопродаја ⁴⁰	хиљ.тона	669	732	-9%
3,5	4,2	-15%	Интерни промет	хиљ.тона	10,4	11,7	-11%
1,7	1,13	+50%	LTIF ⁴¹	број	1,7	1,13	+50%
6,1	5,4	13%	EBITDA	млрд.RSD	12,8	12,5	2%
0,7	0,8	-18%	CAPEX ⁴²	млрд.RSD	1,4	1,7	-17%

Продајни објекти⁴³ и логистика

НИС Група поседује преко 400 активних малопродајних објеката. Највећи број њих, тачније 325 малопродајних објеката налази се у Републици Србији. Поред 10 интерних бензинских станица, НИС поседује 315 јавних бензинских станица (од којих је 24 у GAZPROM бренду). У земљама региона НИС поседује 42 бензинске станице у Босни и Херцеговини (27 у GAZPROM бренду), 34 бензинске станице у Бугарској (све у GAZPROM бренду) и 19 бензинских станица у Румунији (све у GAZPROM бренду).

Након завршених радова у Србији је, у првих девет месеци 2020 године, у експлоатацију уведено 7 ССГ, и то: ССГ Коцељева 2 (НИС бренд), Подунавци (НИС бренд), Лесковац 4 (НИС бренд), Сента 1 (НИС бренд), Бор 4 (НИС бренд) и Нови Сад 16 – аутопут (GAZPROM бренд) - након завршене тоталне реконструкције, и ССГ Лесковац 6 (NB) која је узета у дугорочан закуп и ребрендирана (НИС бренд). У Румунији је уведена у експлоатацију нова ССГ Отопени (GAZPROM бренд). У Босни и Херцеговини у експлоатацију су уведене 5 ССГ узете у закуп.

Такође, купљена су 32 нова тегљача за превоз беле робе, као и 7 комплета (тегљачи + полуприколице) за превоз беле робе у оквиру повећања капацитета технолошког транспорта.

Програми лојалности и маркетиншке активности

У првих 9 месеци 2020. године у Србији реализовано је преко 90 маркетиншких активности у циљу развоја потрошачких брендова, програма лојалности и унапређења продаје горива и допунског асортимана.

³⁴ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

³⁵ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

³⁶ Без интерног промета (9М 2020: 10,4 хиљ. тона; 9М 2019: 11,7 хиљ. тона). Податак не укључује обим продаје КПГ-а трећим лицима Дирекције Енергетика и садржи обим продаје за сопствену потрошњу ауто цистерни Блока Промет.

³⁷ Промет ино-актива представља промет који остварују НИС-ова зависна друштва у иностранству (малопродаја и велепродаја).

³⁸ Промет на домаћем тржишту обухвата промет који се наплаћује у домаћој валути (RSD), односно не обухвата промет према иностраним купцима који се наплаћује у иностранској валути.

³⁹ Укупан промет моторних горива у Србији и иноактивама.

⁴⁰ Укупна малопродаја у Србији и иноактивама.

⁴¹ Lost Time Injury Frequency – индикатор повреда са изгубљеним данима. Однос броја повреда са боловањем запослених према укупном броју радних сати помножен са милион. Наведени индикатор се израчунава кумулативно од почетка године, а приказан податак представља тренутно стање закључно са 30.09. и сходно томе разлика не постоји између 9М и Q3.

⁴² Финансирање, без ПДВ-а.

⁴³ Стање на дан 30.септембар 2020. године.

Пуштање у рад нових БС обележено је промоцијама на месту продаје, уз реализацију акција с посебним погодностима за потрошаче – изједначење цена премијум и стандардних деривата, као и поклони уз куповину.

Поводом одласка у реконструкцију БС Прокупље 2 и Нови Сад 16 реализоване су тактичке акције у циљу задржавања потрошача на нашој малопродајној мрежи, са усмеравањем на друге БС у Новом Саду и понудом попушта од 3 РСД по литру.

У циљу повећања продаје G-Drive дизел горива у зимском периоду као и информисања потрошача о бенефитима и карактеристикама горива лансирана је кампања о зимском дизелу.

Поводом укидања GU на одређеним бензинским станицама уведена су премијум G-Drive, реализован је ребрендинг малопродајних објеката и дистрибуирани су маркетинг материјали, а запослени на БС упознати са карактеристикама горива у циљу стимулисања продаје премијум деривата.

У циљу повећања прихода од продаје гастро артикала (топли напаци и храна) и стимулисања продаје нафтних деривата кроз ниже малопродајне цене спроведена је Акција попушта за нафтне деривате за купљене гастро производе (топли напаци, сендвичи, пецива и дезерти) на целој мрежи.

У циљу промовисања и повећавања прихода од продаје кафе напитака организоване су маркетинг активности у виду слања персонализованих порука које садрже персонализоване понуде које имају за циљ реактивација потрошача и upsell (увећавање потрошње).

Почетком марта почела је Mastercard instant win акција, у којој потрошачи приликом плаћања рачуна у износу од 5.000 динара и више Master или Maestro картицом бесконтактно било које банке остварују право на купон са инстант поклоном.

Крајем марта лансирана је мобилна апликација Drive.Go. Нова мобилна апликација пружа могућност плаћања горива на тачионом месту, без уласка у продајни објекат, а по први пут у Србији доступна је потрошачима на NIS Petrol и GAZPROM бензинским станицама. Осим што остаје доследна примени иновација и иновативних решења у свом пословању, увођењем нове услуге компанија НИС је у новонасталим околностима потрошачима обезбедила брзо, ефикасно и безбедно плаћање, без потребе одласка на касу. У другом и трећем кварталу је настављена имплементација апликације Drive .Go на малопродајну мрежу и у овом тренутку имамо 145 бензинских станица на којима је могуће платити куповину горива на овај начин.

У циљу повећавања броја корисника картице лојалности „Са Нама На Путу“, лансирана је кампања у оквиру које се комуницира како активирати своју картицу лојалности „Са Нама На Путу“ без дужег задржавања на бензинској станици. Активацију картице је могуће урадити једноставним приступом сајту „Са Нама На Путу“ и након регистрације уноси се код који потрошач добије на регистровани број мобилног телефона.

У домену приватне робне марке спроведено је неколико промотивних акција на БС са циљем повећања продаје као и препознатљивости бренда (промотивна акција са изједначењем цена L и M кафа, поклон Drive Cafe cookie за куповину L и M кафа, поклон кафа по избору свим дамама на дан међународног празника жена).

Лансирани су нови производи (scu): Микс свежег воћа (3 врсте), Drive Cafe Ice coffee (2 врсте) - Caffe latte и Drive Cafe Ice coffee Cappuccino, Drive Cafe snacks (4 врсте).

У јануару су организоване промоције Јазак воде са механизмима поклон уз куповину као подршка продаји код дистрибутера (Темпо маркети). Кроз остварену партнер сарадњу са Апатинском пиваром, „Јазак“ вода ће бити присутна у преко 5.000 малопродајних објеката („tradicional trade“ канал).

У 2020. години наставља се партнерство програма лојалности са Техноманијом, Гигатроном и Интерспортом где власници картице „Са нама на путу“ остварују бонус поене за сваку куповину. Бонус поени се могу користити искључиво на НИС Петрол и GAZPROM бензинским станицама.

Спроведене су активности реактивације корисника Са нама на путу програма, уз понуду додатних бонус поена по литру за сваку трансакцију.

У оквиру „consumer retention” канала са циљем повећања продаје и учешћа у укупном промету ДАС, реализовани су redeem програм „Fiskars” (колекција баштенског алата), Vitapur, Сорасабана (летња обућа) и spend&get програм Gianini (колекција посућа).

Уведена нова услуга „Пакетомати” за наше потрошаче у оквиру понуде на поједним БС, наине омогућено је преузимање пакета и других пошилики на бензинским станицама, на овај начин потрошачима је омогућено да у периоду када њима одговара и без гужве у пошти преузму пошилику. У трећем кварталу смо наставили са ширењем мреже бензинских станица на којима је могуће реализовати услугу „Пакетомати” на још 30 нових бензинских станица у још 6 градова.

Лансирана је и image кампања у виду 2 мобилна Drive Cafe објекта на Ади Циганлији. Основни циљ ове кампање јесте да приближимо понуду и PL производе тржишту.

У оквиру програма „Агро картица”, намењен пољопривредницима, настављене су активности чији је циљ задржавање обима продаје: основни програм попушта за Агро картице (3 динара за гасно уље, 5 динара за Еуродизел, G-Drive Diesel и ОПТИ дизел, 20% за NISOTEC) уз могућност остваривања додатног количинског попушта за једнократну куповину горива уз НИС Агро картицу. Од 1.1.2020. пољопривредници имају могућност да купе ТНГ боце за домаћинство уз Агро картицу уз попуст од 10 дин/кг. За кориснике АГРО картице лојалности омогућен је до 40% попуст приликом куповине Nisotec уља за пољопривредну механизацију.

За додатну подршку Агро програму примењен је сет акција у току пролећних радова, и то од 10.03. до 30.04.2020. године пољопривредна газдинства која припадају Silver сегменту остваривали су право на максимални попуст у износу од 12 РСД/л за куповине преко 100 л (Evro Dizel, ОПТИ dizel и G-Drive Diesel), а од 12.03. до 20.03.2020. године пољопривредна газдинства која припадају Diamond сегменту остваривали су право на макс попуст у износу од 15 РСД/л за куповине преко 600 л (Evro Dizel, ОПТИ dizel и G-Drive Diesel).

У трећем кварталу је организована јесења Агро акција за пољопривреднике којима је омогућен додатни попуст уз Агро картицу. Попуст се разликују у зависности ком сегменту (Standard, Silver или Diamond) корисник Агро картице припада.

У каналу продаје уља и мазива спроведене су сетови промотивних активности са циљевима повећања марже и продаје (NISOTEC Antifriz Long Life 100 и 40 - 50% на други артикал; за куповину 4 л одређеног моторног уља уз СННП поклон 1л истог уља, за куповину 3 паковања NISOTEC 2T SINT 0,1 lit уз СННП 4. паковање гратис, до 40% попушта на поједина уља за пољопривредну механизацију уз АГРО картицу).

Организована је „spend and get” акција 3+1 - куповином 3 NISOTEC 2T SINT остварује се право на 1 уље ове врсте гратис; као и 4+1 акција за купљених 4 литара NISOTEC AUTOLINE остварује се право на 1 литар гратис.

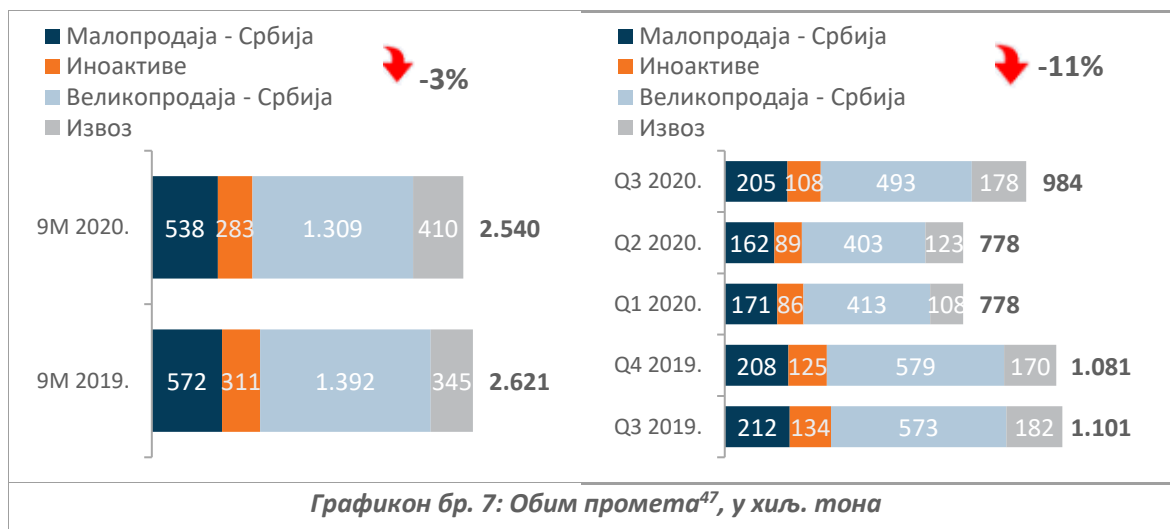
Одржано је 54. Саветовање агронома и пољопривредника Србије, где је учествовала и наша Компанија кроз промоцију Агро програма са активацијом „точак среће” и поделом поклона за постојеће и нове кориснике програма.

У првих 9 месеци 2020. године у земљама региона, у којима Компанија послује, реализовано је преко 40 маркетиншких активности у циљу развоја потрошачких брендова, програма лојалности и унапређења продаје горива и допунског асортимана.

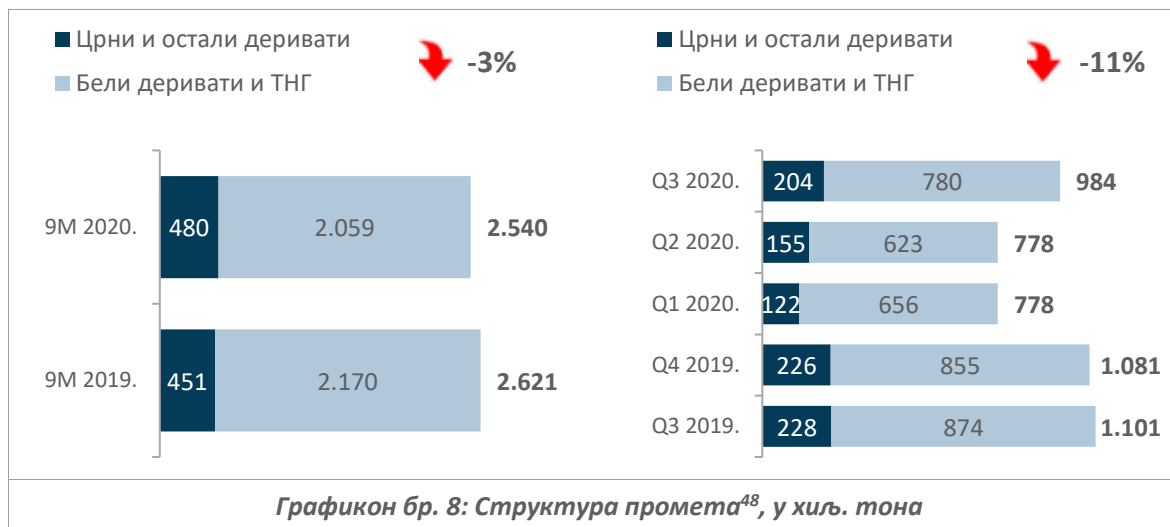
Оперативни показатељи⁴⁴

У првих девет месеци 2020. године забележен је пад промета од 3% у односу на исти период 2019. године, тако да је укупан промет износио 2.540 хиљада тона.

- Малопродаја у Србији – пад обима малопродаје за 6% резултат је пада продаје моторних горива⁴⁵
- Велепродаја у Србији – пад за 6% највећим делом због енергетских горива
- Извоз – раст од 19% као резултат раста извоза енергетских и неенергетских горива⁴⁶
- Иноактиве – пад обима продаје за 9% (канал малопродаје пад од 19% и канал велепродаје раст за 1%).

Графикон бр. 7: Обим промета⁴⁷, у хиљ. тона

Графикон бр. 8: Структура промета⁴⁸, у хиљ. тона

⁴⁴ Без интерног промета (9М 2020.: 10,4 хиљ. тона; 9М 2019.:11,7 хиљ. тона). Податак не укључује обим продаје КПП-а трећим лицима Дирекције Енергетика и садржи обим продаје за сопствену потрошњу ауто цистерни Блока Промет.

⁴⁵ Пад продаје услед проглашеног ванредног стања због епидемије COVID-19 у периоду март-септембар месец 2020. године.

⁴⁶ Ремонт РНП почео је у марту 2020. године што је још један разлог раста извоза горива у првих девет месеци 2020. године.

⁴⁷ Без интерног промета (9М 2020.: 10,4 хиљ. тона; 9М 2019.: 11,7 хиљ. тона). Податак не укључује обим продаје КПП-а трећим лицима Дирекције Енергетика и садржи обим продаје за сопствену потрошњу ауто цистерни Блока Промет.

⁴⁸ Без интерног промета (9М 2020.: 10,4 хиљ. тона; 9М 2019.: 11,7 хиљ. тона). Податак не укључује обим продаје КПП-а трећим лицима Дирекције Енергетика и садржи обим продаје за сопствену потрошњу ауто цистерни Блока Промет.

Енергетика

Пројекат ТЕ-ТО „Панчево“

Степен реализације пројектовања на дан 30.09.2020 износи 90,16%. Послови инжењеринга (пројектна и друга документације) су извршени кумулативно са 91,58%. Изводе се машински, електро и грађевински радови на постројењима и објектима електране, повезним цевоводима са енерганом рафинерије Панчево, прикључку на електроенергетски систем уз степен реализације од 84,58%. Главна опрема електране је највећим делом испоручена уз степен реализације од 98,92%. Започете су активности на пуштању у рад електране (степен реализације 10%). Укупни степен реализације износи 90,16%.

Пандемија корона вируса и даље утиче на динамику реализације, а кључна питања су:

- Током трајања ванредног стања на градилишту је било само 170 радника, што је просечно 175 радника мање у односу на број предвиђен планом мобилизације компаније Shanghai Electric Group Co. Ltd.
- У складу са препорукама Владе Србије имплементирани су мере за смањење присуства запослених држављана РС на радним местима и организована је могућност рада од куће
- У другој половини августа организован је долазак 110 радника Shanghai Electric Group Co. Ltd. Из Кине, укључујући и представнике компанија произвођача опреме, а такође чланова тима за радове на пуштању постројења у рад. Након двонедељног карантина, радници су почетком септембра започели рад на градилишту;
- И даље, упркос доласка додатног броја радника у августу, укупан број радника на градилишту је знатно мањи од планираног планом мобилизације, те је стога мањак радника и даље најкритичније питање на Пројекту.

КПГ - комерцијални аспект

НИС тренутно врши производњу и велепродају компримованог природног гаса на гасном пољу „Острово“. Производња гаса на експлоатационом пољу Острово врши се из четири бушотине гасног лежишта и након процеса компримовања се трејлерима одвози до крајњих индустријских потрошача.

Тренутно производња на КПГ Острово износи око 21.000 cm^3 /дан на максимално расположивом притиску. У трећем кварталу 2020. године успешно су окончани преговори са велепродајним купцем. Уговор је продужен на додатне три године.

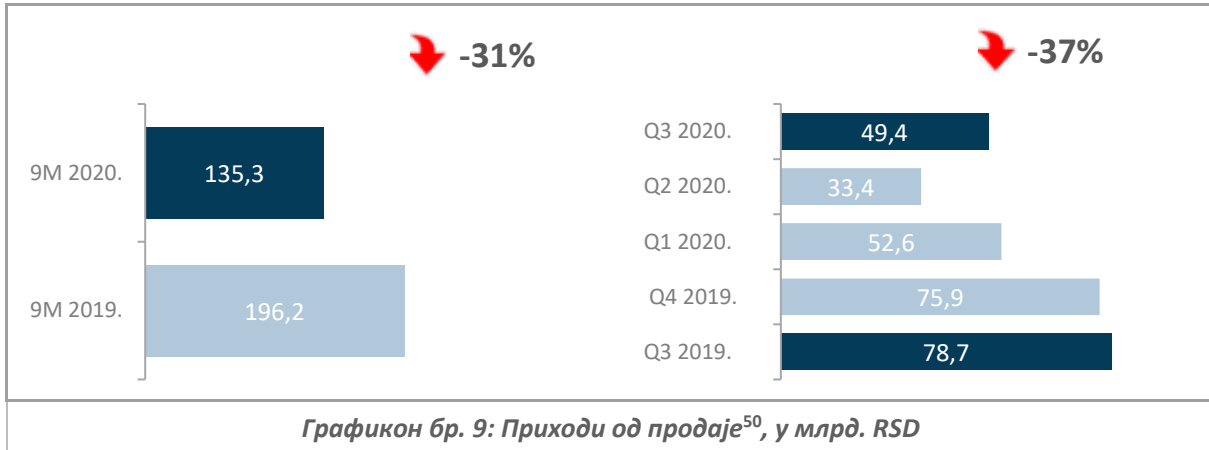
Трговина електричном енергијом

НИС је од раније присутан на тржиштима Србије, Босне и Херцеговине и Румуније, као и на граници са Мађарском, Хрватском, Словенијом, Северном Македонијом и Црном Гором. Од 5. августа ове године, НИС је лиценциран и за трговину у Бугарској. НИС је присутан на берзама електричне енергије у Србији (SEEPX), Румунији (OPCOM). Завршена је прва фаза имплементације ETRM софтвера.

Финансијски показатељи

Приходи од продаје

Током првих девет месеци 2020. године НИС бележи пад прихода од продаје⁴⁹ од 31% у односу на исти период претходне године.

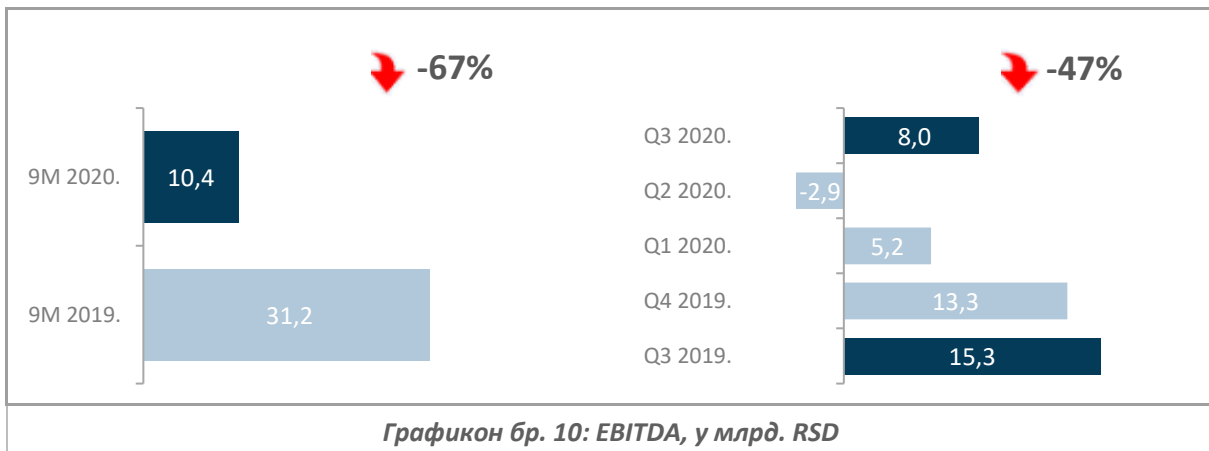

ЕБИТДА

Показатељ ЕБИТДА у првих девет месеци 2020. године мањи је за 67% него у истом периоду претходне године и износи 10,4 милијарде динара.

Основни разлози су:

- Смањење показатеља ЕБИТДА је условљено драстичним падом цене нафте на светском тржишту и утицајем скупљих залиха на прераду.

⁴⁹ Консолидовани пословни приходи.

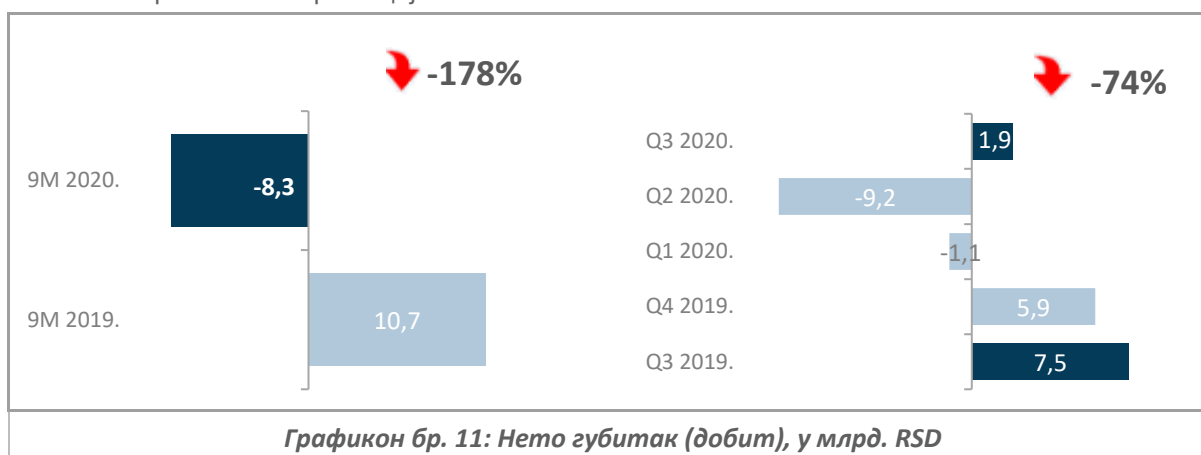
⁵⁰ Консолидовани пословни приходи.

Нето губитак (добит)

Током првих девет месеци ове године остварен је нето губитак у износу од 8,3 милијарде динара, што је 178% мање од нето резултата оствареног у истом периоду 2019. године.

На пад нето резултата највише је утицало:

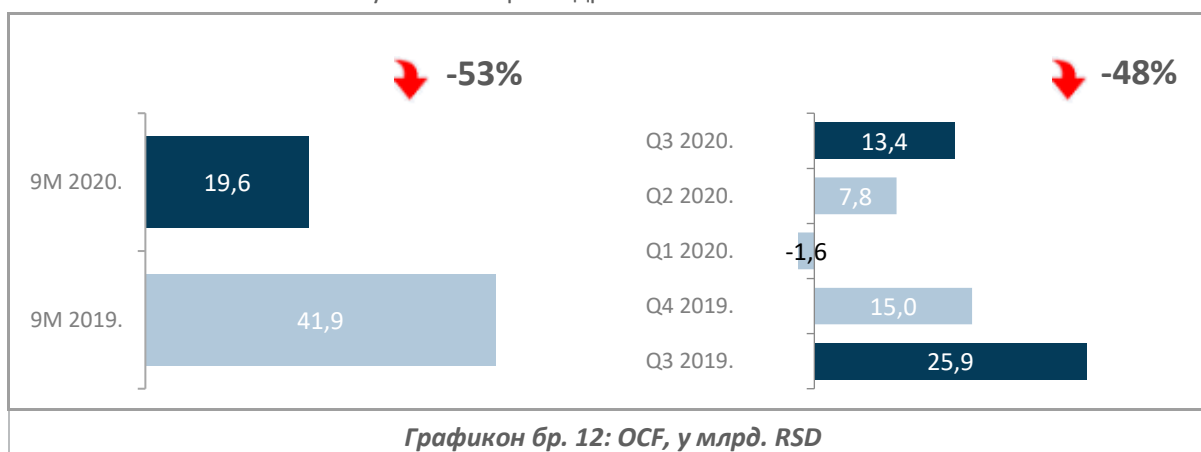
- Смањење ЕБИТДА
- Већи трошкови амортизације

OCF

У првих девет месеци 2020. године оперативни новчани ток износи 19,6 милијарди динара и мањи је у односу на 2019. годину за 53% највећим делом због:

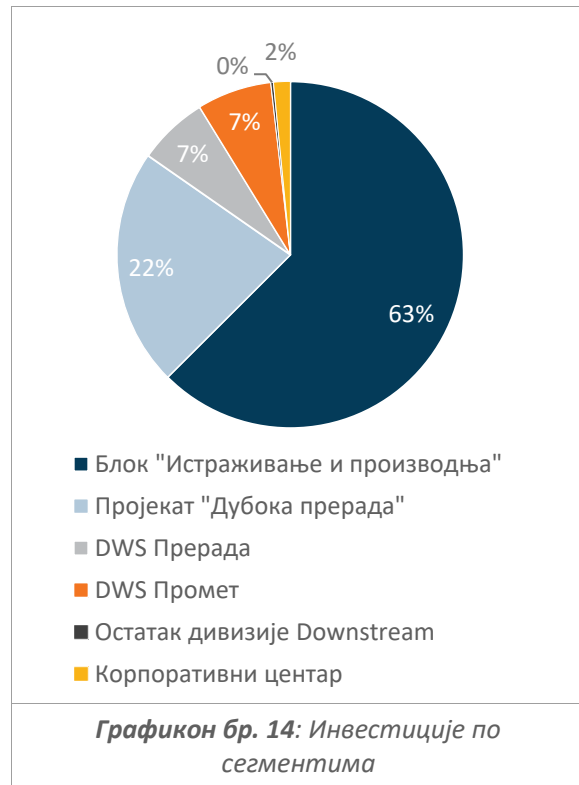
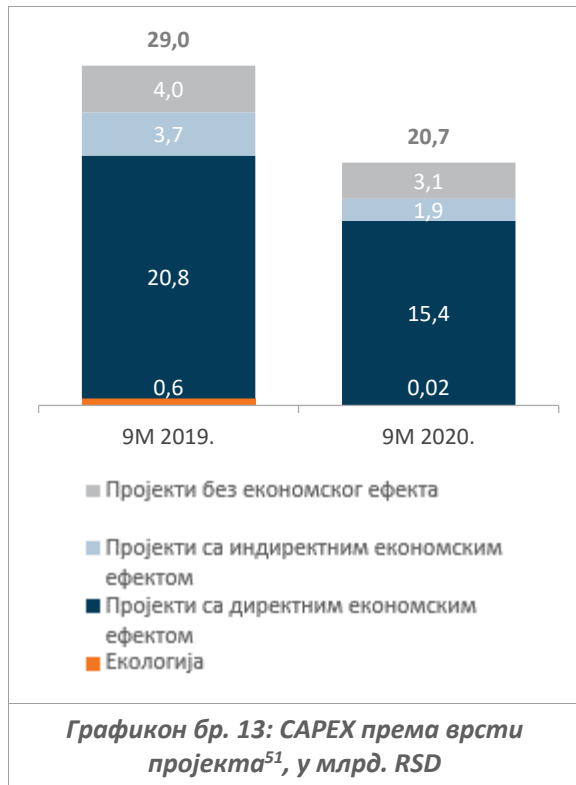
- мањих прилива
- већих плаћања по основу обавеза према држави.

CAPEX

У првих девет месеци 2020. године главни правци улагања били су усмерени на реализацију пројеката у производњи нафте и гаса, као и за пројекат побољшања дубине рафинеријске прераде. Осим тога, НИС је током првих 9 месеци улагао у пројекте промета, енергетике и сервиса, као и одређени број пројеката у корпоративном центру.

У току првих девет месеци 2020. године издвојено је 20,7 милијарди динара за финансирање инвестиција, што је за 28% мање од износа који је био издвојен у истом периоду 2019. године.

⁵¹ Износи су дати у милијардама RSD и без ПДВ-а.

Организациони део Најзначајнији пројекти

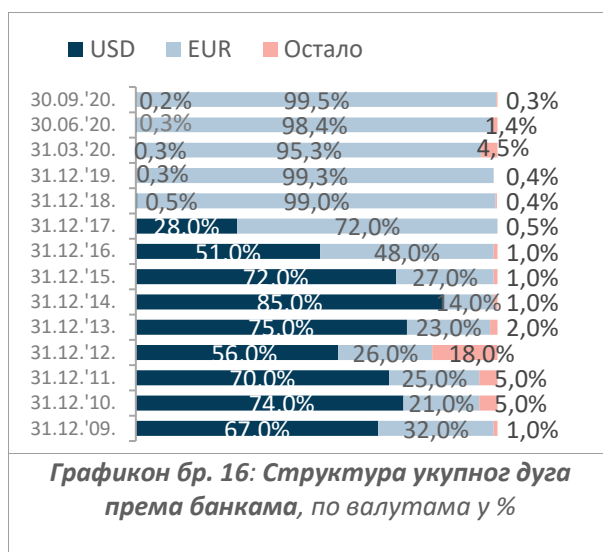
Истраживање и производња	<ul style="list-style-type: none"> • бушење разрадних бушотина • улагања у геолошко-техничке активности • програм бушења истражних бушотина у Републици Србији • улагања у концесиона права • улагања у базну инфраструктуру
Сервиси	<ul style="list-style-type: none"> • комплетирање ремонтних постројења у складу са техничким и ХСЕ захтевима • опремање постројења S-3 • замена застареле и недостајуће опреме за ремонтна постројења
Пројекат „Дубока прерада“	<ul style="list-style-type: none"> • модернизација рафинеријске прераде - наставак реализације према пројекту „Дубока прерада“
Прерада	<ul style="list-style-type: none"> • реконструкција FCC и изградња новог потројења ЕТВЕ • пројекти усклађивања законских норми и прописа • пројекти за повећање производне ефикасности • програм инвестиционог одржавања блока Прерада • улагања у еколошке пројекте
Промет	<ul style="list-style-type: none"> • развој малопродајне мреже у Србији (изградња и реконструкција станица за снабдевање горивом) • пројекти логистике (транспорт, реконструкција НБ и остали пројекти) • остали пројекти малопродаје у Србији • развој малопродајне мреже у региону (остали пројекти малопродаје) • пројекти бизнис јединица (аеро, бункерисање, мазива)
Остали downstream пројекти (Енергетика, Технички сервис)	<ul style="list-style-type: none"> • замена опреме: универзални струг, 1 вертикална бушилица • набавка специјализованог софтвера за трговину електричном енергијом, гасом и управљање ризицима (ЕТRM)
Корпоративни центар	<ul style="list-style-type: none"> • пројекти са ИТ компонентом (унапређење Cloud инфраструктуре, SAP succes) • замена система видео надзора ССГ • даљи развој огранка „Мултифункционални заједнички сервисни центар“ • аутоматизација финансијског извештавања (SAP ВРС) • пројекти пословних центара (адаптација радног простора, реконструкција мреже за одвод кондензата ПЦ Нови Сад) • електронска обрада улазних рачуна

Задуженост

На крају трећег квартала 2020. године дуг према банкама је порастао у односу на ниво дуга са краја другог квартала 2020. године до нивоа од 635,9 милиона евра. Ниво дуга је порастао у односу на крај 2019. године, када је износио 589,8 милиона евра за 46,1 милиона евра.

Дуг према банкама повећан је због повлачења повољних ЕУР кредита са тендера за реструктурирање кредитног портфела из којих се планира враћање неповољних кредита у току четвртог квартала 2020. године. Наиме, повлачење ових кредита условљено је и зависи од динамике увоза из ЕУ, док је моменат превременог враћања кредита одређен условима превремених отплата из банкарских уговора, те је повећање дуга последица неусклађености динамике момента повлачења и враћања кредита. Просечна цена кредитног портфела (без базне стопе) на крају септембра 2020.г нижа је од истог показатеља са краја 2019.године, што представља успешан резултат менаџмент активности, имајући у виду тенденције раста камата за нафтни сектор, на тржишту позајмица.

Осим тога, дуг према матичном друштву ЈАД „Гаспром њефт” смањен је и тренутно износи 127,9 милиона евра.

⁵² Поред дуга према банкама по кредитима и акредитива, НИС а.д. Нови Сад 30.09.2020. године има и издате банкарске гаранције у износу 33,2 милиона EUR, корпоративне гаранције у износу од 40,4 милиона EUR, банкарска писма о намерама у износу од 4,2 милиона EUR и обавезе по основу финансијског лизинга у износу од 20,3 милиона EUR.

Порези и други јавни приходи⁵³

НИС а.д. Нови Сад	9М 2020.	9М 2019.	% ⁵⁴
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	1,41	1,23	14%
Накнада за енергетску ефикасност ⁵⁵	0,25	0,10	+141%
Порез на добит правних лица	0,05	1,81	-97%
Порез на додату вредност	18,20	16,45	11%
Акцизе	88,92	92,00	-3%
Накнада за робне резерве	4,28	4,59	-7%
Царине	0,43	0,48	-11%
Рудна рента	0,66	1,06	-38%
Остали порези	1,02	1,07	-4%
Укупно	115,21	118,79	-3%
НИС-ова зависна друштва у Србији⁵⁶			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,86	0,45	89%
Порез на добит правних лица	0,00	0,12	-100%
Порез на додату вредност	1,19	0,93	29%
Акцизе	-	-	-
Царине	0,08	0,04	115%
Рудна рента	-	-	-
Остали порези	0,07	0,04	56%
Укупно	2,19	1,58	39%
Укупно НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима у Србији	117,41	120,38	-2%
НИС-ова зависна друштва у региону и Ангола			
Доприноси за обавезно социјално осигурање на терет послодавца	0,04	0,04	15%
Порез на добит правних лица	0,00	0,12	-99%
Порез на додату вредност	0,74	1,15	-36%
Акцизе	8,89	10,05	-12%
Царине	4,65	4,79	-3%
Рудна рента	0,02	0,01	253%
Остали порези	0,06	0,10	-42%
Укупно	14,41	16,25	-11%
Одложена пореска средства (укупно за Групу)			
Укупно НИС Група⁵⁷	131,81	136,63	-4%

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС а.д Нови Сад са зависним друштвима, насталим из његове организационе структуре у Србији, треба да издвоји за 9М 2020. године је 117,41 милијарди динара.

Укупан износ обрачунатих обавеза по основу јавних прихода који НИС Група треба да издвоји за 9М 2020. године је 131,81 милијарда динара, што је за 4% мање него у истом периоду 2019. године.

⁵³ У милијардама динара.

⁵⁴ Сва евентуална одступања у процентуалним износима и збирним вредностима настају услед заокруживања. Приказани проценти промене добијени су на основу вредности које нису заокружене на милијарде RSD.

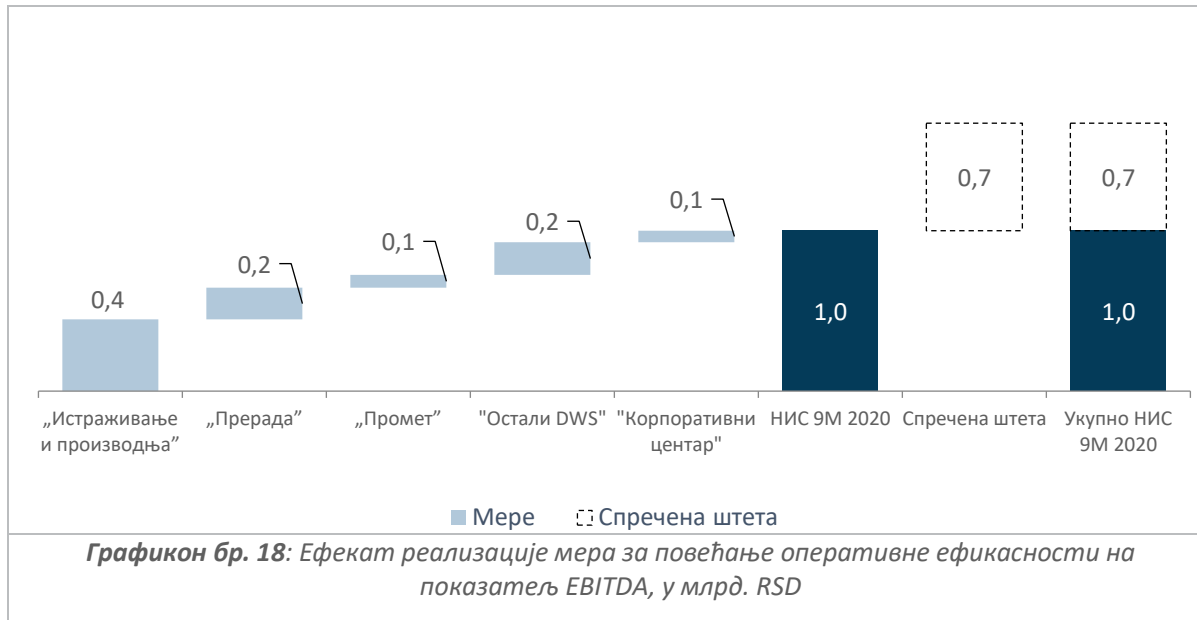
⁵⁵ Обрачунава се од 01.07.2019. године.

⁵⁶ Нафтагас – Нафтни сервис д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервис д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад и НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад, и НИС Петрол а.д. Београд.

⁵⁷ Укључујући порезе и друге обавезе по основу јавних прихода за зависна друштва у региону, порез на добит у Анголи и одложена пореска средства.

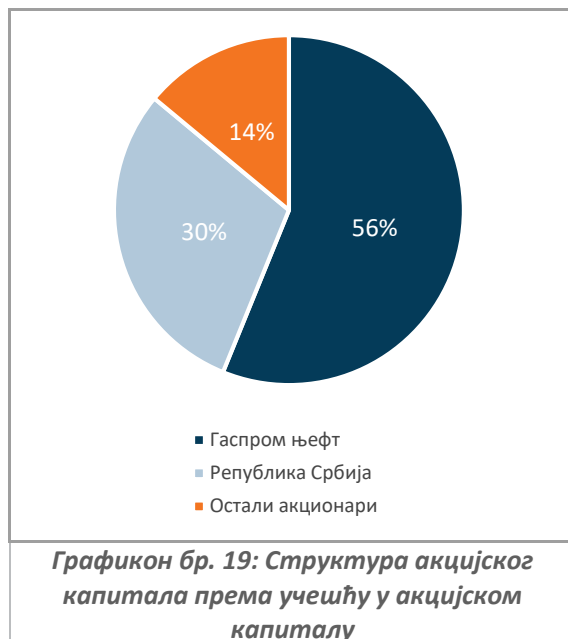
Повећање оперативне ефикасности

Укупан ефекат мера за повећање оперативне ефикасности на показатељ *EBITDA* у првих девет месеци 2020. године износио је 1,0 милијарде динара.

Хартије од вредности

Структура акцијског капитала

Акцијски капитал НИС а.д. износи 81,53 милијарде динара и подељен је на укупно 163.060.400 акција номиналне вредности 500,00 динара. Све емитоване акције су обичне акције и дају својим власницима следећа права:

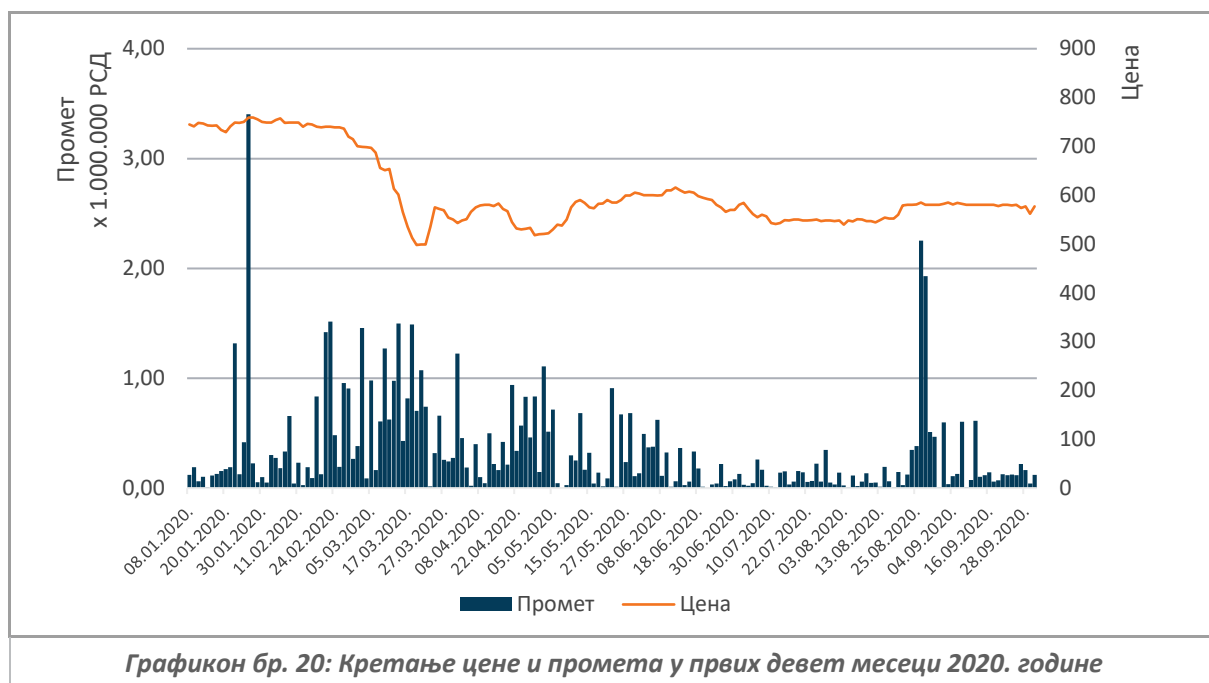
- право учешћа и гласања на скупштини, тако да једна акција увек даје право на један глас,
- право на исплату дивиденде у складу са важећом регулативом,
- право учешћа у расподели ликвидационог остатка или стечајне масе у складу са законом којим се уређује стечај;
- право пречег стицања обичних акција, и других финансијских инструмената заменљивих за обичне акције, из нових емисија, и
- друга права у складу са Законом о привредним друштвима и актима Друштва.

Структура првих 10 акционара са највећим учешћем у акцијском капиталу приказана је у табели:

Акционар	Број акција	% учешћа у акцијском капиталу
ЈАД „Гаспром њефт“	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.129	29,87%
„ОТР“ банка Србија - кастоди рачун - фонд	2.330.529	1,43%
„ОТР“ банка Србија - кастоди рачун - фонд	874.109	0,54%
Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о.	394.229	0,24%
„Global Macro Capital Opportunities“	309.854	0,19%
„Convest“ а.д. Нови Сад - збирни рачун	227.208	0,14%
„Актив-фонд“ д.о.о.	182.098	0,11%
„Unicredit bank“ Србија а.д. - кастоди рачун-КС	164.796	0,10%
„Raiffeisen“ банка а.д. - кастоди рачун-КС	158.638	0,10%
Остали акционари	18.140.923	11,13%
Укупан број акционара на дан 30. септембар 2020. године:		2.069.982

Трговање акцијама и показатељи по акцији

Акцијама НИС а.д. Нови Сад тргује се на Прајм листингу Београдске берзе а.д.

Преглед трговања акцијама НИС а.д. Нови Сад на Београдској берзи у првих девет месеци 2020. године

Последња цена (30. септембар 2020.)	577 RSD
Највиша цена (28. јануар 2020.)	760 RSD
Најнижа цена (23. март 2020.)	490 RSD
Укупан промет	631.225.858 RSD
Укупан обим (број акција)	1.036.409 акција
Укупан број трансакција	5.515 трансакција
Тржишна капитализација на дан 30. септембар 2020.	94.085.850.800 RSD
EPS	-41,43 RSD
Консолидована EPS	-50,93 RSD
P/E рацио	-13,93
Консолидовани P/E рацио	-11,33
Књиговодствена вредност на дан 30. септембар 2020.	1.528,78 RSD
Консолидована књиговодствена вредност на дан 30. септембар 2020.	1.484,59 RSD
P/BV рацио	0,38
Консолидовани P/BV рацио	0,39

Током првих девет месеци 2020. године Друштво није стицало сопствене акције.

Дивиденде

Политика дивиденди НИС а.д. Нови Сад заснована је на избалансираном приступу који узима у обзир неопходност задржавања добити за потребе финансирања будућих инвестиција, као и стопу повраћаја на уложени капитал и износ исплате дивиденди. Дугорочна политика дивиденди предвиђа да се најмање 15% остварене нето добити исплати акционарима у облику дивиденде.

Приликом утврђивања предлога одлуке о расподели добити и исплати дивиденде, менаџмент Друштва узима у обзир низ фактора, укључујући финансијску ситуацију, планове за инвестиције, обавезе за отплату кредита, макроекономско окружење и законске прописе. Сваки од ових фактора, засебно или у комбинацији, уколико је довољно значајан, може да утиче на предложену исплату дивиденде.

На одржаној XII редовној седници Скупштина акционара НИС а.д. Нови Сад, између осталог, донета је Одлука о расподели добити за 2019. годину, исплати дивиденди и утврђивању укупног износа нераспоређене добити Друштва. На основу ове Одлуке НИС ће акционарима на име дивиденде исплатити 4.425.459.256 динара.

	Нето добит (губитак), у млрд РСД ⁵⁸	Укупан износ дивиденде, у млрд РСД	Рацио исплате	Зарада по акцији, у РСД	Дивиденда по акцији, бруто, у РСД	Цена акције на 31.12., у РСД	Дивидендни принос акционара, у % ⁵⁹
2009.	-4,4	0	-	-	0	-	-
2010.	16,5 ⁶⁰	0	-	101,1	0	475	-
2011.	40,6 ⁶¹	0	-	249	0	605	-
2012.	49,5	12,4	25%	303,3	75,83	736	10,3
2013.	52,3	13,1	25%	320,9	80,22	927	8,7
2014.	30,6	7,6	25%	187,4	46,85	775	6
2015.	16,1	4	25%	98,8	24,69	600	4,1
2016.	16,1	4	25%	98,6	24,66	740	3,3
2017.	27,8	6,9	25%	170,43	42,61	724	5,9
2018.	26,1	6,5	25%	159,86	39,97	690	5,8
2019.	17,7	4,4	25%	108,55	27,14	749	3,6

Опис финансијских инструмената које Група користи

Услед изложености валутном ризику НИС Група користи форвард трансакције на девизном тржишту као инструмент управљања овом врстом ризика.

ЈАД „Гаспром њефт” као матично друштво за целу Гаспром њефт Групу, у оквиру које послује и НИС а.д. Нови Сад са својим зависним друштвима, управља инструментима робног хеџинга на нивоу Гаспром њефт Групе и процењује да ли је потребно коришћење одговарајућих инструмената робног (*commodity*) хеџинга.

⁵⁸ Нето добит НИС а.д. Нови Сад.

⁵⁹ Израчунава се као однос бруто дивиденде према цени акције на крају године.

⁶⁰ Нето добит, искоришћена за покриће акумулираних губитака.

⁶¹ Нето добит, искоришћена за покриће акумулираних губитака.

Корпоративно управљање

Систем управљања Друштвом

Друштво је успоставило једнодомни систем управљања, у коме централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је одговоран за реализацију постављених циљева и остваривање резултата, док акционари своја права и контролу врше првенствено преко Скупштине акционара.

Одредбама Статута извршено је потпуно и јасно разграничење делокруга послова Одбора директора у односу на делокруг послова Скупштине акционара, генералног директора Друштва и тела која образују органи управљања Друштва.

Скупштина акционара и права акционара

Скупштину акционара као највиши орган Друштва чине сви акционари. Све акције НИС а.д. Нови Сад су обичне акције које власницима дају иста права, при чему свака акција даје право на један глас.

Одбор директора

Централну улогу у управљању Друштвом има Одбор директора, који је колективно одговоран за дугорочни успех Друштва, а у чијој надлежности је постављање основних пословних циљева и праваца даљег развоја Друштва, као и утврђивање и контрола успешности примене пословне стратегије Друштва.

Одбор директора има 11 чланова које именује Скупштина акционара. Чланови бирају председника Одбора директора, а функције председника Одбора директора и генералног директора су раздвојене.

Састав Одбора директора

Чланове Одбора директора именује и разрешава Скупштина акционара.

На XII редовној седници Скупштине акционара, одржаној 30. јуна 2020. године, за чланове Одбора директора НИС-а именовани су: Вадим Јаковљев, Кирил Тјурдењев, Даница Драшковић, Алексеј Јанкевич, Павел Одеров, Александар Крилов, Драгутин Матановић, Дејан Раденковић, Александар Чепурин, Анатолиј Чернер и Олга Висоцка.

Одбор директора чине извршни и неизвршни директори. Одбор директора у свом саставу има једног извршног члана, док су сви остали чланови неизвршни, при чему су два неизвршна директора истовремено и независни чланови Одбора директора који испуњавају посебне услове прописане Законом.

Чланови Одбора директора на дан 30. септембар 2020. године

Вадим Јаковљев

председник Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”,
заменик генералног директора ЈАД „Гаспром њефт” задужен за
питања истраживања и производње укључујући и офшор производњу,
стратешког планирања, а такође и спајања и аквизиције

Рођен је 1970. године.

Дипломирао је 1993. године на Московском инжењерско-физичком институту, смер Примењена нуклеарна физика. Године 1995. завршио је Високу школу за финансије Међународног универзитета у Москви. Од 1999. године поседује сертификат Chartered Association of Certified Accountants. Године 2009. стекао је диплому Британског института директора (ИД).

Од 1995. до 2000. године радио је у „PricewaterhouseCoopers” на разним дужностима, од консуланта до менаџера за ревизију. Од 2001. до 2002. године био је на дужности заменика руководиоца финансијско-економске управе ЈУКОС ЕП а.д. Од 2003. до 2004. године финансијски је директор „Југанскњефтегаса” НК ЈУКОС. Од 2005. до 2006. године био је заменик генералног директора за економију и финансије „СИБУР-Руске гуме”. Од 2007. до 2010. био је заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2007. године је заменик председника Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт”. Од 2010. до 2011.

био је финансијски директор ЈАД „Гаспром њефт“. Од 2011. године је био на позицији првог заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“.

Од 2019. године се налази на позицији заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за истраживање и производњу.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године, а на функцију председника Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 31.07.2009. године.

Кирил Тјурдењев

генерални директор НИС а.д. Нови Сад
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
члан Комисије за именовања

Рођен је 1977. године.

С највишим успехом је дипломирао на Факултету за међународне односе (висока школска спрема са специјализацијом), и затим магистрирао у области међународног права (са специјализацијом) на Московском државном институту међународних односа (МГИМО). Такође је магистрирао у области права (LL.M) на Универзитету у Манчестеру. Стручно се усавршавао у оквиру програма executive education у међународној пословној школи INSEAD и Лондонској пословној школи.

Од 2000. до 2004. године радио је у компанијама А.Т. Kearney и Unilever. Године 2004. почиње да ради у McKinsey & Co. Од 2007. до 2012. године радио је као заменик генералног директора за Стратегију и корпоративни развој у компанији „СИБУР – Минерална ђубрива“. Од 2012. године је извршни потпредседник и члан Извршног одбора АФК "Система". Пре доласка у НИС, Кирил Тјурдењев је био на функцији председника и председавајућег Извршног одбора ОАО „Обједињена нафтно-хемијска компанија“ која је у том тренутку улазила у групу компанија АФК „Система“, и на функцији председника Одбора директора компаније „Уфаоргсинтез“.

У априлу 2016. године почиње са радом у НИС-у, на позицији првог заменика генералног директора за прераду и промет.

За члана Одбора директора НИС-а именован је 8. децембра 2016. године. На функцију генералног директора НИС-а именован је 22. марта 2017. године.

Даница Драшковић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

Рођена је 1945. године.

На Правном факултету Универзитета у Београду дипломирала је 1968. године. Од 1968. до 1990. године радила је на пословима финансија у банци, на правно-економским пословима у привреди и као градски судија за прекршаје у Београду. Године 1990. основала је издавачку кућу „Српска реч“, чији је и данас власник. Аутор је три књиге публицистике.

Од 1. априла 2009. до 18. јуна 2013. године члан је Одбора директора НИС а.д. Нови Сад. На ову функцију поново је именована 30. јуна 2014. године.

Алексеј Јанкевић
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
**заменик генералног директора за економику и финансије ЈАД
„Гаспром њефт“**

Рођен је 1973. године.

Године 1997. завршио је Државни електротехнички Универзитет у Санкт-Петербургу (ЛЕТИ), смер „оптички инструменти и системи“. Године 1998. је завршио Међународну школу менаџмента ЛЕТИ-Лованиум у Санкт-Петербургу.

Од 1998. до 2001. године радио је у консултантској кући „КАРАНА“. Од 2001. до 2005. је радио на пословима заменика начелника Управе за планирање, буџет и контролинг ЗАД „ЈУКОС РМ“ (део који је одговоран за логистику, прераду и промет). Године 2004. је стекао звање „Certified Management Accountant“ (СМА). Од 2005. до 2007. године је заменик финансијског директора „ЛЛК-Интернешнл“ (бави се производњом и продајом уља и специјалних нафтних деривата и послује у оквиру ЛУКОИЛ групе). Од 2007. до 2011. године је начелник Департмана за планирање и буџет, руководилац Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“.

Од августа 2011. године је в.д. заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије. Од марта 2012. године је члан Извршног одбора ЈАД „Гаспром њефт“, заменик генералног директора ЈАД „Гаспром њефт“ за економику и финансије.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 18.06.2013. године

Павел Одеров
члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
**заменик генералног директора за спољноекономско пословање ЈАД
„Гаспром њефт“**

Рођен је 1979. године.

2000. завршио Руски државни универзитет за нафту и гас „И.М.Губкин“, факултет „Економија“;

2002. завршио Руски државни универзитет за нафту и гас „И.М.Губкин“, факултет „Менаџмент“.

Од октобра 2002. до јула 2007. радио је на следећим позицијама: водећи стручњак, начелник сектора, заменик начелника Управе у области маркетинга у компанији ЗАД „Лукоил-Нефтехим“.

Од септембра 2007. до фебруара 2020. је радио на руководећим позицијама у компанијама у оквиру „Гаспром“ групе.

Од 23.06.2017. године је председник Одбора директора South Stream Serbia AG.

Од фебруара 2020. је на позицији заменика генералног директора за спољноекономско пословање ЈАД „Гаспром њефт“. Од маја 2020. године члан је Извршног одбора ЈАД «Гаспром њефт».

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 25.03.2020. године.

Александар Крилов

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт”

Рођен је 1971. године.

Године 1992. завршио је ЛМУ (град Лењинград), 2004. године – Правни факултет СпбГУ, а 2007. године Московску интернационалну вишу школу за бизнис МИРБИС МБА, смер стратешки менаџмент и предузетништво.

Од 1994. до 2005. године радио је на руководећим радним местима у области промета некретнина (генерални директор, председник) у следећим компанијама: Руско-канадска СП „Петробилд” и ЗАД „Алпол”. У периоду од 2005. до 2007. године био је заменик руководиоца у Дирекцији за реализацију у ДОО „Сибур”. Од априла 2007. године до данас, руководиоца је Департмана за снабдевање нафтним дериватима, руководиоца Департмана за регионалну продају и директор Дирекције за регионалну продају ЈАД „Гаспром њефт”.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 29.11.2010. године.

Драгутин Матановић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

председник Комисије за именовања

Рођен је 1954. године.

Дипломирани инжењер електротехнике.

Радио је као електроничар у Одељењу развоја у компанији „Лола рачунари”, Београд.

Био је директор компаније „Лола рачунари”, Београд.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 06.09.2019. године.

Дејан Раденковић

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад

члан Комисије за ревизију

Рођен је 1971. године.

Основно и средње образовање стекао је у Приштини. Дипломирао је на Економском факултету у Приштини, а звање магистра економских наука стекао је на Универзитету ЕДУКОНС.

Своје радно искуство почео је у Предузећу за трговину и услуге „Балкан ауто” у Приштини, а након тога прешао је у ЈП ПТТ саобраћаја „Србија”. У „Орбита комуникације” д.о.о. Београд је од 2005. године обављао послове директора, а од 2010. године је радио у Компанији „Ратко Митровић” а.д, у којој је обављао функцију генералног директора, а затим извршног директора и члана Управног одбора. Био је члан Управног одбора Економског факултета у Приштини, као и асистент генералног менаџера First Global Brokersa у Београду. Обављао је функцију председника Одбора за праћење пословања и члана Управног одбора „Дунав банке” а.д. Звечан, а једно време је вршио функцију

председавајућег Управног одбора. Од 2013. године до 2017. године био је члан Надзорног одбора СП „Ласта” а.д. Београд. Тренутно је члан Одбора за праћење пословања „МТС банке” а.д. Београд.

За народног посланика у Народној скупштини Републике Србије биран је у сазивима 2008, 2012, 2014. и 2016. године.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 27. јуна 2019. године.

Александар Чепурин

независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
члан Комисије за именовања

Рођен је 1952. године.

1975. године је завршио МГИМО МСП СССР.

Од 1975. је радио у Министарству спољних послова СССР-а, а затим у Министарству спољних послова РФ.

1986-1992. је био руководилац економске групе Амбасаде СССР (Русије) у Италији. Од 1994. до 1996. је био директор Департмана за кадрове МСП РФ.

Од 1994. до 1997. године је био члан Комисије за међународну цивилну службу УН у Њујорку (ICSC).

Од 1996. до 2000. године је био изванредни и опуномоћени амбасадор РФ у Данској.

Од 2005. до 2012. године био је директор Департмана за сарадњу са дијаспором при МСП РФ.

Од 2012. до јуна 2019. - амбасадор Русије у Србији. Поседује ранг изванредног и опуномоћеног амбасадора, као и низ почасних државних одликовања и ордена.

Године 2009. је одбранио дисертацију и стекао звање доктора политичких наука.

Од 2012. до 2019. се бавио питањима развоја односа водећих руских енергетских компанија и Републике Србије. Сарађивао је са руским и српским енергетским компанијама, бавећи се јачањем пословне сарадње.

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Анатолиј Чернер

члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
председник Комисије за накнаде

заменик председника Извршног одбора, заменик генералног директора за логистику, прераду и промет ЈАД „Гаспром њефт”

Рођен је 1954. године.

Године 1976. завршио је Нафтни институт у Грозном, смер хемијске технологије прераде нафте и гаса.

Од 1976. до 1993. године радио је у Рафинерији „Шерипов” у Грозном, где је прошао пут од оператера до директора Рафинерије. Године 1996. почео је да ради у компанији „Славњефт”, на месту управника Одељења

промета нафте и нафтних деривата, а касније је именован за потпредседника НГК „Славњефт”. На дужност потпредседника за прераду и промет компаније „Сибњефт” (од јуна 2006. године – ЈАД „Гаспром њефт”) именован је у априлу 2006. године. Од децембра 2007. године се налази на позицији заменика генералног директора ЈАД „Гаспром њефт” за логистику, прераду и промет.

На функцију члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именован је 10.02.2009. године.

Олга Висоцка

**независни члан Одбора директора НИС а.д. Нови Сад
председник Комисије за ревизију
члан Комисије за накнаде**

Рођена је 1961. године.

Године 1984. завршила је са похвалама Лењинградски државни Универзитет, одсек за економску кибернетику, специјалност: економиста-математичар, а 1987. постдипломске студије из области математичке кибернетике на Институту за социјално-економске студије Академије наука СССР, Лењинградско одељење. 1998. године је стекла звање МВА Бристолског Универзитета. 2009. године је стекла диплому Професионалног независног директора Лондонског директорског института.

У периоду од 1988. до 1995. године радила је као председник Одбора директора (ОД), генерални директор и директор низа приватних компанија. Од 1995. године до 2003. ради на различитим партнерским позицијама у KPMG у Санкт Петербургу, Њујорку и Москви. Почев од 2003. до 2005. године је руководилац Управе интерне ревизије у компанији „Јукос”, а од 2005. до 2008. године извршни партнер у Deloitte&Touche. У периоду од 2006. до 2013. године налазила се на позицијама независног члана ОД, председника Комисије за ревизију, члана Комисије за стратегију и члана Комисије за накнаде у „ЕМ-алијанс” и „КИТ-Финанс”, као и независног члана Комисије за ревизију ОАД „Балтика”. Од 2012. до 2013. била је партнер у PricewaterHouseCoopers (PwC), а од 2013. до 2014. године је независни члан ОД, председник Комисије за ревизију и Комисије за накнаде УК „НефтеТрансСервис”. Од 2013. године до данас је на позицији независног члана ОД ДОО „ИНК”, а од 2015. до 2018. године била је независни члан Одбора директора АД „СУЕК”

На функцију независног члана Одбора директора НИС а.д. Нови Сад именована је 21.06.2018. године.

Укупан износ исплаћен члановима ОД у првих девет месеци 2020. године, нето у RSD

Чланови ОД 176.618.311

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Вадим Јаковљев	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД НГК „Славњефт” • Салим Петролеум Девелопмент Н.В. (председник Надзорног одбора) • ФГАОУ „Тјуменски државни универзитет” (члан Надзорног одбора) • ДОО УТ ИТ „Нова индустрија”(председник ОД)
----------------	---

Кирил Тјурдењев	-
Даница Драшковић	-
Алексеј Јанкевич	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД „НГК Славњевфт“ • „Гаспром њевфт лубрикантс Италија СПА“ (председник ОД)
Павел Одеров	<ul style="list-style-type: none"> • South Stream Serbia AG (председник ОД) • Overgaz Inc. AD • Shtokman Development AG (председник ОД) • South Stream Bulgaria АД (председник ОД) • SOUTH STREAM GREECE NATURAL GAS PIPELINE S.A. (председник ОД) • South Stream Hungary Ltd. (заменик председника ОД) • TÜRKAİM GAZ TAŞIMA ANONİM ŞİRKETİ • АД „Систем транзитних цевовода“ „ЕВРОПОЛ ГАЗ“ (SGT EuRoPol GAZ s.a.)” • АД „Фудбалски клуб „Зенит“ • ДОО „Кошаркашки клуб „Зенит“
Александар Крилов	<ul style="list-style-type: none"> • Асоцијација Хокејашки клуб „Авангард“ (председник ОД) • ДОО „КХЛ“
Драгутин Матановић	-
Дејан Раденковић	-
Александар Чепурин	-
Анатолиј Чернер	<ul style="list-style-type: none"> • ЈАД НГК „Славњевфт“ • ЈАД „Славњевфт-ЈАНОС“ • АД „Санктпетербуршка Међународна робно-сировинска берза“ • „Гаспром њевфт Лубрикантс Италија СПА“
Олга Висоцка	<ul style="list-style-type: none"> • Непрофитна организација „Сребрно време“ (председник НО, директор) • ДОО ИНК (независни члан ОД, председник комисије за ревизију)

Комисије Одбора директора

У циљу ефикаснијег обављања својих дужности, Одбор директора је образовао 3 сталне комисије које представљају саветодавна и стручна тела која му помажу у раду, а нарочито у погледу разматрања питања из његове надлежности, припреме и надзора над спровођењем одлука и аката које доноси, као и ради обављања одређених стручних послова за потребе Одбора директора.

Одбор директора је 06.08.2020. године, именовано чланове Комисија Одбора директора за текући мандатни период у следећем саставу:

- Комисија за ревизију:
 - Олга Висоцка, председник Комисије за ревизију;
 - Дејан Раденковић, члан Комисије за ревизију и
 - Алексеј Урусов, члан Комисије за ревизију.
- Комисија за накнаде:
 - Анатолиј Чернер, председник Комисије за накнаде;
 - Олга Висоцка, члан Комисије за накнаде и
 - Зоран Грујичић, члан Комисије за накнаде.
- Комисија за именовања:
 - Драгутин Матановић, председник Комисије за именовања;
 - Александар Чепурин, члан Комисије за именовања и
 - Кирил Тјурдењев, члан Комисије за именовања.

Одбор директора може по потреби да образује и друге сталне или ad hoc комисије које ће се бавити питањима релевантним за рад Одбора директора.

Одбор Скупштине акционара

Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва (у даљем тексту „Одбор Скупштине акционара”) је саветодавно и стручно тело Скупштине акционара Друштва које јој помаже у раду и разматрању питања из њеног делокруга. Чланови Одбора Скупштине акционара одговарају за свој рад Скупштине акционара која их именује и разрешава.

На XII редовној седници Скупштине акционара НИС-а, одржаној 30. јуна 2020. године, за чланове Одбора Скупштине акционара НИС-а именовани су: Зоран Грујичић, Драган Брачика и Алексеј Урусов.

Чланови Одбора Скупштине акционара на дан 30. септембар 2020. године

Зоран Грујичић

председник Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад
члан Комисије за накнаде

Рођен је 1955. године.

Завршио је Машински факултет Универзитета у Београду.

Од 1980. до 1994. године био је генерални директор, технички директор, директор производње и пројектант Фабрике термотехничких уређаја „Цер Чачак”. Од маја 1994. године до фебруара 1998. године радио је као саветник генералног директора предузећа Интеркомерц, Београд. Од фебруара 1998. до јуна 2004. године радио је као директор предузећа MNG Group d.o.o. из Чачка. Од јуна 2004. до фебруара 2007. године био је директор Трговинског предузећа Агрострој а.д. Чачак, директор

Командитног друштва Леонардо, Чачак и директор Центра за путеве Војводине. Од фебруара 2007. године до данас запослен је у НИС а.д. Нови Сад и то на пословима помоћника директора Дирекције логистике Југопетрола, управника РЦ Чачак у Дирекцији малопродаје, Регион Чачак, менаџера за развој малопродајне мреже у Дирекцији за развој Блока Промет. Од 01.10.2012. године до јануара 2016. године био је запослен на радном месту саветника директора Блок Промет, а од фебруара 2016. године до октобра 2017. године на радном месту саветника директора Функције за спољне везе и односе са државним органима.

Био је члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад од 30.06.2014. године до 27.06.2019. године.

На функцију председника Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Драган Брачичка

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

Рођен је 1982. године.

Завршио је Универзитет Унион, Факултет за пословно индустријски менаџмент, Београд, смер Индустријско економски менаџмент и стекао звање дипломирани менаџер.

Од 2013. до 2015. био је саветник генералног директора Новосадског сајма. Од 2016 – и даље, запослен на радном месту директор „Цептор“ Андrevље.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 27.06.2019. године.

Алексеј Урусов

члан Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад

члан Комисије за ревизију

директор Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“

Рођен је 1974. године.

Завршио је Тјуменски државни универзитет (специјалност финансије) и Вулверхемптонски универзитет у Великој Британији (специјалност пословна администрација). Магистар социолошких наука.

Од 2006. до 2008. године био је извршни потпредседник за планирање и управљање ефикасношћу пословања и контролом у групи Интегра. Од 2002. до 2006. године радио је у компанији ТНК-ВР. Од 2002. до 2003. године је у Групи за мониторинг и контролу при ОД ТНК, а у периоду од 2004. до 2006. године као финансијски директор у пословној јединици ТНК-ВР Украјина. Од 2009. до 2012. године радио је у НИС а.д. Нови Сад (Србија) на функцији финансијског директора. Од 2012. године до данас врши дужност директора Дирекције за економику и корпоративно планирање ЈАД „Гаспром њефт“.

На функцију члана Одбора Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара НИС а.д. Нови Сад именован је 25.06.2012. године.

Укупан износ исплаћен члановима ОСА у првих девет месеци 2020. године, нето у RSD

Чланови ОСА 13.848.630

Чланство у Одбору директора или Надзорном одбору других друштава

Зоран Грујичић

-

Драган Брачика

- Члан Управног одбора, Специјална болница за превенцију лечење и рехабилитацију неспецифичних плућних болести „Сокобања”
- Директор Центра за привредно-технолошки развој „Цептор”, Андрушево

Алексеј Урусов

- ДОО „Гаспром њефт – Каталитички системи” (члан ОД)
- ДОО „Гаспром њефт – Енергосервис” (члан ОД)
- ДОО „ГПН ЦР” (члан ОД)
- ДОО „ГПН ИТО” (члан ОД)

Број и % акција НИС а.д. Нови Сад у власништву чланова ОСА

Име и презиме	Број акција	% учешћа у укупном броју акција
Драган Брачика	5	0,000003066%

Генерални директор

Генералног директора именује Одбор директора из редова извршних чланова Одбора директора. Генерални директор координира рад извршних чланова Одбора директора и организује послове Друштва. Поред тога, генерални директор Друштва обавља послове дневног управљања и овлашћен је да одлучује о питањима која не спадају у надлежност Скупштине акционара и Одбора директора. Генерални директор је законски заступник НИС-а.

Саветодавни одбор генералног директора

Саветодавни одбор генералног директора је стручно тело које помаже генералном директору у раду и разматрању питања из његовог делокруга. Састав Саветодавног одбора утврђен је Одлуком генералног директора и чине га први заменик генералног директора - директор Дивизије „Downstream“, први заменик генералног директора-директор Блока „Истраживање и производња“, директори Блокова „Прерада“ и „Промет“, директори функција, као и директор привредног друштва Нафтагас-Нафтни сервиси доо Нови Сад. Осим надлежности која се односи на управљање пословањем Друштва, Саветодавни одбор се бави питањима стратегије и политике развоја, чије основе постављају Скупштина акционара и Одбор директора Друштва.

Трансакције са повезаним лицима

Група је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. године и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије Преглед трансакција с повезаним друштвима дат је у напоменама уз финансијске извештаје.

Људски ресурси

Компанија НИС проглашена је за најпожељнијег послодавца у Србији, према мишљењу испитаника који су учествовали у истраживању портала Poslovi.infostud.com, „TalentX“.

У једномесечној анкети учествовало је више од 10.000 испитаника, а поред одабира најбољих, учесници су одговорили на питање шта послодавца чини атрактивним и навели да код послодаваца највише цене финансијски стабилно пословање. На другом и трећем месту када је реч о критеријумима за избор најатрактивнијег послодавца, према оцени испитаника су пријатељско и пријатно радно окружење и јасан и фер систем награђивања.

Како би била у складу са стратешким циљевима компаније, трендовима тржишта рада и очекивањима запослених, компанија је наставила да развија неколико десетина пројеката које имају за циљ да НИС учине још бољим послодавцем. Уведени су флексибилни облици рада, покренут је програм едукације менаџера са циљем повећања посвећености запослених и креирања позитивнијег и пријатнијег радног окружења, а велики број колега укључио се у програм „Интерни тренери“ који има за циљ преношење знања унутар компаније и међусобне подршке колега у развоју знања и компетенција.

Имајући у виду ситуацију у земљи и свету услед вируса COVID-19, приоритети компаније у протеклом и наредном периоду остају здравље, безбедност и социјална сигурност запослених.

Број и структура запослених

Организациони део	30.09.2020.			30.09.2019.		
	Директно	Лизинг	Укупно	Директно	Лизинг	Укупно
НИС а.д. Нови Сад	5.200	47	5.247	4.198	3.655	7.853
Блок „Истраживање и производња“	1.101	0	1.101	913	180	1.093
Дивизија <i>Downstream</i>	2.540	47	2.587	2.103	3.099	5.202
Блок „Прерада“	985	0	985	938	17	955
Блок „Промет“	1.388	47	1.435	1.019	3.066	4.085
Дирекција „Енергетика“	41	0	41	39	4	43
остатак Дивизије <i>Downstream</i> ⁶²	126	0	126	107	12	119
Корпоративни центар	1.034	0	1.034	1.142	376	1.518
Мултифункционални заједнички сервисни центар ⁶³	520	0	520	-	-	-
Представништва и огранци	5	0	5	40	0	40
Зависна друштва у земљи	5.766	0	5.766	1.718	1.534	3.252
„Нафтагас - Нафтни сервиси“ д.о.о. Нови Сад	1.899	0	1.899	1.108	1.062	2.170
„Нафтагас - Технички сервиси“ д.о.о. Зрењанин	392	0	392	184	127	311
„Нафтагас - Транспорт“ д.о.о. Нови Сад	373	0	373	84	315	399
НТЦ „НИС Нафтагас“ д.о.о. Нови Сад	366	0	366	342	30	372
„НИС Петрол“ а.д. Београд ⁶⁴	2.736	0	2.736			
Зависна друштва у иностранству	130	0	130	74	2	76
„НИС Петрол“ е. о. о. д. Софија (Бугарска)	50	0	50	37	0	37
„НИС Петрол“ с. р. л. Букурешт (Румунија)	73	0	73	29	0	29
„НИС Петрол“ д. о. о. Бања Лука (БиХ)	4	0	4	5	0	5
„Јадран Нафтагас“ д. о. о. Бања Лука (БиХ)	3	0	3	3	0	3
„Панон Нафтагас“ к. ф. т. Будимпешта (Мађарска)	0	0	0	0	2	2
Остала зависна друштва која улазе у консолидацију	504	0	504	461	114	575
„О Зоне“ а.д. Београд			0	4	114	118
„НИС Оверсиз“ о. о. о. Санкт Петербург (Руска Федерација)	3	0	3	4		4
„НИС Светлост“ д. о. о. Бујановац			0			0
„Г Петрол“ д.о.о. Сарајево (Босна и Херцеговина)	501	0	501	453	0	453
УКУПНО:	11.600	47	11.647	6.451	5.305	11.756

⁶² У остатак Дивизије *Downstream* улазе: Канцеларија директора дивизије, Сектор за сирову нафту, Департман за планирање, оптимизацију и анализу производње и комерцијале, Департман за метрологију и Група за административно документациону подршку и Департман за набавку DWS и Пројектни офис за реализацију програма нових пројеката "DWS".

⁶³ Крајем 2019. године креће да се формира Мултифункционални заједнички сервисни центар, који је због специфичности посебно истакнут.

⁶⁴ О зоне а.д. Београд мења пословно име од марта месеца 2020. године и постаје НИС Петрол а.д. Београд. С обзиром да је део функционала Блока Промет из НИС а.д. (малопродаја) пребачен у НИС Петрол а.д. Београд, приказујемо га са осталим зависним друштвима у земљи.

Престанци радног односа

У првих девет месеци 2020. године НИС⁶⁵ је напустио укупно 585 запослених: 57 запослених је пензионисано, 117 запослених је споразумно напустило НИС, а за 411 радника основ престанка радног односа био је друге природе (отказ уговора о раду, престанак радног односа на захтев запосленог, технолошки вишак, смрт запосленог и слично).

Основ престанка радног односа	НИС а.д. Нови Сад ⁶⁶	Зависна друштва ⁶⁷
Пензионисање	31	26
Споразумни прекид радног односа	70	47
Остало	128	283
Укупно	229	356

⁶⁵ НИС а.д. Нови Сад са зависним друштвима „Нафтагас – Нафтни сервиси” д.о.о. Нови Сад, „Нафтагас – Технички сервиси” д.о.о. Зрењанин, „Нафтагас – Транспорт” д.о.о. Нови Сад, НТЦ „НИС Нафтагас” д.о.о. Нови Сад и НИС Петрол а.д. Београд.

⁶⁶ Укључујући представништва и огранке. Од укупног броја одлазака, 1 одлазак је из представништва и огранака.

⁶⁷ Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад, НТЦ НИС Нафтагас д.о.о. Нови Сад и НИС Петрол а.д. Београд.

Истраживање и развој

НИС је у свим сегментима пословања опредељен за стални технолошки развој и увођење иновација у пословање.

НТЦ НИС–Нафтагас д.о.о. Нови Сад, као зависно друштво у коме НИС има 100% учешћа, матичној компанији пружа научно-техничку и иновациону подршку у области истраживања и производње нафте и гаса. Истраживачко-развојна делатност у оквиру НТЦ НИС–Нафтагас има двојаку улогу - координатора и извршиоца научно-истраживачких радова.

Имплементација и разрада нових технологија, научно-истраживачка делатност и повећање ефикасности истраживања, производње и прераде нафте и гаса у сталном су фокусу менаџмента и запослених НТЦ. Она је организована у више праваца. У делатности геолошких истраживања ради се регионални пројекат, чији је циљ откривање угљоводоника у стенама палеозоица или интра палеозоица, као и њихова ефикасна производња у случају откривања. У делатности разраде лежишта и производње нафте и гаса ради се на изналажењу оптималног решења за спречавање изношења песка из слабевезаних колектор стена, правог избора полимера за лежишта са тешком и вискозном нафтом у циљу повећања коефицијента искоришћења као и агенаса за спречавање стварања хемијских талоба на производној опреми у бушотинама. За припрему произведене нафте за транспорт у рафинерију ради се на оптимизацији деемулгатора, како би се вода која је произведена са нафтом што пре издвојила из ње и скратио процес припреме. Лабораторија уводи и акредитује нове методе за контролу деривата према стандардима ЕУ. Такође се интензивно припрема за примену потпуно нових метода за испитивање производа дубоке прераде.

Поред ових постојећих праваца, НТЦ интензивно ради на развоју и примени нових технологија, као и информационо-комуникационих технологија у основној делатности. У оквиру овог правца великим корацима напредује на плану побољшања корисничке софтверске подршке, одржавању базе података, имплементацији и одржавању виртуалне платформе, пружа подршку и одржава софтвер за обраду сеизмичких података, координира и води пројекте са ИТ елементима, те имплементира нова инфраструктурна и софтверска решења у складу са потребама основне делатности компаније.

Реализација ових активности је омогућена константним унапређивањем стручних компетенција запослених и улагањем у информационе технологије што представља кључне предуслове развоја компаније НИС а.д.

Финансијски извештаји

Појединачни финансијски извештаји

Извештај о финансијској позицији

Имовина	Напомене	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Обртна имовина		<i>(неревидирани)</i>	
Готовински еквиваленти и готовина	5	14.003.692	13.501.827
Краткорочни финансијски пласмани	6	4.703.832	6.445.937
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	7	23.579.678	28.649.729
Залихе	8	24.054.417	44.092.319
Потраживања за више плаћен порез на добит		865.959	647.660
Остала обртна имовина	9	4.834.651	4.430.038
Стална средства намењена продаји		72.946	91.901
Укупно обртна имовина		72.115.175	97.859.411
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	10	278.072.654	276.244.341
Право коришћења средстава	11	1.345.628	943.835
Инвестиционе некретнине		1.688.837	1.694.307
Нематеријална улагања		2.845.514	2.811.560
Инвестиције у заједничка улагања		1.038.800	1.038.800
Инвестиције у зависна друштва		13.425.627	13.425.586
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања		78.076	227.491
Дугорочни финансијски пласмани	12	25.348.595	23.316.659
Одложена пореска средства		1.582.510	962.197
Остала стална имовина	13	1.109.439	1.283.233
Укупно стална имовина		326.535.680	321.948.009
Укупно имовина		398.650.855	419.807.420
Обавезе и капитал			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	14	8.584.024	7.451.531
Текуће обавезе по основу закупа	19	272.462	159.332
Добављачи и остале обавезе из пословања	15	26.673.887	40.811.541
Остале краткорочне обавезе	16	5.763.172	5.951.561
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	17	10.720.400	8.909.634
Резервисања за обавезе и трошкове		2.332.795	1.572.542
Укупно краткорочне обавезе		54.346.740	64.856.141
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	18	82.933.561	82.583.969
Дугорочне обавезе по основу закупа	19	1.007.742	652.092
Остале дугорочне финансијске обавезе	20	841.848	-
Добављачи и остале дугорочне обавезе		4.348	-
Резервисања за обавезе и трошкове		10.233.914	11.251.613
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		95.021.413	94.487.674
Капитал			
Акцијски капитал		81.530.200	81.530.200
Резерве		93.700	93.959
Нераспоређена добит		167.658.802	178.839.446
Укупан капитал		249.282.702	260.463.605
Укупно обавезе и капитал		398.650.855	419.807.420

у 000 РСД

Извештај о укупном резултату

	Напомене	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2020	2019	2020	2019
		<i>(неревидирани)</i>		<i>(неревидирани)</i>	
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса		42.903.123	67.710.470	117.958.121	167.980.814
Остали приходи од продаје		2.751.417	2.541.323	7.020.549	6.724.431
Укупно приходи од продаје	4	45.654.540	70.251.793	124.978.670	174.705.245
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата		(26.241.554)	(43.191.169)	(80.507.714)	(107.613.502)
Трошкови производње и прераде	21	(5.946.804)	(6.003.630)	(16.346.145)	(18.141.632)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	22	(5.363.618)	(5.391.132)	(15.598.816)	(15.894.930)
Трошкови транспорта		(252.704)	(303.812)	(721.681)	(698.391)
Трошкови амортизације		(5.116.951)	(4.645.471)	(15.290.492)	(13.818.039)
Трошкови пореза изузев пореза на добит		(974.845)	(1.132.835)	(2.999.973)	(3.312.297)
Трошкови истраживања		-	-	(3.579)	(11.474)
Укупно пословни расходи		(43.896.476)	(60.668.049)	(131.468.400)	(159.490.265)
Остали расходи, нето		485.443	12.319	30.787	(172.674)
Пословни добитак (губитак)		2.243.507	9.596.063	(6.458.943)	15.042.306
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	23	36.733	181.363	(106.604)	310.696
Финансијски приходи	24	199.969	212.994	592.777	705.252
Финансијски расходи	25	(412.596)	(462.317)	(1.352.257)	(1.417.461)
Укупно остали расходи		(175.894)	(67.960)	(866.084)	(401.513)
Добитак (губитак) пре опорезивања		2.067.613	9.528.103	(7.325.027)	14.640.793
Порески расходи		-	(1.168.241)	(50.472)	(1.869.552)
Одложени порески приходи (расходи)		142.780	(783.339)	620.314	(1.302.405)
Порез на добит		142.780	(1.951.580)	569.842	(3.171.957)
Нето добитак (губитак) за период		2.210.393	7.576.523	(6.755.185)	11.468.836
Укупно остали резултат					
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку (губитку)					
Добици (губици) по основу улагања у инструменте капитала		916	569	(259)	8.444
Укупно остали резултат		916	569	(259)	8.444

Напомене	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	<i>(неревидирани)</i>	<i>(неревидирани)</i>	<i>(неревидирани)</i>	<i>(неревидирани)</i>
Укупан добитак (губитак) за период	2.211.309	7.577.092	(6.755.444)	11.477.280
Зарада (губитак) по акцији која се може приписати акционарима Нафтне индустрије Србије				
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)	13,56	46,46	(41,43)	70,33
Просечан пондерисани број акција (у милионима)	163	163	163	163

у 000 РСД

Извештај о променама на капиталу

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. и 2019. године

<i>(неревидирани)</i>	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2019. године	81.530.200	92.060	167.681.372	249.303.632
Добитак за период	-	-	11.468.836	11.468.836
Остали укупни приход (расход)				
Добици по основу улагања у инструменте капитала	-	8.444	-	8.444
Продаја инструмената капитала	-	(5.367)	5.367	-
Укупан приход (расход) за период	-	3.077	11.474.203	11.477.280
Расподела дивиденде	-	-	(6.517.524)	(6.517.524)
Стање на дан 30. септембра 2019. године	81.530.200	95.137	172.638.051	254.263.388

<i>(неревидирани)</i>	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2020. године	81.530.200	93.959	178.839.446	260.463.605
Губитак за период	-	-	(6.755.185)	(6.755.185)
Остали укупни приход (расход)				
Губици по основу улагања у инструменте капитала	-	(259)	-	(259)
Укупан приход (расход) за период	-	(259)	(6.755.185)	(6.755.444)
Расподела дивиденде	-	-	(4.425.459)	(4.425.459)
Стање на дан 30. септембра 2020. године	81.530.200	93.700	167.658.802	249.282.702

у 000 РСД

Извештај о токовима готовине⁶⁸

	Напомене	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2020	2019
		(неревидирани)	(неревидирани)
Токови готовине из пословних активности			
Добитак (губитак) пре опорезивања		(7.325.027)	14.640.793
<i>Корекције за:</i>			
Финансијски расходи	25	1.352.257	1.417.461
Финансијски приходи	24	(592.777)	(705.252)
Нето (добитак) губитак по основу нерезализованих курсних разлика		118.546	(311.739)
Амортизација		15.290.492	13.818.039
Остале неготовинске ставке		(307.234)	(92.494)
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу		8.536.257	28.766.808
<i>Промене на обртном капиталу:</i>			
Потраживања од продаје и остала потраживања		5.266.057	(3.738.435)
Залихе		20.040.645	3.675.879
Остала обртна имовина		(545.356)	1.300.367
Обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе		(14.982.304)	4.217.239
Остали порези изузев пореза на добит		2.710.853	9.678.466
Укупно промене на обртном капиталу		12.489.895	15.133.516
Порез на добит		(1.162.365)	(3.003.913)
Плаћена камата		(1.276.430)	(1.334.931)
Примљена камата		316.480	610.194
Нето токови готовине из пословних активности		18.903.837	40.171.674
<i>Токови готовине из инвестиционих активности</i>			
Одливи по основу улагања у зависна правна лица		(41)	-
Одливи готовине по основу датих кредита		(4.866.980)	(5.533.105)
Приливи готовине по основу датих кредита		5.660.508	4.307.707
Одливи готовине по основу улагања у некретнине, постројења и опрему као и нематеријална улагања ⁶⁹		(21.061.814)	(29.329.489)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме		434.365	318.514
Приливи по основу банкарских депозита, нето		-	1.986.458
Примљене дивиденде		4.274	258
Остали приливи		-	26.968
Нето токови готовине из инвестиционих активности		(19.829.688)	(28.222.689)
<i>Токови готовине из активности финансирања</i>			
Приливи готовине од примљених кредита	14,18	26.429.421	23.043.914
Готовинске отплате позајмљених износа	14,18	(24.940.041)	(27.980.202)
Готовинске отплате закупа	19	(135.662)	(86.684)
Исплата дивиденде		-	(6.517.524)
Нето токови готовине из активности финансирања		1.353.718	(11.540.496)

⁶⁸ Политика Друштва је да токове готовине приказује са укљученим ПДВ.

⁶⁹ Нето токови готовине из инвестиционих активности укључују ПДВ у износу од 2,2 млрд РСД (2019: 3,0 млрд РСД)

Напомене	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
	<i>(неревидирани)</i>	<i>(неревидирани)</i>
Нето смањење готовине и готовинских еквивалената	427.867	408.489
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената	73.998	68.151
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода	13.501.827	12.222.578
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	14.003.692	12.699.218

у 000 РСД

Напомене уз финансијске извештаје⁷⁰

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године Гаспром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрије Србије чиме Друштво постаје зависно друштво ПАО Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ПАО Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Друштва је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је јавно акционарско друштво чије су акције листиране на Београдској берзи.

Ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени су од стране Генералног директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Друштво води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у Републици Србији. Приложени периодични сажети финансијски извештаји су превасходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Приложени периодични сажети финансијски извештаји састављени су у складу са **МРС 34 "Периодично финансијско извештавање"**. МРС 34 не захтева сва потребна обелодањивања која су прописана Међународним стандардима финансијског извештавања.

Друштво није обелоданило информације које су суштински идентичне оним обелодањеним у ревидираним финансијским извештајима за 2019. годину, као што су значајне рачуноводствене политике и процене, финансијски ризици или друга обелодањивања која нису значајно измењена у износу или садржају у односу на последњи извештајни период. Руководство Друштва верује да су обелодањивања у овим периодичним сажетим финансијским извештајима довољна да обезбеде адекватно обелодањивање уколико се посматрају упоредо са годишњим финансијским извештајима за 2019. годину.

Међутим, ширење пандемије корона вируса (КОВИД-19) и превентивне мере које су довеле до смањења економске активности учесника на тржишту у првом кварталу које се наставило и у другом и трећем кварталу 2020. године, као и значајна нестабилност тржишта роба (укључујући смањење цене нафте) док

⁷⁰ Сви износи су исказани у 000 РСД, уколико другачије није назначено

је, са друге стране, динар одржавао релативно стабилан однос према америчком долару (УСД) и евр (ЕУР), од марта 2020. године утицале су на рачуноводствене процене које Друштво користи у припреми периодичних сажетих финансијских извештаја и носе ризик корекције књиговодствене вредности имовине и обавеза. Подаци о утицају ових макроекономских фактора на процене који имају највећи утицај на износе приказане у овим периодичним сажетим финансијским извештајима дати су ниже.

Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама макроекономских параметара, руководство Друштва је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Друштва.

Горе наведени макроекономски фактори узети су у обзир приликом припреме пословних планова (модела) који су главни извор информација за мерење употребне вредности сталне имовине.

На основу тренутно доступних информација и прогноза о кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме превазилази своју садашњу вредност (напомена 10).

Процена резерви нафте и гаса

Процена утврђених резерви нафте и гаса користи се за израчунавање амортизације, исцрпљивања залиха и отписа нафтних и гасних средстава. Поред тога, процена утврђених резерви нафте и гаса користи се за обрачун будућих токова готовине, који су један од главних показатеља да ли је дошло до обезвређења. Резерве нафте и гаса процењују се на основу одређених претпоставки Друштва, укључујући економску профитабилност производње која је условљена динамиком цене нафте, будућег капитала и оперативним трошковима. Горе наведени макроекономски фактори могу довести до смањења процене залиха. Намера Друштва је да процени утицај макроекономских фактора на износ резерви у наредним извештајним периодима.

Ови макроекономски фактори такође су утицали на вредност финансијских средстава и финансијских обавеза исказаних по фер вредности или амортизованом трошку (напомена 26).

Иако се у време издавања ових финансијских извештаја ситуација на тржишту још увек развија и будући ефекти се не могу предвидети, руководство очекује негативан утицај. Руководство ће наставити да прати потенцијални утицај како би адекватно предузело мере за његово ублажавање уколико се негативни трендови на тржишту наставе.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 30. септембра 2020. године до 27. октобра 2020. године, када су ови периодични сажети финансијски извештаји одобрени.

Резултат за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. године није нужно показатељ резултата који се очекује за целу годину.

Друштво као целина не подлеже значајним сезонским осцилацијама.

2.2. Промене рачуноводствених политика

Значајне рачуноводствене политике и процене које су примењене приликом састављања периодичних сажетих финансијских извештаја су конзистентне са оним које су примењене приликом састављања финансијских извештаја за годину која се завршила дана 31. децембра 2019. године, осим оних које су описане у делу Примена нових Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

3. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Примена нових МСФИ

Следећи измењени и допуњени стандарди су ступили на снагу без икаквог утицаја на Друштво:

- Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).
- Реформа рејтинга каматне стопе – измене и допуне МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7 (објављене септембра 2019. године и на снази за годишње периоде које почињу на дан или након 1. јануара 2020. године)

Нови рачуноводствени стандарди

Следећи нови стандарди и допуне постојећих стандарда се не очекује да ће имати материјални ефекат на Друштво када се усвоје:

- Погодности одобрене закупцима услед КОВИД 19 пандемије – Измене МСФИ 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јуна 2020. године);
- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и измењен у јуну 2020. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023.);
- Класификација обавеза на текуће или дугорочне – Измене и допуне МРС 1 (објављене у јануару 2020. и измењене у јулу 2020. године, на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године)
- Штетни уговори – трошкови испуњења уговора – измене МРС 37 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Некретнине, постројења и опрема: Приходи пре намеравање употребе – измене МРС 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Ажурирање референци на Концептуални оквир – Измене МСФИ 3 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Годишња побољшања МСФИ стандарда циклуса 2018.-2020. године (објављена у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године):
 - Накнаде у 10% тесту за престанак признавања финансијских обавеза – измене МСФИ 9 (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
 - Лизинг накнаде (допуна илустративног примера 13 који прати МСФИ 16);
 - Зависно друштво као ентитет који први пут примењује МСФИ – допуна МСФИ 1;
 - Опорезивање у одмеравањима фер вредности – допуна МРС 41;
- Реформа референтне каматне стопе (фаза 2) – измене МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 и МСФИ 16 (објављен у августу 2020 и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године).

Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на периодичне сажете финансијске извештаје Друштва.

4. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Друштва за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. и 2019. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Друштва су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Друштва: истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Корпоративна администрација и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом између сегмената и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја између сегмената се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Друштва. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Друштва јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	22.467.675	124.933.668	(22.422.673)	124.978.670
Међусегментни	21.985.728	436.945	(22.422.673)	-
Екстерни	481.947	124.496.723	-	124.978.670
ЕБИТДА (сегментни резултат)	12.325.036	(2.985.010)	-	9.340.026
Амортизација	(8.504.714)	(6.785.778)	-	(15.290.492)
Нето губитак на курсним разликама	(22.478)	(84.126)	-	(106.604)
Финансијски расходи, нето	(56.073)	(703.407)	-	(759.480)
Порез на добит	(44.786)	614.628	-	569.842
Сегментни добитак/(губитак)	3.679.729	(10.434.914)	-	(6.755.185)

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	36.333.304	174.759.374	(36.387.433)	174.705.245
Међусегментни	35.633.111	754.322	(36.387.433)	-
Екстерни	700.193	174.005.052	-	174.705.245
ЕБИТДА (сегментни резултат)	25.728.701	3.569.925	-	29.298.626
Амортизација	(7.660.592)	(6.157.447)	-	(13.818.039)
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	(45.511)	356.207	-	310.696
Финансијски расходи, нето	(88.378)	(623.831)	-	(712.209)
Порез на добит	(74.444)	(3.097.513)	-	(3.171.957)
Сегментни добитак/(губитак)	17.783.034	(6.314.198)	-	11.468.836

ЕБИТДА за период од три месеца и девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. и 2019. године је усаглашена у табели испод:

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
Нето добитак (губитак) за период	2.210.393	7.576.523	(6.755.185)	11.468.836
Порез на добит	(142.780)	1.951.580	(569.842)	3.171.957
Финансијски расходи	412.596	462.317	1.352.257	1.417.461
Финансијски приходи	(199.969)	(212.994)	(592.777)	(705.252)
Трошкови амортизације	5.116.951	4.645.471	15.290.492	13.818.039
Нето (добитак) губитак на курсним разликама	(36.733)	(181.363)	106.604	(310.696)
Остали приходи (расходи), нето	(485.443)	(12.319)	(30.787)	172.674
Остали неоперативни приходи, нето	524.661	335.047	539.264	265.607
ЕБИТДА	7.399.676	14.564.262	9.340.026	29.298.626

Анализа укупних прихода од продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	
		Укупно	
Продаја сирове нафте	-	445.567	445.567
Продаја природног гаса	323.161	-	323.161
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	323.161	-	323.161
Продаја нафтних деривата	93.534.081	23.655.313	117.189.394
<i>Малопродаја</i>	36.781.829	-	36.781.829
<i>Велепродаја</i>	56.752.252	23.655.313	80.407.565
Продаја електричне енергије	603.673	35.965	639.638
Приходи од закупа	236.075	3.405	239.480
Остала продаја	5.980.984	160.446	6.141.430
Продаја укупно	100.677.974	24.300.696	124.978.670

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	
		Укупно	
Продаја сирове нафте	-	663.496	663.496
Продаја природног гаса	1.332.552	-	1.332.552
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	1.332.552	-	1.332.552
Продаја нафтних деривата	134.826.612	31.158.154	165.984.766
<i>Малопродаја</i>	48.495.359	-	48.495.359
<i>Велепродаја</i>	86.331.253	31.158.154	117.489.407
Продаја електричне енергије	578.390	154.044	732.434
Приходи од закупа	284.055	799	284.854
Остала продаја	5.581.119	126.024	5.707.143
Продаја укупно	142.602.728	32.102.517	174.705.245

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 80.407.565 РСД (2019: 117.489.407 РСД) приходи у износу од 11.572.961 РСД (2019: 13.043.228 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 4.691.267 РСД (2019: 4.561.052 РСД).

Све уговорне обавезе које се односе на купце су испуњене у тренутку времена у коме купац остварује контролу над предметном имовином а Друштво испуњава своју уговорену обавезу.

Седиште Друштва је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 100.677.974 РСД (2019: 142.602.728 РСД) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 24.300.696 РСД (2019: 32.102.517 РСД).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
Продаја сирове нафте	445.567	663.496
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Босна и Херцеговина	7.426.560	11.024.572
Бугарска	5.230.520	5.149.623
Румунија	3.432.961	3.693.011
Хрватска	1.235.983	1.815.734
Швајцарска	441.009	1.253.379
Мађарска	595.251	1.158.455
Велика Британија	578.586	857.339
Северна Македонија	596.691	819.890
Остала тржишта	4.117.752	5.386.151
	23.655.313	31.158.154
Продаја електричне енергије	35.965	154.044
Приходи од закупа	3.405	799
Остали приходи	160.446	126.024
	24.300.696	32.102.517

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

5. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	30. септембар	31. децембар
	2020	2019
Готовина у банци и благајна	3.863.757	9.730.151
Депозити са доспећем до 3 месеца	9.900.000	3.493.453
Новчана средства на ескроу рачуну	9.712	13.715
Остала новчана средства	230.223	264.508
	14.003.692	13.501.827

6. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар	31. децембар
	2020	2019
Краткорочни кредити	2.087	50.950
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 12)	11.090.978	14.126.730
<i>Минус исправка вредности</i>	(6.389.233)	(7.731.743)
	4.703.832	6.445.937

7. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Потраживања по основу продаје	32.587.438	38.323.574
Остала потраживања	106.297	110.474
<i>Минус исправка вредности потраживања по основу продаје</i>	(9.065.093)	(9.731.488)
<i>Минус исправка вредности осталих потраживања</i>	(48.964)	(52.831)
Укупно за потраживања по основу продаје	23.579.678	28.649.729

Руководство Друштва, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје и осталих потраживања узимајући у обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Друштвом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје и остала потраживања у потпуности надокнадива.

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања Друштва је следећа:

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
РСД	19.944.501	23.143.779
ЕУР	3.378.981	5.213.349
УСД	256.196	292.580
Остало	-	21
	23.579.678	28.649.729

8. ЗАЛИХЕ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Сирова нафта	12.752.918	29.839.954
Нафтни деривати	11.333.682	13.076.388
Материјал	3.821.772	5.003.954
Остало	770.937	842.655
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(4.624.892)	(4.670.632)
	24.054.417	44.092.319

9. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дати аванси	393.947	461.016
Разграничени ПДВ	2.087.476	1.713.617
Унапред плаћени трошкови	285.798	259.101
Унапред плаћени трошкови царине	77.297	62.071
Унапред плаћена акциза	1.838.778	1.705.199
Остала краткорочна потраживања	7.706.821	7.780.183
<i>Минус: Исправка вредности</i>	(7.555.466)	(7.551.149)
	4.834.651	4.430.038

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 30. септембра 2020. године у износу од 2.087.476 РСД (31. децембра 2019: 1.713.617 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 30. септембра 2020. године у износу од 1.838.778 РСД (31. децембар 2019: 1.705.199 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на неакцизном складишту.

Остала краткорочна потраживања се најзначајнијим делом односе на спорна потраживања која су обезвређена.

10. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2019.						
Набавна вредност	156.367.336	115.028.154	51.380.912	16.193.480	45.864.852	384.834.734
Исправка вредности и обезвређење	(42.496.555)	(46.153.659)	(27.626.321)	(8.300.778)	(2.003.304)	(126.580.617)
Неотписана вредност	113.870.781	68.874.495	23.754.591	7.892.702	43.861.548	258.254.117
Период завршен 30. септембра 2019.						
Повећања	-	-	-	-	26.332.523	26.332.523
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	104.542	-	-	-	-	104.542
Пренос са инвестиција у току	9.873.390	1.862.125	1.003.196	440.433	(13.179.144)	-
Пренос на стална средства намењена продаји	(19.663)	(11.959)	(26)	(74.151)	-	(105.799)
Обезвређење	-	(3.488)	(55.783)	-	(16.405)	(75.676)
Амортизација	(7.621.144)	(4.051.541)	(1.259.938)	(418.193)	-	(13.350.816)
Отуђења и отписи	(122.080)	(16.927)	(29.359)	(5.972)	(110.305)	(284.643)
Пренос на право коришћења средстава	(54.331)	-	(765.074)	-	-	(819.405)
Остали преноси	(28.832)	(3.167)	1.541	30.469	170.151	170.162
	116.002.663	66.649.538	22.649.148	7.865.288	57.058.368	270.225.005
На дан 30. септембра 2019.						
Набавна вредност	165.905.912	116.797.043	51.074.751	16.228.154	59.078.077	409.083.937
Исправка вредности и обезвређење	(49.903.249)	(50.147.505)	(28.425.603)	(8.362.866)	(2.019.709)	(138.858.932)
Неотписана вредност	116.002.663	66.649.538	22.649.148	7.865.288	57.058.368	270.225.005
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	174.428.161	119.078.761	51.810.197	16.384.499	58.002.489	419.704.107
Исправка вредности и обезвређење	(52.478.788)	(51.705.166)	(28.785.148)	(8.504.734)	(1.985.930)	(143.459.766)
Неотписана вредност	121.949.373	67.373.595	23.025.049	7.879.765	56.016.559	276.244.341
Период завршен 30. септембра 2020.						
Повећања	-	-	-	-	16.669.378	16.669.378
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	223.136	-	-	-	-	223.136
Пренос са инвестиција у току	11.735.559	2.890.972	2.620.437	183.351	(17.430.319)	-
Обезвређење	-	-	(3.031)	-	(31.099)	(34.130)
Амортизација	(8.425.916)	(4.537.136)	(1.351.367)	(417.540)	-	(14.731.959)
Отуђења и отписи	(43.328)	(12.131)	(33.834)	(7.906)	(44.142)	(141.341)
Пренос на стална средства намењена продаји	(45.468)	-	(24.467)	(79.006)	-	(148.941)
Остали преноси	(44.023)	(272.139)	28.952	287.210	(7.830)	(7.830)
	125.349.333	65.443.161	24.261.739	7.845.874	55.172.547	278.072.654
На дан 30. септембра 2020.						
Набавна вредност	185.977.366	121.472.490	54.061.403	16.546.804	57.187.580	435.245.643
Исправка вредности и обезвређење	(60.628.033)	(56.029.329)	(29.799.664)	(8.700.930)	(2.015.033)	(157.172.989)
Неотписана вредност	125.349.333	65.443.161	24.261.739	7.845.874	55.172.547	278.072.654

Капитализовани трошкови позајмљивања за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. године укључују трошкове камата у износу од 107.184 РСД (30. септембра 2019.: 104.898 РСД).

11. ПРАВО КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА

Кретања на праву коришћења средстава за периоде од девет месеци који су се завршили на дан 30. септембра 2020. и 30. септембра 2019. године приказана су у табели испод:

	Земљиште	Некретнине	Постројења и опрема	Возила	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	-	-	-	-	-
Промена почетног стања	-	540.388	324.713	54.331	919.432
Повећања	-	30	11.403	-	11.433
Амортизација	-	(38.671)	(52.338)	(8.269)	(99.278)
Ефекти модификације уговора	-	130	-	-	130
На дан 30. септембра 2019. године	-	501.877	283.778	46.062	831.717
На дан 1. јануара 2020. године	-	489.299	274.626	179.910	943.835
Повећања	7.509	83.270	-	495.425	586.204
Амортизација	(1.877)	(38.821)	(33.519)	(104.863)	(179.080)
Отуђења	-	(1.355)	-	(3.976)	(5.331)
На дан 30. септембра 2020. године	5.632	532.393	241.107	566.496	1.345.628

12. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредити	39.146.220	39.632.071
Финансијска средства по фер вредности исказана у билансу успеха (напомена 20)	841.848	-
Финансијска средства по фер вредности исказана у осталом укупном резултату	164.063	164.322
Остали дугорочни финансијски пласмани	30.325	26.389
<i>Минус текуће доспеће дугорочних кредита (напомена б)</i>	(11.090.978)	(14.126.730)
<i>Минус исправка вредности осталих дугорочних финансијских пласмана</i>	(3.742.883)	(2.379.393)
	25.348.595	23.316.659

13. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дати аванси за основна средства	223.497	358.552
Унапред плаћени трошкови	133.102	146.711
Остала финансијска средства	1.143.323	1.153.959
<i>Минус: исправка вредности осталих финансијских средстава</i>	(369.120)	(354.626)
<i>Минус: исправка вредности датих аванса</i>	(21.363)	(21.363)
	1.109.439	1.283.233

14. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Краткорочни кредити	1.748.696	1.594.072
Обавезе за камату	105.457	90.923
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 18)	6.729.871	5.766.536
	8.584.024	7.451.531

Промене на обавезама Друштва по основу краткорочних финансијских активности приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
Краткорочни кредити на дан 1. јануара	1.594.072	2.218.378
Приливи	20.246.637	10.922.793
Одливи	(20.092.013)	(11.654.418)
Краткорочни кредити на дан 30. септембра	1.748.696	1.486.753

15. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Обавезе према добављачима	18.413.732	36.940.204
Обавезе за дивиденду	8.205.206	3.780.692
Остале обавезе из пословања	54.949	90.645
	26.673.887	40.811.541

Обавезе према добављачима са стањем на дан 30. септембра 2020. године у износу од 18.413.732 РСД (31. децембра 2019: 36.940.204 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе за сирову нафту у износу од 8.196.728 РСД (31. децембра 2019: 19.989.597 РСД), према добављачима Газпром Њефт Ст. Петерсбург у износу од 3.346.480 РСД (31. децембра 2019: 10.498.354 РСД), Vitol Netherlands B.V. у износу од 2.658.686 РСД (31. децембра 2019: 0 РСД) и Petraco Oil Company LLP, Лондон у износу од 2.187.101 РСД (31. децембра 2019: 0 РСД).

16. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Уговорене обавезе произишле из уговора са купцима:		
- Примљени аванси	1.941.880	1.699.250
- Програм лојалности купаца	731.934	635.355
Обавезе према запосленима	3.076.941	3.257.059
Остале краткорочне нефинансијске обавезе	12.417	359.897
	5.763.172	5.951.561

Приход на дан 30. септембра 2020. године у износу од 1.829.743 РСД (30. септембра 2019: 1.451.120 РСД) који је остварен у текућем извештајном периоду се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2020. године, од чега се 1.432.819 РСД (30. септембра 2019: 1.129.191 РСД) односи на авансе и 396.924 РСД (30. септембар 2019: 321.929 РСД) на програм лојалности купаца.

17. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Обавеза за рудну ренту	215.761	243.396
ПДВ	2.121.061	984.449
Обавеза за акцизе	6.049.216	5.301.814
Накнада за робне резерве	283.807	280.070
Обавезе за царину	22.396	178.054
Накнада за енергетску ефикасност	30.651	32.299
Обавезе за остале порезе и таксе	1.997.508	1.889.552
	10.720.400	8.909.634

18. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредит - Гаспром Њефт	15.039.341	19.143.014
Банкарски кредити	74.624.091	69.207.491
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 14)	(6.729.871)	(5.766.536)
	82.933.561	82.583.969

Промене на обавезама по основу дугорочних кредита приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
Дугорочни кредити на дан 1. јануара	88.350.506	92.646.847
Приливи	6.182.784	12.121.121
Одливи	(4.848.028)	(16.325.784)
Курсне разлике (напомена 23)	(21.830)	(480.776)
Дугорочни кредити на дан 30. септембра	89.663.432	87.961.408

(а) *Дугорочни кредит - Гаспром Њефт*

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 30. септембра 2020. године у износу од 15.039.341 РСД (2019: 19.143.014 РСД), са износом текућег доспећа од 5.468.851 РСД (2019: 5.469.432 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(б) *Банкарски кредити*

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредити у земљи	51.973.913	46.880.636
Дугорочни кредити у иностранству	22.650.178	22.326.855
	74.624.091	69.207.491
Текуће доспеће дугорочних кредита	(1.261.020)	(297.104)
	73.363.071	68.910.387

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Између 1 и 2 године	18.039.059	10.845.263
Између 2 и 5 година	53.386.838	54.737.906
Преко 5 година	1.937.174	3.327.218
	73.363.071	68.910.387

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита је следећа:

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
УСД	165.295	209.292
ЕУР	74.242.858	68.732.684
РСД	379	498
ЈПЈ	215.559	265.017
	74.624.091	69.207.491

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Друштво одржава однос задуживања према ЕБИТДА. Руководство верује да је Друштво усаглашено са наведеним ковенантима на дан 30. септембра 2020. и 31. децембра 2019. године.

19. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАКУПА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочне обавезе по основу закупа	1.007.742	652.092
Текуће обавезе по основу закупа	272.462	159.332
	1.280.204	811.424

Промене на обавезама по основу закупа приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
На дан 1. јануара	811.424	644.611
Промена почетног стања	-	100.027
Одливи	(135.662)	(86.684)
Немонетарне трансакције	604.202	31.276
Курсне разлике (напомена 23)	240	596
На дан 30. септембра	1.280.204	689.826

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
Трошкови камата (укључени у финансијске расходе)	23.507	17.683
Трошкови који се односе на краткорочни закуп	322.472	216.572
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп	87.627	77.213
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укључени у обавезе за закуп	831.603	985.416

20. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Остале дугорочне финансијске обавезе у износу од 841.848 РСД у потпуности представљају одложену накнаду ПЈСЦ Зарубезњефт (даље ЗН) за истраживачки пројекат О&Г који је у току преко зависног друштва Јадран Нафтагас. Ова обавеза зависи од наступања неизвесних будућих догађаја који су ван контроле издаваоца (ЗН) и власника инструмента (НИС). У складу са Новатион споразумом и споразумом о преносу закљученим између ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а, сва права и обавезе ЗН-а преузео је НИС за накнаду једнаку неизмиреним кредитним обавезама Јадран Нафтагас-а према ЗН-у и Нафтегазинкор-у пре споразума. Накнада не може премашити износ наведених обавеза.

Поред тога, Друштво је стекло додатних 34% удела у Јадран Нафтагасу за накнаду од 41 РСД. Ове трансакције стицања удела и преноса обавеза требало би посматрати заједно.

21. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПРЕРАДЕ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
Трошкови запослених	910.625	877.507	2.743.907	2.570.868
Трошкови материјала и сировина (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	167.760	239.480	415.307	728.841
Трошкови одржавања и поправки	1.089.648	1.057.433	2.906.914	4.854.568
Трошкови електричне енергије за даљу продају	183.431	119.436	295.633	302.388
Трошкови енергије и комуналних услуга	708.553	645.174	1.936.979	1.576.007
Трошкови заштите и обезбеђења	92.094	135.125	304.237	398.796
Трошкови осигурања	84.026	75.750	243.360	213.740
Транспортни трошкови за производњу	456.187	446.265	1.389.358	1.273.512
Остало	2.254.480	2.407.460	6.110.450	6.222.912
	5.946.804	6.003.630	16.346.145	18.141.632

22. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	Трошкови запослених	2.594.740	2.435.124	7.993.223
Трошкови франшизера	1.021.621	81.015	2.105.459	220.776
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	384.565	407.588	935.285	1.132.771
Трошкови текућег одржавања	207.315	221.029	564.744	599.665
Трошкови рекламе и маркетинга	32.338	98.306	114.708	222.735
Трошкови закупа	76.373	59.635	163.541	186.203
Трошкови службеног пута	7.510	89.469	55.665	199.014
Трошкови заштите и обезбеђења	126.950	133.782	336.261	365.195
Трошкови осигурања	16.179	29.174	48.240	86.314
Услуге транспорта и складиштења	22.898	78.428	88.837	238.849
Трошкови исправке вредности спорних потраживања	(15.772)	(179.843)	(112.274)	(248.078)
Остало	888.901	1.937.425	3.305.127	5.538.911
	5.363.618	5.391.132	15.598.816	15.894.930

23. НЕТО ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	Добити (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања			
- добити по основу курсних разлика	190.757	452.341	1.310.070	1.058.351
- губици по основу курсних разлика	(191.397)	(180.133)	(1.288.480)	(578.171)
Нето добити (губици) по основу курсних разлика из пословних активности	37.373	(90.845)	(128.194)	(169.484)
	36.733	181.363	(106.604)	310.696

24. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	Приходи од камата на депозите у банкама	22.882	37.772	70.542
Приходи од камата на дате кредите	172.813	174.964	517.961	510.796
Приходи од дивиденди	4.274	258	4.274	258
	199.969	212.994	592.777	705.252

25. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	Расходи камата	428.154	438.147	1.424.056
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	22.362	38.005	66.189	110.436
Ефекат дисконтовања финансијских средстава	(1.274)	9.117	(30.804)	2.767
<i>Минус: капиталисана камата</i>	<i>(36.646)</i>	<i>(22.952)</i>	<i>(107.184)</i>	<i>(104.898)</i>
	412.596	462.317	1.352.257	1.417.461

За период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. године расходи камата укључују и расходе камата по финансијском лизингу у износу од 23.507 РСД (за период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године: 17.683 РСД).

26. ОДМЕРАВАЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

У периодичним сажетим финансијским извештајима инвестиционе некретнине и финансијска средства расположива за продају су вреднована по фер вредности. Технике вредновања коришћене у процесу одмеравања фер вредности средстава идентичне су онима обелодањеним у финансијским извештајима на дан 31. децембра 2019. године. Такође, током првих девет месеци 2020. године није било трансфера средстава између хијерархија фер вредновања.

На дан 30. септембра 2020. године, књиговодствена вредност финансијских средстава је приближно једнака њиховој фер вредности.

27. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Економско окружење у Републици Србији

Друштво послује превасходно на територији Републике Србије и због тога је изложено ризицима повезаним са стањем економије и финансијским тржиштима Републике Србије. Пре пандемијске кризе, кредитни рејтинг земље био је на нивоу ББ+ са стабилним курсом националне валуте. Развој пандемије коронавируса (КОВИД 19) током 2020. године и мере предузете у вези с тим ради спречавања ширења корона вирусне инфекције доводе до негативних економских последица. Влада Републике Србије припремила је сет мера за ублажавање ових негативних утицаја одлагањем плаћања пореских обавеза, грантова и кредитних аранжмана. Ситуација на финансијским тржиштима је тренутно стабилна. Ово пословно окружење има значајан утицај на пословање и финансијски положај Друштва.

Руководство предузима неопходне мере да обезбеди одрживост пословања Друштва. Међутим, будуће ефекте тренутне економске ситуације тешко је предвидети, а тренутна очекивања и процене руководства могу се разликовати од стварних резултата.

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 440.066 РСД (31. децембар 2019: 488.857 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Друштва сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима

заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Порези

Порески закони се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 30. септембра 2020. године да је Друштво измирило све пореске обавезе према држави.

Капиталне обавезе

На дан 30. септембра 2020. године Друштво има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 2.659.629 РСД (31. децембар 2019. године: 2.818.801 РСД).

Није било других значајних потенцијалних и преузетих обавеза Друштва.

28. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових периодичних сажетих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана правна лица.

Већински власник Друштва је Гаспром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Друштва је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. године и у истом периоду претходне године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 30. септембра 2020. године и 31. децембра 2019. године стање средстава (нето) и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Заједничка улагања, придružена лица и лица под заједничком контролом
На дан 30. септембра 2020.			
Краткорочни финансијски пласмани	4.703.832	-	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	3.003.728	-	1.269.533
Остала обртна имовина	13.782	-	5.978
Право коришћења средства	47.066	-	172
Инвестиције у зависна друштва и заједничка улагања	13.425.627	-	1.038.800
Дугорочни финансијски пласмани	25.236.770	-	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(3.152.201)	(3.346.480)	(1.093.897)
Остале краткорочне обавезе	(17.408)	-	(17.837)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(1.750.298)	(5.468.851)	-
Текуће обавезе по основу закупа	(2.231)	-	(119)
Дугорочне финансијске обавезе	-	(9.570.490)	-
Дугорочне обавезе по основу закупа	(46.566)	-	-
	41.462.101	(18.385.821)	1.202.630

	Зависна друштва	Матично друштво	Заједничка улагања, придružена лица и лица под заједничком контролом
На дан 31. децембра 2019.			
Краткорочни финансијски пласмани	6.445.937	-	-
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	4.542.457	-	1.281.002
Остала обртна имовина	15.998	-	34.371
Право коришћења средстава	52.049	-	-
Инвестиције у зависна друштва и заједничка улагања	13.425.586	-	1.038.800
Дугорочни финансијски пласмани	23.205.186	-	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(4.488.356)	(10.498.354)	(1.711.826)
Остале краткорочне обавезе	(2.443)	-	(3.784)
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(1.596.354)	(5.469.432)	-
Текуће обавезе по основу закупа	(5.075)	-	(159)
Дугорочне финансијске обавезе	-	(13.673.582)	-
Дугорочне обавезе по основу закупа	(48.010)	-	(128)
	41.546.975	(29.641.368)	638.276

У периоду од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. и 2019. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. године	Зависна друштва	Матично друштво	Заједничка улагања, придružена лица и лица под заједничком контролом
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	9.069.244	-	11.804.450
Остали приходи	557.931	-	18.683
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(343.272)	(27.028.061)	(850.203)
Трошкови производње и прераде	(2.687.265)	-	(314.427)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(2.747.073)	-	(9.222)
Транспортни трошкови	(925)	-	-
Амортизација	(3.403)	-	(125)
Остали приходи (расходи), нето	(17.806)	5.769	(220)
Финансијски приходи	510.953	-	-
Финансијски расходи	(19.552)	(236.390)	-
	4.318.832	(27.258.682)	10.648.936

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године	Зависна друштва	Матично друштво	Заједничка улагања, придružена лица и лица под заједничком контролом
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	12.812.825	-	13.422.530
Остали приходи	320.013	-	45.586
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(175.768)	(35.443.305)	(3.205)
Трошкови производње и прераде	(3.154.844)	-	(324.319)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(806.712)	-	(29.163)
Транспортни трошкови	(1.956)	-	-
Амортизација	(6.857)	-	-
Остали приходи (расходи), нето	(86.751)	14.610	(463)
Финансијски приходи	502.870	-	-
Финансијски расходи	(37.043)	(309.072)	-
	9.365.777	(35.737.767)	13.110.966

Трансакције са кључним руководством

За период од девет месеци који се завршио на дан 30. септембра 2020. и 2019. године Друштво је признало 686.728 РСД и 679.623 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални Директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

Консолидовани финансијски извештаји

Консолидовани извештај о финансијској позицији

Имовина	Напомене	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Обртна имовина		<i>(неревидирани)</i>	
Готовински еквиваленти и готовина	5	14.840.220	15.295.810
Краткорочни финансијски пласмани	6	260.949	1.766.518
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	7	21.912.127	26.298.314
Залихе	8	27.826.154	47.479.934
Потраживања за више плаћен порез на добит		951.527	602.249
Остала обртна имовина	9	6.009.413	5.475.677
Стална средства намењена продаји		69.461	88.416
Укупно обртна имовина		71.869.851	97.006.918
Стална имовина			
Некретнине, постројења и опрема	10	307.915.996	305.934.567
Право коришћења средстава	11	2.566.333	1.873.799
Инвестиционе некретнине		1.574.329	1.579.798
Гудвил и остала нематеријална улагања		4.414.958	4.461.623
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	12	1.787.912	1.851.101
Потраживања по основу продаје и остала дугорочна потраживања		78.076	227.491
Дугорочни финансијски пласмани		111.825	269.551
Одложена пореска средства		1.269.137	697.689
Остала стална имовина	13	1.207.936	1.291.407
Укупно стална имовина		320.926.502	318.187.026
Укупно имовина		392.796.353	415.193.944
Обавезе и капитал			
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	14	6.833.726	6.612.777
Текуће обавезе по основу закупа	19	532.378	377.005
Добављачи и остале обавезе из пословања	15	25.642.237	39.463.261
Остале краткорочне обавезе	16	7.398.189	7.198.105
Обавезе за остале порезе изузев пореза на добит	17	11.851.192	9.794.045
Резервисања за обавезе и трошкове		2.358.826	1.591.898
Укупно краткорочне обавезе		54.616.548	65.037.091
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочне финансијске обавезе	18	83.002.003	82.716.496
Дугорочне обавезе по основу закупа	19	1.857.684	1.326.436
Остале дугорочне финансијске обавезе	20	841.848	-
Добављачи и остале дугорочне обавезе		4.348	-
Резервисања за обавезе и трошкове		10.396.517	11.419.129
Укупно дугорочна резервисања и обавезе		96.102.400	95.462.061
Капитал			
Акцијски капитал		81.530.200	81.530.200
Резерве		383.683	271.614
Нераспоређена добит		160.143.844	173.153.889
Капитал који се може приписати власницима Друштва		242.057.727	254.955.703
Капитал који припада учешћима без права контроле		19.678	(260.911)
Укупан капитал		242.077.405	254.694.792
Укупно обавезе и капитал		392.796.353	415.193.944

у 000 РСД

Консолидовани извештај о укупном резултату

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	(неревидирани)	(неревидирани)	(неревидирани)	(неревидирани)
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	45.741.550	75.140.493	126.182.106	186.882.421
Остали приходи од продаје	3.635.804	3.580.492	9.138.642	9.286.139
Укупно приходи од продаје	49.377.354	78.720.985	135.320.748	196.168.560
Набавна вредност нафте, гаса и нафтних деривата	(28.242.260)	(49.566.744)	(86.330.452)	(123.935.904)
Трошкови производње и прераде	(6.437.662)	(6.397.874)	(17.092.112)	(18.691.085)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	(5.581.614)	(6.158.222)	(17.310.533)	(17.896.881)
Трошкови транспорта	(279.524)	(333.298)	(791.831)	(780.650)
Трошкови амортизације	(5.610.529)	(5.132.036)	(16.735.220)	(15.322.889)
Трошкови пореза изузев пореза на добит	(1.316.901)	(1.346.361)	(4.027.335)	(3.945.841)
Трошкови истраживања	-	-	(3.579)	(11.474)
Укупно пословни расходи	(47.468.490)	(68.934.535)	(142.291.062)	(180.584.724)
Остали приходи (расходи), нето	413.719	108.282	15.108	(142.011)
Пословни добитак (губитак)	2.322.583	9.894.732	(6.955.206)	15.441.825
Удео у губитку придружених ентитета и зједничких улагања	(20.572)	(57.419)	(63.189)	(128.475)
Нето добитак (губитак) на курсним разликама	(74.153)	99.463	(455.882)	(6.542)
Финансијски приходи	30.346	51.037	93.527	226.450
Финансијски расходи	(438.911)	(485.520)	(1.427.155)	(1.477.153)
Укупно остали расходи	(503.290)	(392.439)	(1.852.699)	(1.385.720)
Добитак (губитак) пре опорезивања	1.819.293	9.502.293	(8.807.905)	14.056.105
Порески расходи	(16.169)	(1.229.083)	(67.539)	(2.036.214)
Одложени порески приходи (расходи)	141.450	(788.150)	571.447	(1.307.876)
Порез на добит	125.281	(2.017.233)	503.908	(3.344.090)
Нето добитак (губитак) за период	1.944.574	7.485.060	(8.303.997)	10.712.015
Укупно остали резултат				
Ставке које накнадно неће бити признате у добитку (губитку)				
Добици (губици) по основу улагања у инструменте капитала	916	570	(259)	8.445
Ставке које могу накнадно бити признате у добитку (губитку)				
Добици (губици) по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	35.671	58.256	112.328	166.204
Укупно остали резултат	36.587	58.826	112.069	174.649
Укупан добитак (губитак) за период	1.981.161	7.543.886	(8.191.928)	10.886.664
Добит (губитак) која се може приписати:				
- Акционарима Нафтне индустрије Србије	1.944.574	7.491.452	(8.303.997)	10.726.460
- Учешћима без права контроле	-	(6.392)	-	(14.445)
Добит (Губитак) за период	1.944.574	7.485.060	(8.303.997)	10.712.015

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	(неревидирани)	(неревидирани)	(неревидирани)	(неревидирани)
Укупна добит (губитак) која се може приписати:				
- Акционарима Нафтне индустрије Србије	1.981.161	7.549.397	(8.191.928)	10.899.593
- Учешћима без права контроле	-	(5.511)	-	(12.929)
Укупна добит (губитак)	1.981.161	7.543.886	(8.191.928)	10.886.664
Зарада (губитак) по акцији која се може приписати акционарима Нафтне индустрије Србије				
Основна зарада по акцији (РСД по акцији)	11,93	45,94	(50,93)	65,78
Просечан пондерисани број акција (у милионима)	163	163	163	163

у 000 РСД

Консолидовани извештај о променама на капиталу

Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. и 2019. године

<i>(неревидирани)</i>	Капитал који се може приписати власницима Друштва				Учешћа без права контроле	Укупно капитал
	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2019. године	81.530.200	77.130	161.516.302	243.123.632	(247.828)	242.875.804
Добит (губитак) за период	-	-	10.726.460	10.726.460	(14.445)	10.712.015
Остали укупни приход (расход)						
Добици по основу улагања у инструменте капитала	-	8.445	-	8.445	-	8.445
Продаја инструмената капитала	-	(5.368)	5.368	-	-	-
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	164.688	-	164.688	1.516	166.204
Укупан приход (расход) за период	-	167.765	10.731.828	10.899.593	(12.929)	10.886.664
Расподела дивиденде	-	-	(6.517.524)	(6.517.524)	-	(6.517.524)
Укупно трансакције са власницима капитала	-	-	(6.517.524)	(6.517.524)	-	(6.517.524)
Стање на дан 30. септембра 2019. године	81.530.200	244.895	165.730.606	247.505.701	(260.757)	247.244.944

<i>(неревидирани)</i>	Капитал који се може приписати власницима Друштва				Учешћа без права контроле	Укупно капитал
	Акцијски капитал	Резерве	Нераспоређена добит	Укупно		
Стање на дан 1. јануара 2020. године	81.530.200	271.614	173.153.889	254.955.703	(260.911)	254.694.792
Добит (губитак) за период	-	-	(8.303.997)	(8.303.997)	-	(8.303.997)
Остали укупни приход (расход)						
Губици по основу улагања у инструменте капитала	-	(259)	-	(259)	-	(259)
Добици по основу превођења финансијских извештаја иностраног пословања	-	112.328	-	112.328	-	112.328
Укупан приход (расход) за период	-	112.069	(8.303.997)	(8.191.928)	-	(8.191.928)
Улагања у нове уделе	-	-	(280.589)	(280.589)	280.589	-
Расподела дивиденде	-	-	(4.425.459)	(4.425.459)	-	(4.425.459)
Укупно трансакције са власницима капитала	-	-	(4.706.048)	(4.706.048)	280.589	(4.425.459)
Стање на дан 30. септембра 2020. године	81.530.200	383.683	160.143.844	242.057.727	19.678	242.077.405

у 000 РСД

Консолидовани извештај о токовима готовине⁷¹

	Напомене	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
		2020	2019
Токови готовине из пословних активности		(неревидирани)	(неревидирани)
Добитак (Губитак) пре опорезивања		(8.807.905)	14.056.105
Корекције за:			
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања		63.189	128.475
Финансијски расходи	25	1.427.155	1.477.153
Финансијски приходи	24	(93.527)	(226.450)
Нето (добитак) губитак по основу нереализованих курсних разлика		90.306	(217.481)
Амортизација		16.735.220	15.322.893
Остале неготовинске ставке		(186.414)	118.845
Токови готовине из пословних активности пре промена на обртном капиталу		9.228.024	30.659.540
Промене на обртном капиталу:			
Потраживања од продаје и остала потраживања		4.582.630	(3.627.301)
Залихе		19.647.716	3.764.572
Остала обртна имовина		(696.780)	672.898
Обавезе из пословања и остале краткорочне обавезе		(13.591.691)	11.531.586
Остали порези изузев пореза на добит		2.955.860	3.094.753
Укупно промене на обртном капиталу		12.897.735	15.436.508
Порез на добит		(1.309.039)	(3.230.326)
Плаћена камата		(1.258.144)	(1.299.505)
Примљена камата		79.895	336.242
Нето токови готовине из пословних активности		19.638.471	41.902.459
Токови готовине из инвестиционих активности			
Одливи по основу улагања у зависна правна лица	20	(41)	-
Приливи по основу датих кредита		-	23.596
Одливи готовине по основу улагања у некретнине, постројења и опрему као и нематеријална улагања ⁷²		(23.224.435)	(32.285.734)
Приливи по основу продаје некретнина, постројења и опреме		423.074	203.035
Приливи по основу банкарских депозита, нето		1.661.911	94.563
Примљене дивиденде		4.274	258
Остали одливи		(17.643)	(61.819)
Нето токови готовине из инвестиционих активности		(21.152.860)	(32.026.101)
Токови готовине из активности финансирања			
Приливи готовине од примљених кредита	14,18	17.682.783	12.121.120
Готовинске отплате позајмљених износа	14,18	(16.348.028)	(16.325.782)
Готовинске отплате закупа	19	(342.244)	(250.649)
Исплата дивиденде		-	(6.517.524)
Нето токови готовине из активности финансирања		992.511	(10.972.835)

⁷¹ Политика Групе је да токове готовине приказује са укљученим ПДВ.

⁷² Нето токови готовине из инвестиционих активности укључују ПДВ у износу од 2,5 млрд РСД (2019: 3,4 млрд РСД)

Напомене	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
	<i>(неревидирани)</i>	<i>(неревидирани)</i>
Нето смањење готовине и готовинских еквивалената	(521.878)	(1.096.477)
Курсне разлике по основу прерачуна готовине и готовинских еквивалената	66.288	60.198
Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода	15.295.810	15.480.830
Готовина и готовински еквиваленти на крају периода	14.840.220	14.444.551

у 000 РСД

Напомене уз консолидоване финансијске извештаје⁷³

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Отворено акционарско друштво Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво) и њена зависна правна лица (заједно: Група), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Групе обухватају:

- Истраживање, развој и производњу сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата,
- Трговину нафтним дериватима и гасом и
- Производњу и трговину електричном енергијом.

Остале активности односе се на продају осталих производа и услуга.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. Другог фебруара 2009. године ПАО Гаспром Њефт („Гаспром Њефт“) је реализовао куповину 51% основног капитала Нафтне индустрије Србије чиме Друштво постаје зависно друштво Гаспром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, Гаспром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%. Крајњи власник Групе је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Друштво је јавно акционарско друштво чије су акције листиране на Београдској берзи.

Ови периодични сажети консолидовани финансијски извештаји одобрени су од стране Генералног директора и биће презентовани Одбору Директора ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Група води књиге и рачуноводствену евиденцију у складу са рачуноводственим и пореским принципима, правилима и праксама захтеваним у земљама у којима послује (претежно у Србији). Приложени периодични сажети консолидовани финансијски извештаји су превасходно припремљени на основу статутарних књига и рачуноводствене евиденције које су кориговане и рекласификоване како би њихова презентација била у складу са Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ).

Приложени периодични сажети консолидовани финансијски извештаји састављени су у складу са **МРС 34 "Периодично финансијско извештавање"**. МРС 34 не захтева сва потребна обелодањивања која су прописана Међународним стандардима финансијског извештавања.

Група није обелоданила информације које су суштински идентичне оним обелодањеним у ревидираним консолидованим финансијским извештајима за 2019. годину, као што су значајне рачуноводствене политике и процене, финансијски ризици или друга обелодањивања која нису значајно измењена у износу или садржају у односу на последњи извештајни период. Руководство Групе верује да су обелодањивања у овим периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима довољна да обезбеде адекватно обелодањивање уколико се посматрају упоредо са годишњим консолидованим финансијским извештајима за 2019. годину.

Међутим, ширење пандемије корона вируса (КОВИД-19) и превентивне мере које су довеле до смањења економске активности учесника на тржишту у првом кварталу које се наставило и у другом и трећем кварталу 2020. године, као и значајна нестабилност тржишта роба (укључујући смањење цене нафте) док је, са друге стране, динар одржавао релативно стабилан однос према америчком долару (УСД) и еврју (ЕУР), од марта 2020. године утицале су на рачуноводствене процене које Група користи у припреми периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја и носе ризик корекције књиговодствене вредности имовине и обавеза. Подаци о утицају ових макроекономских фактора на процене који имају

⁷³ Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено

највећи утицај на износе приказане у овим периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима дати су ниже.

Надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме

У складу са променама макроекономских параметара, руководство Групе је извршило анализу осетљивости тих утицаја на надокнадиву вредност некретнина, постројења и опреме и на свеукупно пословање Групе.

Горе наведени макроекономски фактори узети су у обзир приликом припреме пословних планова (модела) који су главни извор информација за мерење употребне вредности сталне имовине.

На основу тренутно доступних информација и прогноза о кретању цена сирове нафте добијених од реномиране фирме, руководство верује да на датум извештавања надокнадива вредност некретнина, постројења и опреме превазилази своју садашњу вредност (напомена 10).

Процена резерви нафте и гаса

Процена утврђених резерви нафте и гаса користи се за израчунавање амортизације, исцрпљивања залиха и отписа нафтних и гасних средстава. Поред тога, процена утврђених резерви нафте и гаса користи се за обрачун будућих токова готовине, који су један од главних показатеља да ли је дошло до обезвређења. Резерве нафте и гаса процењују се на основу одређених претпоставки Групе, укључујући економску профитабилност производње која је условљена динамиком цене нафте, будућег капитала и оперативним трошковима. Горе наведени макроекономски фактори могу довести до смањења процене залиха. Намера Групе је да процени утицај макроекономских фактора на износ резерви у наредним извештајним периодима.

Ови макроекономски фактори такође су утицали вредност финансијских средстава и финансијских обавеза исказаних по фер вредности или амортизованом трошку (напомена 26).

Иако се у време издавања ових финансијских извештаја ситуација на тржишту још увек развија и будући ефекти се не могу предвидети, руководство очекује негативан утицај. Руководство ће наставити да прати потенцијални утицај како би адекватно предузело мере за његово ублажавање уколико се негативни трендови на тржишту наставе.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 30. септембра 2020. године до 27. октобра 2020. године, када су ови периодични сажети консолидовани финансијски извештаји одобрени.

Резултат за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. године није нужно показатељ резултата који се очекује за целу годину.

Група као целина не подлеже значајним сезонским осцилацијама.

2.2. Промене рачуноводствених политика

Значајне рачуноводствене политике и процене које су примењене приликом састављања периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја су конзистентне са оним које су примењене приликом састављања консолидованих финансијских извештаја за годину која се завршила дана 31. децембра 2019. године, осим оних које су описане у делу Примена нових Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ).

3. НОВИ РАЧУНОВОДСТВЕНИ СТАНДАРДИ

Примена нових МСФИ

Следећи измењени и допуњени стандарди су ступили на снагу без икаквог утицаја на Групу:

- Измене и допуне Концептуалног оквира финансијског извештавања (објављене марта 2018. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција пословања – Измене и допуне МСФИ 3 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Дефиниција материјалности – Измене и допуне МРС 1 и МРС 8 (објављене октобра 2018. и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).
- Реформа рејтинга каматне стопе – измене и допуне МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7 (објављене септембра 2019. године и на снази за годишње периоде које почињу на дан или након 1. јануара 2020. године).

Нови рачуноводствени стандарди

Следећи нови стандарди и допуне постојећих стандарда се не очекује да ће имати материјални ефекат на Групу када се усвоје:

- Погодности одобрене закупцима услед КОВИД 19 пандемије – Измене МСФИ 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јуна 2020. године);
- МСФИ 17 – Уговори о осигурању (објављен 18. маја 2017. године и измењен у јуну 2020. године, ступа на снагу за периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023.);
- Класификација обавеза на текуће или дугорочне – Измене и допуне МРС 1 (објављене у јануару 2020. године и ревидиране јула 2020. године а на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2023. године)
- Штетни уговори – трошкови испуњења уговора – измене МРС 37 (објављен у мају 2020. године и на снази за годишње периде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Некретнине, постројења и опрема: Приходи пре намераване употребе – измене МРС 16 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Ажурирање референци на Концептуални оквир – Измене МСФИ 3 (објављене у мају 2020. године и на снази за годишње периоде на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Годишња побољшања МСФИ стандарда циклуса 2018.-2020. године (објављена у мају 2020. године и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2022. године);
- Накнаде у 10% тесту за престанак признавања финансијских обавеза – измене МСФИ 9
- Лизинг накнаде (допуна илустративног примера 13 који прати МСФИ 16);
- Зависно друшво као ентитет који први пут примењује МСФИ – допуна МСФИ 1
- Опорезивање у одмеравањима фер вредности – допуна МРС 41
- Реформа референтне каматне стопе (фаза 2) – измене МСФИ 9, МРС 39, МСФИ 7, МСФИ 4 and МСФИ 16 (објављен у августу 2020 и на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године).
- Осим ако горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајан утицај на периодичне сажете консолидоване финансијске извештаје Групе.

4. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Испод су презентоване информације о пословним сегментима Групе за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. и 2019. године. Пословни сегменти су компоненте чији пословни резултат редовно прати главни доносилац Одлука (ГДО) и за које постоје засебне финансијске информације.

Пословне активности Групе су организоване у два главна пословна сегмента: Upstream и Downstream.

Upstream (истраживање и производња) обухвата следеће операције Групе: истраживање, развој и производња сирове нафте и природног гаса и услуге на нафтним пољима. Downstream (прерада и маркетинг) обухвата прераду сирове нафте у нафтне деривате, те набавку, продају и транспорт сирове нафте и осталих нафтних деривата. Корпоративна администрација и сегмент Енергетика су презентовани у оквиру пословног сегмента прерада и маркетинг.

Секција Елиминације обухвата елиминације и друге корекције у вези са продајом између сегмената и нереализоване профите настале од продаје сирове нафте и производа. Продаја између сегмената се заснива на процењеним тржишним ценама.

ЕБИТДА представља ЕБИТДА-у Групе. Руководство верује да ЕБИТДА представља користан показатељ пословања Групе јер представља тренд резултата без приказивања утицаја одређених трошкова. ЕБИТДА представља добитак пре трошка камата, трошка пореза на добит, амортизације, финансијских прихода (расхода) нето и осталих неоперативних прихода (расхода). ЕБИТДА је додатни не-МСФИ финансијски показатељ који руководство користи да оцени успешност пословања.

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	23.042.505	135.140.649	(22.862.406)	135.320.748
Међусегментни	22.410.084	452.322	(22.862.406)	-
Екстерни	632.421	134.688.327	-	135.320.748
ЕБИТДА (сегментни резултат)	12.649.336	(2.299.203)	-	10.350.133
Амортизација	(9.230.101)	(7.505.119)	-	(16.735.220)
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања	-	(63.189)	-	(63.189)
Нето губитак на курсним разликама	(225.787)	(230.095)	-	(455.882)
Финансијски расходи, нето	(74.814)	(1.258.814)	-	(1.333.628)
Порез на добит	(63.057)	566.965	-	503.908
Сегментни добитак/(губитак)	2.663.555	(10.967.552)	-	(8.303.997)

Резултати извештајних сегмената за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2019. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Прерада и маркетинг	Елиминације	Укупно
Пословни приход сегмента	36.534.742	196.199.278	(36.565.460)	196.168.560
Међусегментни	35.782.025	783.435	(36.565.460)	-
Екстерни	752.717	195.415.843	-	196.168.560
ЕБИТДА (сегментни резултат)	26.610.736	4.550.921	-	31.161.657
Амортизација	(8.406.520)	(6.916.369)	-	(15.322.889)
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања	-	(128.475)	-	(128.475)
Нето (губитак) добитак на курсним разликама	(183.004)	176.462	-	(6.542)
Финансијски расходи, нето	(107.300)	(1.143.403)	-	(1.250.703)
Порез на добит	(198.047)	(3.146.043)	-	(3.344.090)
Сегментни добитак/(губитак)	17.342.759	(6.630.744)	-	10.712.015

ЕБИТДА за период од три и девет месеци који су завршени 30. септембра 2020. и 2019. године је усаглашена у табели испод:

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	Нето добитак (губитак) за период	1.944.574	7.485.060	(8.303.997)
Порез на добит	(125.281)	2.017.233	(503.908)	3.344.090
Финансијски расходи	438.911	485.520	1.427.155	1.477.153
Финансијски приходи	(30.346)	(51.037)	(93.527)	(226.450)
Трошкови амортизације	5.610.529	5.132.036	16.735.220	15.322.889
Удео у губитку придружених ентитета и заједничких улагања	20.572	57.419	63.189	128.475
Нето (добитак) губитак на курсним разликама	74.153	(99.463)	455.882	6.542
Остали расходи (приходи), нето	(413.719)	(108.282)	(15.108)	142.011
Остали неоперативни расходи, нето	515.965	341.992	585.227	254.932
ЕБИТДА	8.035.358	15.260.478	10.350.133	31.161.657

Анализа укупних прихода од продаје (са аспекта порекла тржишта купца) дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020.		
	Извоз и		Укупно
	Домаће тржиште	међународна продаја	
Продаја сирове нафте	-	445.567	445.567
Продаја природног гаса	311.257	-	311.257
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	311.257	-	311.257
Продаја нафтних деривата	93.123.225	32.302.057	125.425.282
<i>Малопродаја</i>	36.781.829	8.309.629	45.091.458
<i>Велепродаја</i>	56.341.396	23.992.428	80.333.824
Продаја електричне енергије	603.673	186.222	789.895
Приходи од закупа	220.814	7.145	227.959
Остала продаја	6.005.725	2.115.063	8.120.788
Продаја укупно	100.264.694	35.056.054	135.320.748

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	663.496	663.496
Продаја природног гаса	1.319.477	-	1.319.477
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	1.319.477	-	1.319.477
Продаја нафтних деривата	134.437.949	50.461.499	184.899.448
<i>Малопродаја</i>	48.495.357	13.128.085	61.623.442
<i>Велепродаја</i>	85.942.592	37.333.414	123.276.006
Продаја електричне енергије	578.390	150.734	729.124
Приходи од закупа	485.659	10.146	495.805
Остала продаја	5.409.079	2.652.131	8.061.210
Продаја укупно	142.230.554	53.938.006	196.168.560

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 80.333.824 РСД (2019: 123.276.006 РСД) приходи у износу од 11.570.590 РСД (2019: 13.043.228 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемију. Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Остала продаја се углавном односи на продају допунског асортимана на бензинским станицама у износу од 6.461.800 РСД (2019: 6.648.080 РСД).

Све уговорне обавезе које се односе на купце су испуњене у тренутнку времена у коме купац остварује контролу над предметном имовином а Група испуњава своју уговорену обавезу.

Седиште Групе је у Републици Србији. Укупан приход од екстерних купаца на територији Републике Србије износио је 100.264.694 РСД (2019: 142.230.554 РСД) док је укупан приход од екстерних купаца са територије других земаља износио 35.056.054 РСД (2019: 53.938.006 РСД).

Анализа укупног прихода од екстерних купаца са територије других земаља дата је у табели:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
Продаја сирове нафте	445.567	663.496
Продаја нафтних деривата (малопродаја и велепродаја)		
Бугарска	7.783.449	10.450.955
Босна и Херцеговина	9.792.474	20.392.093
Румунија	8.279.592	9.284.533
Хрватска	1.235.983	1.815.734
Велика Британија	578.586	857.339
Северна Македонија	596.691	819.890
Мађарска	595.251	1.158.455
Швајцарска	441.009	1.253.379
Остала тржишта	2.999.022	4.429.121
	32.302.057	50.461.499
Продаја електричне енергије	186.222	150.734
Приходи од закупа	7.145	10.146
Остали приходи	2.115.063	2.652.131
	35.056.054	53.938.006

Приходи од појединачних земаља укључених у остала тржишта нису материјално значајни.

Стална имовина, осим финансијских инструмената и одложених пореских средстава (без средстава за бенефиције за запослене нити права која проистичу из уговора о осигурању), по земљи:

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Србија	290.368.091	287.838.628
Бугарска	6.483.784	6.881.442
Босна и Херцеговина	7.457.555	7.276.613
Румунија	12.162.186	11.853.104
	316.471.616	313.849.787

5. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Готовина у банци и благајна	4.438.924	10.953.751
Депозити са доспећем до 3 месеца	10.161.102	4.063.573
Новчана средства на ескроу рачуну	9.971	13.978
Остала новчана средства	230.223	264.508
	14.840.220	15.295.810

6. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Краткорочни кредити	2.210	2.210
Депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана	260.949	1.766.564
<i>Минус исправка вредности</i>	(2.210)	(2.256)
	260.949	1.766.518

На дан 30. септембра 2020. године депозити са доспећем преко три месеца а мање од годину дана износе 260.949 РСД (31. децембра 2019. године: 1.766.564 РСД) односе се на депозите пласиране пословним банкама у динарима са каматном стопом од 0,5% до 2,8% годишње деноминирани у РСД и ЕУР (2019. године: 0,02% месечно до 3,5% годишње деноминирани у РСД и ЕУР).

7. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Потраживања по основу продаје	30.788.244	35.392.271
Остала потраживања	98.428	556.593
Потраживања за нефактурисани приход	45.794	41.567
<i>Исправка вредности потраживања по основу продаје</i>	(8.971.375)	(9.639.286)
<i>Исправка вредности осталих потраживања</i>	(48.964)	(52.831)
Укупно за потраживања по основу продаје и друга потраживања	21.912.127	26.298.314

Руководство Групе, редовно испитује кредитни квалитет потраживања по основу продаје и осталих потраживања узимајући у обзир старосни профил потраживања као и временски период пословног односа са Групом.

Руководство верује да су неисправљена потраживања по основу продаје и осталих потраживања у потпуности надокнадива.

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања Групе је следећа:

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
РСД	19.656.497	23.304.560
ЕУР	793.809	1.111.884
УСД	256.196	292.580
Остало	1.205.625	1.589.290
	21.912.127	26.298.314

8. ЗАЛИХЕ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Сирова нафта	12.764.628	29.866.109
Нафтни деривати	12.550.339	14.407.981
Материјал	6.097.983	6.773.096
Остало	1.139.219	1.208.732
Минус: Исправка вредности	(4.726.015)	(4.775.984)
	27.826.154	47.479.934

9. ОСТАЛА ОБРТНА ИМОВИНА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дати аванси	523.874	582.560
Потраживања за ПДВ	44.521	452.571
Разграничени ПДВ	2.351.048	1.929.283
Унапред плаћени трошкови	308.158	288.181
Унапред плаћени трошкови царине	77.886	62.342
Унапред плаћена акциза	1.904.811	1.771.927
Остала краткорочна потраживања	8.371.834	7.956.935
Минус: Исправка вредности	(7.572.719)	(7.568.122)
	6.009.413	5.475.677

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 30. септембра 2020. године у износу од 2.351.048 РСД (31. децембра 2019: 1.929.283 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза на дан 30. септембра 2020. године у износу од 1.904.811 РСД (31. децембар 2019: 1.771.927 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на неакцизном складишту.

Остала краткорочна потраживања се најзначајнијим делом односе на спорна потраживања која су обезвређена.

10. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Средства за производњу нафте и гаса	Средства за прераду	Средства за маркетинг и дистрибуцију	Остале некретнине, постројења и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
На дан 1. јануара 2019.						
Набавна вредност	166.462.451	115.028.154	69.909.749	19.153.698	54.204.141	424.758.193
Исправка вредности и обезвређење	(47.674.989)	(46.153.659)	(32.557.309)	(9.886.290)	(2.031.400)	(138.303.647)
Неотписана вредност	118.787.462	68.874.495	37.352.440	9.267.408	52.172.741	286.454.546
Период завршен 30. септембра 2019.						
Повећања	-	-	-	153	28.461.280	28.461.433
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	104.542	-	-	-	-	104.542
Пренос са инвестиција у току	9.855.632	1.862.125	1.041.824	558.334	(13.317.915)	-
Обезвређење	-	(3.488)	(55.783)	-	(28.048)	(87.319)
Амортизација	(8.137.059)	(4.051.541)	(1.821.915)	(606.636)	(3.565)	(14.620.716)
Отуђења и отписи	(36.376)	(16.928)	(29.358)	(10.450)	(111.999)	(205.111)
Пренос на право коришћења средстава	(54.331)	-	(918.200)	-	-	(972.531)
Остали преноси	(154.484)	(3.167)	1.514	(44.040)	280.583	80.406
Транслационе резерве	156	2	26.635	195	(164.927)	(137.939)
	120.365.542	66.661.498	35.597.157	9.164.964	67.288.150	299.077.311
На дан 30. септембра 2019.						
Набавна вредност	176.124.452	116.818.024	69.462.605	19.293.462	69.354.533	451.053.076
Исправка вредности и обезвређење	(55.758.910)	(50.156.526)	(33.865.448)	(10.128.498)	(2.066.383)	(151.975.765)
Неотписана вредност	120.365.542	66.661.498	35.597.157	9.164.964	67.288.150	299.077.311
На дан 1. јануара 2020.						
Набавна вредност	185.208.089	119.078.761	70.157.189	19.406.385	69.075.268	462.925.692
Исправка вредности и обезвређење	(58.573.177)	(51.705.166)	(34.354.810)	(10.321.625)	(2.036.347)	(156.991.125)
Неотписана вредност	126.634.912	67.373.595	35.802.379	9.084.760	67.038.921	305.934.567
Период завршен 30. септембра 2020.						
Повећања	-	-	-	-	18.244.365	18.244.365
Промене на резервисањима за обнављање природних ресурса	223.136	-	-	-	-	223.136
Пренос са инвестиција у току	12.492.045	2.890.972	2.974.494	283.004	(18.640.515)	-
Обезвређење	-	-	(48.805)	-	(31.304)	(80.109)
Амортизација	(8.955.652)	(4.537.136)	(1.864.093)	(539.414)	(3.542)	(15.899.837)
Отуђења и отписи	(43.327)	(12.041)	(95.510)	(8.225)	(44.052)	(203.155)
Остали преноси	(106.290)	(272.229)	4.383	205.514	82.159	(86.463)
Транслационе резерве	(35)	-	(51.126)	4	(165.351)	(216.508)
	130.244.789	65.443.161	36.721.722	9.025.643	66.480.681	307.915.996
На дан 30. септембра 2020.						
Набавна вредност	197.684.876	121.472.490	72.594.795	19.544.986	68.549.686	479.846.833
Исправка вредности и обезвређење	(67.440.087)	(56.029.329)	(35.873.073)	(10.519.343)	(2.069.005)	(171.930.837)
Неотписана вредност	130.244.789	65.443.161	36.721.722	9.025.643	66.480.681	307.915.996

Капитализовани трошкови позајмљивања за период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. године укључују трошкове камата у износу од 108.557 РСД (30. септембра 2019.: 111.466 РСД).

11. ПРАВО КОРИШЋЕЊА СРЕДСТАВА

Кретања на праву коришћења средстава за период од девет месеци која су се завршила на дан 30. септембра 2020. и 30. септембра 2019. године приказана су у табели испод:

	Земљиште	Некретнине	Постројења и опрема	Возила	Укупно
На дан 1. јануара 2019. године	-	-	-	-	-
Промена почетног стања	153.119	1.261.439	335.712	85.151	1.835.421
Повећања	-	55	11.403	1.788	13.246
Амортизација	-	(179.056)	(52.338)	(19.479)	(250.873)
Ефекти модификације уговора	-	130	-	-	130
Преноси	-	-	(10.999)	10.999	-
Транслационе резерве	(3.657)	(4.712)	-	(401)	(8.770)
На дан 30. септембра 2019. године	149.462	1.077.856	283.778	78.058	1.589.154
На дан 1. јануара 2020. године	148.676	1.023.199	438.495	263.429	1.873.799
Повећања	7.509	511.897	-	603.820	1.123.226
Амортизација	(1.877)	(187.809)	(38.934)	(142.851)	(371.471)
Отуђења	-	(41.300)	-	(6.416)	(47.716)
Ефекти модификације уговора	-	(5.170)	-	-	(5.170)
Транслационе резерве	(185)	(173)	(5.945)	(32)	(6.335)
На дан 30. септембра 2020. године	154.123	1.300.644	393.616	717.950	2.566.333

12. ИНВЕСТИЦИЈЕ У ПРИДРУЖЕНЕ ЕНТИТЕТЕ И ЗАЈЕДНИЧКА УЛАГАЊА

Књиговодствена вредност инвестиција у заједничка улагања на дан 30. септембра 2020. године и 31. децембра 2019. године приказана је у табели испод:

	Процент учешћа	30. септембар 2020	31. децембар 2019
НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд	Заједничк о улагање 50%	924.037	946.208
Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад	Заједничк о улагање 49%	863.875	904.893
Хип Петрохемија а.д. Панчево	Придруже н ентитет 20,86%	11.572.197	11.572.197
<i>Минус исправка вредности</i>		(11.572.197)	(11.572.197)
Укупно инвестиције		1.787.912	1.851.101

Претежно место пословања обелодањених заједничких улагања је територија Републике Србије.

Не постоје потенцијалне обавезе које се односе на интерес Групе у заједничком улагању, као ни потенцијалне обавезе из самог улагања.

НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд

У 2013. години Група је стекла 50% удела у заједничком улагању Енерговинд д.о.о. чија је намена управљање радом будућег ветропарка Пландиште, укупне снаге 102 MW. Током марта 2019. године, компанија MET Renewables AG је стекла 50% учешћа од трећих лица и постала заједнички партнер на пројекту који је променио назив у НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. Београд. До дана издавања ових консолидованих финансијских извештаја није било значајних пословних активности. НИС МЕТ Енерговинд д.о.о. је Друштво у приватном власништву за које нису доступне котиране берзанске цене.

Газпром енергохолдинг Србија д.о.о. Нови Сад

Током 2015. године Група и Центренергохолдинг из Руске Федерације основали су холдинг компанију *Serbskaya Generaciya* кроз коју ће заједно пословати са Термоелектраном - Топланом „ТЕТО“ Панчево са пројектованим капацитетом од 208 MW. У октобру 2017. године потписан је уговор по принципу „кључ у руке“ са Шангај Електрик Групом и започета је фаза пројектовања. Пројекат ће бити финансиран преко кредита Газпром банке (140 млн ЕУР) са роком отплате од 12 година. Завршетак радова на термоелектрани ТЕ-ТО Панчево се очекује у току првог квартала 2021. године. Анализа утицаја пандемије (Ковид 19) на завршетак пројекта је у току. Не очекују се значајна кашњења.

Хип Петрохемија

У складу са важећим законима Републике Србије, почетком октобра 2017. године стекли су се сви услови за пуну примену Унапред припремљеног плана реорганизације предузећа ХИП Петрохемија а.д. Панчево. У складу са усвојеним планом промењена је и структура акцијског капитала предузећа ХИП Петрохемија, чиме је НИС повећао своје учешће у капиталу. Након конверзије, НИС поседује 20,86% гласачких права у ХИП Петрохемији. Такође, НИС има своје представнике у Одбору Директора и Надзорном одбору.

Сажете финансијске информације за заједничка улагања на дан 30. септембра 2020. године и 31. децембра 2019. године и за период од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. и 2019. приказане су у табели испод:

	НИС МЕТ Енерговинд	Газпром Енергохолдинг Србија
30. септембра 2020. године		
Обртна имовина	52.820	357.431
Стална имовина	3.156.508	14.379.013
Краткорочне обавезе	(945.989)	(106.402)
Дугорочне обавезе	-	(12.895.533)
31 децембра 2019. године		
Обртна имовина	132.063	698.256
Стална имовина	3.151.318	12.154.427
Краткорочне обавезе	(975.707)	(71.219)
Дугорочне обавезе	-	(10.963.037)

	НИС МЕТ Енерговинд	Газпром Енергохолдинг Србија
30. септембра 2020. године		
Остали приходи	2.822	15.140
Губитак за период	(44.342)	(83.710)
30. септембра 2019. године		
Остали приходи	254	18.378
Губитак за период	(50.921)	(210.234)

13. ОСТАЛА СТАЛНА ИМОВИНА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дати аванси за основна средства	327.371	372.107
Унапред плаћени трошкови	133.102	146.711
Остала средства	1.143.324	1.153.957
Минус: исправка вредности осталих финансијски средстава	(369.120)	(354.626)
Минус: исправка вредности датих аванса	(26.741)	(26.742)
	1.207.936	1.291.407

14. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ И ДЕО ДУГОРОЧНИХ ОБАВЕЗА КОЈИ ДОСПЕВА ДО ГОДИНУ ДАНА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Обавезе за камату	103.855	227.885
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 18)	6.729.871	6.384.892
	6.833.726	6.612.777

Промене на обавезама Групе по основу краткорочних кредита приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
На дан 1. јануара	-	-
Приливи	11.500.000	-
Одливи	(11.500.000)	-
На дан 30. септембра	-	-

15. ДОБАВЉАЧИ И ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Обавезе према добављачима	17.361.982	35.535.376
Обавезе за дивиденду	8.205.206	3.780.692
Остале обавезе из пословања	75.049	147.193
	25.642.237	39.463.261

Обавезе према добављачима са стањем на дан 30. септембра 2020. године у износу од 17.361.982 РСД (31. децембра 2019: 35.535.376 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе за сирову нафту у износу од 8.192.267 РСД (31. децембра 2019: 19.989.597 РСД) према најзначајнијим добављачима Газпром Њефт Ст. Петерсбург у износу од 3.346.480 РСД (31. децембра 2019: 10.498.354 РСД), Витол Холандија у износу од 2.658.686 РСД (31. децембра 2019: 0 РСД) и Petraco Oil Company LLP, Лондон у износу од 2.187.101 РСД (31. децембра 2019: 0 РСД).

16. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Уговорене обавезе произишле из уговора са купцима		
- Примљени аванси	2.160.626	1.982.331
- Програм лојалности купаца	823.495	722.239
Обавезе према запосленима	4.400.824	4.130.242
Остале краткорочне нефинансијске обавезе	13.244	363.293
	7.398.189	7.198.105

Приход у износу од 2.069.935 РСД који је остварен у текућем извештајном периоду (30. септембра 2019. године: 1.542.140 РСД) се односи на уговорене обавезе на дан 1. јануара 2020. године, од чега се 1.673.011 РСД (30. септембра 2019: 1.220.211 РСД) односи на авансе и 396.924 РСД (30. септембра 2019: 321.929 РСД) на програм лојалности купаца.

17. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ ИЗУЗЕВ ПОРЕЗА НА ДОБИТ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Обавеза за рудну ренту	228.280	248.864
ПДВ	2.349.579	1.137.119
Обавеза за акцизе	6.407.778	5.750.900
Накнада за робне резерве	283.807	280.070
Обавезе за царину	108.754	180.224
Накнада за енергетску ефикасност	30.651	32.299
Обавезе за остале порезе и таксе	2.442.343	2.164.569
	11.851.192	9.794.045

18. ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредити - Гаспром Њефт	15.039.341	19.143.014
Банкарски кредити	74.624.097	69.901.198
Остале дугорочне обавезе	68.436	57.176
Минус: Текуће доспеће дугорочних финансијских обавеза (напомена 14)	(6.729.871)	(6.384.892)
	83.002.003	82.716.496

Промене на обавезама Групе по основу дугорочних кредита приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
На дан 1. јануара	89.044.212	93.344.087
Приливи	6.182.783	12.121.120
Одливи	(4.848.028)	(16.325.782)
Немонетарне трансакције	(693.252)	-
Курсне разлике (напомена 23)	(22.277)	(484.669)
На дан 30. септембра	89.663.438	88.654.756

(в) *Дугорочни кредит - Гаспром Њефт*

Дугорочни кредит од Гаспром Њефт-а са стањем на дан 30. септембра 2020. године у износу од 15.039.341 РСД (2019: 19.143.014 РСД), са износом текућег доспећа од 5.468.851 РСД (2019: 5.469.432 РСД), односи се на кредит добијен на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра

2008. године. Наведени кредит се плаћа у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године до 15. маја 2023. године.

(г) Банкарски кредити

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочни кредити у земљи	51.973.919	46.832.409
Дугорочни кредити у иностранству	22.650.178	23.068.789
	74.624.097	69.901.198
Текуће доспеће дугорочних кредита	(1.261.020)	(915.460)
	73.363.077	68.985.738

Доспеће банкарских кредита:

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Између 1 и 2 године	18.039.059	10.845.263
Између 2 и 5 година	53.386.838	54.813.261
Преко 5 година	1.937.180	3.327.214
	73.363.077	68.985.738

Валутна структура дугорочних обавеза по основу банкарских кредита је следећа:

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
УСД	165.295	209.292
ЕУР	74.242.860	69.426.390
РСД	383	499
ЈПЈ	215.559	265.017
	74.624.097	69.901.198

Група наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Група је уговорила са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор. Руководство очекује да ће Група бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Уговори о кредиту садрже финансијске ковенанте које захтевају да Група одржава однос консолидованог задуживања према консолидованој ЕБИТДА. Руководство верује да је Група усаглашена са наведеним ковенантама на дан 30. септембра 2020. и 31. децембра 2019. године.

19. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ЗАКУПА

	30. септембар 2020	31. децембар 2019
Дугорочне обавезе по основу закупа	1.857.684	1.326.436
Текуће обавезе по основу закупа	532.378	377.005
	2.390.062	1.703.441

Износи признати у оквиру биланса успеха:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
Трошкови камата (укључени у финансијске расходе)	62.931	52.923
Трошкови који се односе на краткорочни закуп	706.753	513.216
Трошкови који се односе на закуп средстава мале вредности која нису приказана као краткорочни закуп	142.089	103.016
Трошкови који се односе на варијабилна плаћања закупа који нису укључени у обавезе за закуп	1.204.262	1.453.512

Кретања на обавезама Групе по основу лизинг обавеза приказане су као што следи:

	Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019
На дан 1. јануара	1.703.441	828.104
Промена почетног стања	-	790.946
Одливи	(342.244)	(250.649)
Немонетарне трансакције	1.038.388	45.328
Курсне разлике (напомена 23)	(9.523)	3.431
На дан 30. септембра	2.390.062	1.417.160

20. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Остале дугорочне финансијске обавезе у износу од 841.848 РСД у потпуности представљају одложено накнаду ПЈСЦ Зарубезњефт (даље ЗН) за истраживачки пројекат О&Г који је у току преко зависног друштва Јадран Нафтагас. Ова обавеза зависи од наступања неизвесних будућих догађаја који су ван контроле издаваоца (ЗН) и власника инструмента (НИС). У складу са Новатион споразумом и споразумом о преносу закљученим између ЗН, НИС-а и Јадран Нафтагас-а, сва права и обавезе ЗН-а преузео је НИС за накнаду једнаку неизмиреним кредитним обавезама Јадран Нафтагас-а према ЗН-у и Нафтегазинкор-у пре споразума. Накнада не може премашити износ наведених обавеза.

Поред тога, Група је стекла додатних 34% удела Јадран Нафтагас за накнаду од 41 РСД. Ове трансакције стицања удела и преноса обавеза требало би посматрати заједно.

21. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДЊЕ И ПЕРАДЕ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
Трошкови запослених	2.107.619	1.702.819	6.229.645	4.933.727
Трошкови услужних организација	(2.441)	620.948	413.583	1.980.048
Трошкови материјала и остале опреме (изузев набавки нафте, гаса и нафтних деривата)	376.363	683.293	1.214.765	2.020.690
Трошкови одржавања и поправки	829.405	1.160.642	2.423.112	4.548.793
Трошкови електричне енергије за даљу продају	195.789	119.355	312.030	295.677
Трошкови енергије и комуналних услуга	895.169	965.556	2.667.721	2.597.981
Трошкови заштите и обезбеђења	92.177	135.173	304.342	398.844
Трошкови осигурања	84.284	75.750	243.618	213.740
Транспортни трошкови	339.634	445.764	1.105.518	1.212.105
Остало	1.519.663	488.574	2.177.778	489.480
	6.437.662	6.397.874	17.092.112	18.691.085

22. ТРОШКОВИ ПРОДАЈЕ, ОПШТИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШКОВИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	Трошкови запослених	3.699.426	2.868.602	11.037.918
Трошкови услужних организација	14.621	924.367	702.400	2.708.061
Трошкови франшизера	218.524	272.164	642.901	757.350
Адвокатске, ревизорске и консултантске услуге	161.651	265.467	578.060	651.258
Трошкови текућег одржавања	218.704	233.147	612.132	638.920
Трошкови рекламе и маркетинга	40.852	114.661	131.297	259.164
Трошкови закупа	84.535	54.274	193.517	175.835
Трошкови службеног пута	10.023	95.003	64.058	207.125
Трошкови заштите и обезбеђења	143.217	153.651	388.908	421.929
Трошкови осигурања	20.542	33.564	57.739	95.711
Услуге транспорта и складиштења	21.928	33.991	93.725	113.718
Исправка вредности спорних потраживања	(16.101)	(43.627)	(113.925)	(67.861)
Остало	963.692	1.152.958	2.921.803	3.250.727
	5.581.614	6.158.222	17.310.533	17.896.881

23. НЕТО ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ КУРСНИХ РАЗЛИКА

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	Добици (губици) по основу курсних разлика из активности финансирања			
- добиси по основу курсних разлика (напомене 18 и 19)	329.323	471.616	1.479.398	1.200.696
- губици по основу курсних разлика (напомене 18 и 19)	(315.961)	(201.196)	(1.447.598)	(719.458)
Нето добиси (губици) по основу курсних разлика из пословних активности	(87.515)	(170.957)	(487.682)	(487.780)
	(74.153)	99.463	(455.882)	(6.542)

24. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
	Приходи од камата на депозите у банкама	23.965	48.497	82.245
Приходи камата на дате кредите	2.107	2.282	7.008	7.926
Приходи од дивиденди	4.274	258	4.274	258
	30.346	51.037	93.527	226.450

25. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Период од три месеца који се завршио 30. септембра		Период од девет месеци који се завршио 30. септембра	
	2020	2019	2020	2019
Расходи камата	454.469	463.520	1.500.327	1.475.416
Ефекат дисконтовања дугорочних резервисања	22.362	38.005	66.189	110.436
Ефекат дисконтовања финансијских средстава	(1.274)	9.117	(30.804)	2.767
<i>Минус: капиталисана камата</i>	<i>(36.646)</i>	<i>(25.122)</i>	<i>(108.557)</i>	<i>(111.466)</i>
	438.911	485.520	1.427.155	1.477.153

За период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. године расходи камата укључују и расходе камата по финансијском лизингу у износу од 62.931 РСД (за период од девет месеци који се завршио 30. септембра 2019. године: 52.923 РСД).

26. ОДМЕРАВАЊЕ ФЕР ВРЕДНОСТИ

У периодичним сажетим консолидованим финансијским извештајима инвестиционе некретнине и финансијска средства расположива за продају су вреднована по фер вредности. Технике вредновања коришћене у процесу одмеравања фер вредности средстава идентичне су онима обелодањеним у консолидованим финансијским извештајима на дан 31. децембра 2019. године. Такође, током првих девет месеци 2020. године није било трансфера средстава између хијерархија фер вредновања.

На дан 30. септембра 2020. године, књиговодствена вредност финансијских средстава је приближно једнака њиховој фер вредности.

27. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Порези

Порески закони се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Групе могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Групи може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата.

Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмиренних обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 30. септембра 2020. године да је Група измирила све пореске обавезе према држави.

Економско окружење у Републици Србији

Група послује превасходно на територији Републике Србије и због тога је изложена ризицима повезаним са стањем економије и финансијским тржиштима Републике Србије. Пре пандемијске кризе, кредитни рејтинг земље био је на нивоу ББ+ са стабилним курсом националне валуте. Развој пандемије коронавируса (КОВИД 19) током 2020. године и мере предузете у вези с тим ради спречавања ширења корона вирусне инфекције доводе до негативних економских последица. Влада Републике Србије припремила је сет мера за ублажавање ових негативних утицаја одлагањем плаћања пореских обавеза, грантова и кредитних аранжмана. Ситуација на финансијским тржиштима је тренутно стабилна. Ово пословно окружење има значајан утицај на пословање и финансијски положај Групе.

Руководство предузима неопходне мере да обезбеди одрживост пословања Групе. Међутим, будуће ефекте тренутне економске ситуације тешко је предвидети, а тренутна очекивања и процене руководства могу се разликовати од стварних резултата.

Заштита животне средине

Руководство Групе је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан извештаја у износу од 460.338 РСД (31. децембар 2019: 509.129 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Групе са законском регулативом Републике Србије.

Руководство Групе сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Капиталне обавезе

На дан 30. септембра 2020. године Група има закључене уговоре о набавци некретнина, постројења и опреме у износу од 2.654.406 РСД (31. децембар 2019. године: 2.809.071 РСД) и радове бушења и истраживања у износу од 55,65 милиона УСД (31. децембар 2019. године: 56,89 милиона УСД).

Није било других значајних потенцијалних и преузетих обавеза Групе.

28. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

У сврху састављања ових периодичних сажетих консолидованих финансијских извештаја, лица се сматрају повезаним уколико једно лице има контролу над другим или је у могућности да значајно утиче на доношење финансијских и пословних одлука у складу са МРС 24 Повезана правна лица.

Већински власник Групе је Гаспром Њефт, Ст Петербург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Други акционар по броју акција је Република Србија са 29,87% акција Друштва док се са преосталим делом од 13,98%, у власништву мањинских акционара, тргује на Београдској берзи. Крајњи власник Групе је ПАО Гаспром, Руска Федерација.

Група је у периоду од девет месеци који се завршио 30. септембра 2020. године и у истом периоду претходне године ступала у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте, нафтних производа и електричне енергије.

На дан 30. септембра 2020. године и 31. децембра 2019. године стање средстава (нето) и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придружена друштва
На дан 30. септембра 2020.			
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	158.571	1.143.707
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	1.787.912
Остала обртна имовина	-	5.978	-
Право коришћења средстава	-	172	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(3.346.480)	(142.155)	(954.893)
Остале краткорочне обавезе	-	(2)	(17.835)
Текуће обавезе за закуп	-	(119)	-
Краткорочне финансијске обавезе и део дугорочних обавеза који доспева до годину дана	(5.468.851)	-	-
Дугорочне финансијске обавезе	(9.570.490)	-	-
Дугорочне обавезе за закуп	-	-	-
	(18.385.821)	22.445	1.958.891

На дан 31. децембра 2019.			
Потраживања по основу продаје и друга потраживања	-	100.451	1.600.151
Инвестиције у придружене ентитете и заједничка улагања	-	-	1.851.101
Остала обртна имовина	-	34.371	-
Добављачи и остале обавезе из пословања	(10.500.427)	(543.563)	(1.208.375)
Остале краткорочне обавезе	-	(2)	(3.782)
Краткорочне финансијске обавезе и текуће доспеће дугорочних обавеза	(5.469.432)	-	-
Текуће обавезе за закуп	-	(159)	-
Дугорочне финансијске обавезе	(13.673.582)	-	-
Дугорочне обавезе за закуп	-	(128)	-
	(29.643.441)	(409.030)	2.239.095

У периоду од девет месеци који се завршио дана 30. септембра 2020. и 2019. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

Период од девет месеци који се завршио	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Заједничка улагања и придружена друштва
30. септембра 2020. године			
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	-	232.836	11.571.614
Остали приходи	-	65.594	29.744
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(27.028.061)	(849.517)	-
Трошкови производње и прераде	-	(192.939)	(140.088)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	-	(7.603)	(1.619)
Трошкови амортизације по финансијском лизингу	-	(125)	-
Остали приходи (расходи), нето	5.769	(220)	-
Финансијски расходи	(236.390)	(1)	-
	(27.258.682)	(751.975)	11.459.651
30. септембра 2019. године			
Приходи од продаје нафтних деривата, нафте и гаса	-	378.261	13.044.407
Остали приходи	-	42.840	8.291
Набавка нафте, гаса и нафтних деривата	(35.443.305)	(3.205)	-
Трошкови производње и прераде	-	(197.690)	(146.451)
Трошкови продаје, општи и административни трошкови	-	(27.679)	(1.484)
Остали приходи (расходи), нето	14.610	(463)	-
Финансијски расходи	(309.072)	-	-
	(35.737.767)	192.064	12.904.763

Трансакције са кључним руководством

За период од девет месеци који се завршио на дан 30. септембра 2020. и 2019. године Група је признала 686.728 РСД и 679.623 РСД, респективно, као компензације кључног руководства (Генерални Директор, чланови Одбора Директора, Одбор Скупштине акционара, Саветодавни одбор и Секретар Друштва). Кључне накнаде укључују зараде, бонусе и друге доприносе.

Остале информације

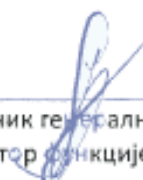
Дана 14. октобра 2020. године окончан је поступак добровољне ликвидације зависног правног лица Панон Нафтагас КФТ, Мађарска. Не очекује се значајан утицај на консолидоване финансијске извештаје Групе по овом питању.

Изјава лица одговорних за састављање извештаја

Овиме изјављујемо, да су према нашем најбољем сазнању, периодични сажети финансијски извештаји састављени уз примену међународних рачуноводствених стандарда финансијског извештавања, и да дају истините и објективне податке о имовини, обавезама, добицима и губицима и финансијском положају и пословању Групе, укључујући и друштва која су укључена у консолидоване извештаје.

Антон Черепанов

Бранко Митровић

Заменик генералног директора,
Директор функције за финансије,
економику, планирање и рачуноводство

НИС а.д. Нови Сад

Директор Групе рачуноводствених и
финансијских услуга

Мултифункционални заједнички
сервисни центар
НИС а.д. Нови Сад

Контакти

НИС а.д. Нови Сад

е-маил: office@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
(021) 481 1111

Милентија Поповића 1
11000 Београд, Србија
(011) 311 3311

Услуге односа са инвеститорима

е-маил: Investor.Relations@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија

Сектор за послове са мањинским акционарима

е-маил: servis.akcionara@nis.eu

Народног фронта 12
21000 Нови Сад, Србија
Инфо сервис: (011) 22 000 55

Речник

Скраћеница	Значење
3D	Тродимензионални
2D	Дводимензионални
CAPEX	Capital Expenditures Капитални издаци - инвестиције
CMMS	Computerized maintenance management system Компјутерски систем за управљање одржавањем
CO ₂	Угљен-диоксид
GWh	Гига ват час, мерна јединица за електричну енергију
DCU	Delayed Coking Unit Постројење за одложено коксовање
DWS	Downstream
EBITDA	Профит пре пореза, камата и амортизације
EPS	Earnings per share – зарада по акцији
EUR	Евро
EURIBOR	Референтна каматна стопа
FCC	Fluid catalytic cracker Каталитички крекер флуида
GU	Гасно уље
HiPACT	High Pressure Acid-gas Capture Technology Задржавање „киселог,, гаса применом технологије високог притиска
HR	Human resources Људски ресурси
HSE	Health, Security and Enviroment Здравље, безбедност и околина
IT	Information technologies Информационе технологије
км	Километар
KPI	Key Performance Indicators; Кључни показатељи пословања
kW	Кило ват – мерна јединица за електричну енергију
LIBOR	Референтна каматна стопа
LPG	Liquefied petroleum gas Течни нафтни гас
LTIF	Lost Time Injury Frequency Индекс учесталости повреда
м ²	Квадратни метар
м ³	Кубни метар
MHC/DHT	Комплекс за благи хидрокрекинг и хидродораду
MoC	Management of change Управљање променама
MW	Мега ват – мерна јединица за електричну енергију
Mwe	Електрични мегават - мера произведене електричне енергије
MWh	Мега ват час – мерна јединица за електричну енергију
OCF	Оперативни новчани ток
OPEC	Organization of petrol export countries Организација земаља извозница нафте
OPEX	Operational Expenditure Оперативни трошкови
OTS	Operating Trainig Stimualator
P/BV	Price/Book Value Цена акције/Књиговодствена вредност
P/E	Price/EPS Цена акције/EPS

Скраћеница	Значење
RAR	Road Accident Rate Показатељ броја саобраћајних незгода
UPS	Upstream
USD	Амерички долар
USD/bbl	Долара по барелу
WTI	West Texas Intermediate
а. д. о.	Акционарско друштво за осигурање
АД или а.д.	Акционарско друштво
БДП	Бруто друштвени производ
БИХ	Босна и Херцеговина
ГПН	ЈАД „Гаспром њефт”
ГТМ	Геолошко-технолошке мере
ДОО или д.о.о.	Друштво са ограниченом одговорношћу
е.о.о.д.	Једночлано друштво са ограниченом одговорношћу
ЕУ	Европска унија
ЗАД	Затворено акционарско друштво
ИСУР	Интегрисани систем управљања ризицима
ЈАД	Јавно акционарско друштво
ЈП	Јавно предузеће
КМ	Конвертибилна марка
к.ф.т.	Друштво са ограниченом одговорношћу
КПГ	Компримовани природни гас
мил.	Милион
млрд.	Милијарда
ММФ	Међународни монетарни фонд
МРС	Међународни рачуноводствени стандард
МТСП и КИ	Материјално-техничка и сервисна подршка и капитална изградња
НБС	Народна банка Србије
НК	Неквалификовани
НМД	Налогодавно-методолошка документа
НТЦ	Научно технички центар
ОАД	Отворено акционарско друштво
ОД	Одбор Директора
О.Е.Ц.Д.	Организација за економску сарадњу и развој
ООО или о.о.о.	Друштво са ограниченом одговорношћу
ОПЕК	Организација земаља извозница нафте
ОСА	Одбор Скупштине акционара за надзор над пословањем и поступком извештавања акционара Друштва
ПДВ	Порез на додату вредност
ПЕК	Планирање, економика и контролинг
РНП	Рафинерија нафте Панчево
РС	Република Србија
РФ	Руска федерација
с.р.л.	Друштво са ограниченом одговорношћу у румунској легислативи
ССГ	Станица за снабдевање горивом - бензинска станица
т.е.н.	Тона еквивалентне нафте
ТЕ-ТО	Термоелектрана - топлана
ТНГ	Течни нафтни гас
УАЕ	Уједињени Арапски Емирати
хиљ.	Хиљада

Извештај садржи изјаве о неизвесним будућим догађајима. Изјаве о неизвесним будућим догађајима обухватају изјаве које нису историјске чињенице, изјаве у вези с намерама НИС Групе, веровања или тренутна очекивања у вези са, између осталог, резултатима пословања НИС Групе, финансијским стањем и ликвидношћу, изгледима, расту, стратегијама и индустријским гранама у којима НИС Група послује. Из разлога што се односе на догађаје и зависе од околности које могу али не морају да се остваре у будућности, изјаве о неизвесним будућим догађајима по својој природи подразумевају ризике и неизвесност, укључујући али се не ограничавајући на ризике и неизвесности које је НИС Група идентификовала у другим јавно доступним документима. НИС Група упозорава да не постоји гаранција да ће се изјаве о неизвесним будућим догађајима остварити у будућности и да стварни резултати пословања, финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује могу у значајној мери да се разликују од оних који су представљени или претпостављени изјавама о неизвесним будућим догађајима. Додатно, и уколико резултати пословања НИС Групе, њено финансијско стање и ликвидност, као и развој индустријске гране у којој НИС Група послује буду у складу са овде садржаним изјавама о неизвесним будућим догађајима, такви резултати и развој нису индикативни за резултате и развој у наступајућим периодима. Информације садржане у овом Извештају дате су на датум овог Извештаја и могуће су њихове измене без претходне најаве.